

3354

113

**VOITTAMISEN
TAITO**

Marxin ja Leninin teoria
vallan valtaamisesta

»KIRJA«

2107
7.017

SIIRRETTY
KANSAN ARKISTON
KOKOELMASTA

323.2 K VOITTAMISEN

EI KOTILAINAAN

VOITTAMISEN TAITO

Marxin ja Leninin teoria vallan
valtaamisesta

(Искусство победы).

TYÖVÄENLIIKKEEN
KIRJASTO

Kustannusosuuskunta Kirja
Leningrad, 1928.

JOHDANNOKSI.

Viime vuosikymmenen historia on enemmän kuin ehkä mikään muu aika ollut aseellisten luokkataistelujen historiaa. Maailmansodan lopulla syntyi useimmissa sotaa käyvissä maissa valtavia kapinaliikkeitä ja siitä lähtien on kysymys aseellisesta kapinasta tämän tästä tullut päiväjärjestykseen milloin yhdessä milloin toisessa maassa.

Selvän luokkataistelun kannalla pysyvä työväenliike ei voi suhtautua välinpitämättömästi sellaiseen ilmiöön luokkataistelujen historiassa kuin on aseellinen kapina ja kansalaissota. Se ei voi yksinkertaisesti „olla tunnustamatta“ kansalaissotaa ja kapinaa, sillä se tajuaa, että tällaiset ilmiöt ovat määrättyinä ajankohtina kiertämättömiä historiallisia välttämättömyyksiä ja että niin ollen on kanta niiden suhteen määrättävä suuntaan tahi toiseen. Selvä kannan otto edellyttää selvää käsitystä aseellisesta kapinasta. Tällaisen selvän käsityksen muodostamista helpottaa aseellisten kapinain kokemusten tutkiminen ja Marxin oppi aseellisesta kapinasta.

Marx ja Engels, jotka laskivat perustuksen työväenluokan tieteelliselle luokkataistelun teorialle, eivät voineet sivuuttaa sellaista kysymystä kuin on kysymys kansalaissodasta ja aseellisesta kapinasta. Useissa teoksissaan he koskettelevat näitä kysymyksiä. He eivät tutkineet niitä pelkästään historiallisina ilmiöinä, vaan nimenomaan tulivat tutkimuksissaan määrättyihin, selviin, rohkeisiin kumouksellisiin johtopäätöksiin. He sanoivat, että työväenluokan on määrättyinä historiallisina ajankohtina *otettava aseellinen kapina taidon kannalta*. Mutta he eivät pysähtyneet tähänkään. He esittivät myöskin tämän kapinan taidon perussäännöt.

SISÄLTÖ

Johdannoksi	Siv. 3
-----------------------	--------

I OSA.

Marx ja aseellisen kapinan taito.

Tie voittoon, kirj. A. Langer	7
---	---

II OSA

Lenin ja kapinan taito.

Lenin, aseellisen kapinan teoreettisko ja johtaja, kirj. J. Jaroslavski	57
Bolshevikkien on otettava valta, kirj. Lenin	74
Kirje Venäjän s. d. Työväenpuolueen (b) Pietarin ja Moskovan komiteoille, kirj. Lenin	77
Bolshevikkien Pietarin kaup. konferenssin teesit evästykseksi puolueedustajakokoukselle (Lenin)	79
Syrjäisen neuvoja (Lenin)	82
Moskovan Kapinan opetukset, kirj. Lenin	85
Vallankumousarmeijan joukkueiden tehtävistä, kirj. Lenin	94

III OSA.

Historiallisia esimerkkejä kapinasta.

Lokakuun vallankumous ja kapinan taito (T)	103
Hiukan Suomen «punakapinasta» (T l.)	110
Hampurin kapina, kirj. T. Lehén	121

Tässä julkaisussa on ensimmäisenä osana suomennos saksalaisesta kirjasta „Tie voittoon“ (Der Weg zum Sieg“). Se on Marxin oppia aseellisesta kapinasta koskeva teoreettinen tutkielma jossa, ottamalla huomioon aseellisten luokkataistelujen historia viimeisen vuosikymmenen aikana, osotetaan, että Marxin oppi aseellisesta kapinasta yhä vieläkin pitää täydellisesti paikkansa.

Tärkeimpänä aineksena tässä julkaisussa ovat muutama valitut Leninin kirjoitukset aseellisesta kapinasta. Ne muodostavat vain pienen osan siitä, mitä Lenin on näistä kysymyksistä kirjoittanut. Niistä näkyy kuinka perusteellisesti, yksityiskohtia myöten Lenin kaiken muun jättiläismäisen työnsä ohella ehti syventyä myöskin aseellisen kapinan käytännöllisen suorittamisen kysymyksiin. Niistä näkyy myöskin, että hän tässä kysymyksessä, kuten kaikissa muissakin kysymyksissä, pysyi kokonaan Marxin opin pohjalla. — Mutta Lenin ei ollut ainoastaan suuri aseellisen kapinan teoreetikko, vaan sen lisäksi vielä suuren, voitokkaan Lokakuun kapinan varsinainen johtaja ja järjestäjä. Useimmat tähän julkaisuun otetuista Leninin kirjoituksista ovat kirjoitetut suuren Lokakuun kapinan edellä. Samalla kun ne ovat käytännöllisiä ohjeita Lokakuun kapinaa varten, asetetaan ja ratkaistaan niissä myöskin aseellisen kapinan periaatteelliset ja taktilliset kysymykset sellaisella selvyydellä ja perinpojaisuudella, johon pystyi vain Leninin nero.

Julkaisun loppuosa esittää historiallista ainehistoa suuresta Lokakuun kapinasta ja Suomen luokkasodasta, joiden opetuksia koetetaan näissä kirjoituksissa selittää Marxin ja Leninin opin valossa aseellisesta kapinasta. Suomalaisille työläisille ja ennenkaikkea kommunisteille on ensi sijassa tärkeää oikeiden opetusten vetäminen Suomen luokkasodasta kaikissa suhteissa, yksityiskohtia myöten. Tässä suhteessa on julkaisussa esitetty ainehisto varmasti suureksi avuksi.

I OSA

Marx ja aseellisen kapinan taito

Tie Voittoon.

Teoreettinen tutkielma marxilaisuudesta ja kapinasta.

Kapina on taitoa.

Kapina ja kansalaisssota.

Kapina-käsitteen selvittämiseksi on tehtävä tarkka ero kapinan ja kansalaisssodan välillä.

Kapina, marxilaisessa mielessä, on *kansanjoukkojen nousu* taantumuksellista järjestelmää vastaan, aseellisten yhteenottojen alkuvaihe vallankumouksellisten ja vastavallankumouksellisten *luokkien* välillä, se taistelu, jota vallankumouksellinen luokka käy *välittömästi vallatakseen poliittisen vallan*.

Sitävastoin kansalaisssota ei käsitä vain taisteluja poliittisen vallan valtaamiseksi, vaan yleensä aseellisen taistelun vallankumouksellisten ja vastavallankumouksellisten luokkien välillä, siis myöskin taistelut onnistuneen vallanoton jälkeen, tämän vallan säilyttämiseksi ja puolustamiseksi.

Aseellinen kapina on siis *kansalaisssodan alkuvaihe*, sen ensimmäinen kausi.

Kapina- ja kansalaisssota-käsitteiden toisistaan erottamisella on suuri *käytännöllinen* merkitys, sillä olosuhteet kansalaisssodan alkukaudella, kapinassa, ovat aivan erilaiset kuin myöhemmissä kansalaisssodan vaiheissa ja näiden erilaisten olosuhteiden vuoksi vallankumouksellisen luokan toimintatapa, sen taktiikka ja strategia, ovat monessa suhteessa oleellisesti erilaiset kuin myöhempiä kansalaisssodan kausina.

Myöhemminä kansalaissodan kausina esiintyy vallankumouksellisen luokan puolella enemmän tai vähemmän järjestettyjä sotajoukkoja ja—mikä on vieläkin oleellisempaa—enemmän tai vähemmän *yhtenäisiä rintamalinjoja*, jolloin rintamalinjan toisella puolen oleva alue on vallankumouksellisten ja toisella puolen oleva alue vastavallankumouksellisten joukkojen hallussa. Sitävastoin on kapinalle ominaista se, että kapinan hetkellä ei yleensä voi olla mitään yhtenäisiä rintamalinjoja kapinallisten ja vastavallankumouksellisten joukkojen välillä. On mahdotonta ajatella, että sorretun luokan onnistuisi ennen aseellista kapinaa panna liikekannalle säännöllinen armeija ja viedä se määrätulle rintamalinjalle. Kapinallinen „armeija“, vallankumouksellinen väestö, on pakotettu kapinan hetkellä olemaan hajallaan ympäri maata. Myöskin vastavallankumouksen voimat, taantumuksellisen luokan jäsenet, niiden järjestöt, sekä suuremmat tai pienemmät sotaväki- ja poliisijoukko-osastot ovat tällä hetkellä vielä kaikkialla tavattavissa. Kaikkialla voi tavata ystäviä ja vihamiehiä. Vaikka onkin sellaisia paikkoja, joihin kumpikin puoli on josakin määrin keskittänyt voimiaan, esim. porvariston kaupunginosat ja mahdollisesti kokonaiset vastavallankumouksellisille suotuisat alueet, niinsanotut „Vendéet“¹⁾ yhdeltä puolen ja tehtaat, työläiskorttelit ja suuret teollisuusalueet toiselta puolen, niin puuttuu kuitenkin yhtäjaksoinen jakolinja, *yhtenäinen rintamalinja* molempien vastustajien väliltä.

Aseellisessa kapinassa, ratkaisevien taistelujen alkukautena, luokkien välillä *on rintama kaikkialla*.

Tavallista rintamasotaa ja myöskin kansalaissotaa sen myöhemminä kausina voi verrata *tulilinjaan*. Sitävastoin on aseellinen kapina, joka nojautuu kaikkialla ilmenevään vallankumoukselliseen joukkoliikkeeseen, verrattavissa *tulipaloon*. Puhutaan „kapinan pesistä“ ja „kapina-alueista“. Nämä sanontatavat vastaavatkin kapinan olemusta.

¹⁾ Vendé oli Ranskan suuressa vallankumouksessa vastavallankumouksellisten voimien tukialue.

Aseellisessa kapinassakin on tosin enemmän tai vähemmän selvästi erottautuvia rintamanosia, esim. taisteluissa kahden kaupunginosan välillä, mutta nämä rintamanosat ovat eristettyinä toisistaan, ne eivät yhdisty yhdeksi suureksi rintamalinjaksi.

Aseellinen kapina on siis luokkien välisten aseellisten taistelujen alkuvaihe, *yhden tai muutamien yhtenäisen kansalaissodan rintaman muodostumiseen saakka.*

Siitä seikasta, että kapina on kansalaissodan alkuvaihe, johtuu, että vallankumouksellinen luokka ennen vallan valtaamista ei valmistaudu kansalaissotaan yleensä, vaan aseelliseen kapinaan. Se ei voi hypätä tämän alkukauden yli. Ja kaikessa taistelussa on voiton ehtona se, että keskitetään kaikki voimat ja koko huomio lähimmän tehtävän suorittamiseen. Toiselta puolen on aseellisen kapinan oikea valmistaminen samalla johdonmukaista valmistusta kansalaissodan myöhempiin kausiin, sillä siitä, onnistuuko kapina ja miten se onnistuu, riippuu, minkälainen on voimasuhde myöhempiin kausiin siirryttäessä.

Kapinan taito ja sotataito.

Kapinan taidon olemuksen selvittämiseksi on paikallaan verrata kapinan taitoa sotataitoon ja aleviivata ero niiden välillä.

Sanonta: „kapinan taito“ on lähtöisin Marxilta, joka jo vuonna 1852 käsitteli kapinan kysymyksiä. Mainittuna vuonna sanoi hän kirjoituksessaan: „Kansanvalta peräsimessä“ (Kirjassaan „Vallankumous ja vastavallankumous“):

„Kapina on taitoa, samoinkuin sota tai muut taidot, ja on se määrättyjen sääntöjen alainen, joiden laiminlyöminen vie sen puolen turmioon, joka tekee siihen itsensä syylliseksi. Nämä säännöt, jotka johtuvat niiden eri puolien ja olosuhteiden olemuksesta, joiden kanssa sellaisessa tapauksessa ollaan tekemisissä, ovat niin selviä ja yksinkertaisia, että vuoden 1848 lyhyt kokemus on tehnyt ne saksalaisille melko tutuiksi.“

Marxin mukaan on kapinan taito *erikoinen taito* ja, kuten ylläolevasta lauseesta käy selville, se ei ole samaa kuin tavallinen sotataito.

Usein kuulee väitettävän: „Ei voi olla mitään erikoista kapinan taitoa, joka olisi oleellisesti toista kuin sotataito yleensä. Sillä kapinassa ammutaan konekivääreillä ja heitetään käsipommeja samojen perussääntöjen mukaan kuin tavallisessakin sodassa.“

Tämä väite ei ole mikään satunnainen, vaan aivan tyypillinen mekaaniselle, liian sotilaalliselle kapinan käsittämiselle, se kun huomaa vain asian teknillisen puolen ja jättää huomaamatta ne *olosuhteet*, joissa konekiväriä ja käsipommeja käytetään.

Ne erikoiset olosuhteet, joissa aseellinen kapina tapahtuu ja jotka tekevät tarpeelliseksi erikoisen taktiikan, erikoisen kapinan taidon, käyvät selville seuraavista tosiasioista: Ensiksikin on aseellisessa kapinassa rintama kaikkialla ja toiseksi *kapinallinen* „armeija“ *ei ole mikään määrätty suure*, ja muodostuu se vain osittain enemmän tai vähemmän alkeellisesti kokoonkyhätystä joukoista. „Kapina on laskua sangen epämääräisillä suureilla, joiden arvo voi muuttua joka päivä“. (Marx.) Se merkitsee, että kapinalliset vasta taistelujen kuluessa ovat pakotettuja „valtaamaan“ puolelleen oman armeijansa, vetämään sen vallankumouksen puolelle ja vasta taistelujen kuluessa järjestämään armeijansa päävoimat.

Tämä seikka kohottaa esille kapinan poliittisen puolen merkityksen. Laajojen kansanjoukkojen mielialasta riippuu, voidaanko kapinallisten aseellisia voimia muodostaa, ovatko ne heikkoja vai voimakkaita, tulevatko ne saamaan tarpeellista tukea joukkojen taholta, kuinka sitkeästi ja kuinka kauan ne tulevat taistelemaan *ja tulevatko ne yleensäkin taistelemaan*. Kapinassa on suurien väestönjoukkojen mieliala ratkaiseva tekijä. Kapinalliselle suosiollinen laajojen joukkojen mieliala ei ainoastaan takaa kapinan avustamista näiden joukkojen taholta; siitä riippuu myöskin taistelevien mieliala: itseluottamus ja taisteluhalu vallankumouksellisten taiste-

lijain riveissä; epävarmuus ja hajaannus vastavallankumouksellisten riveissä.

Senvuoksi kuuluu kapinan taitoon ennenkaikkea tar koitustaan vastaava joukkojen mielialan muokkaaminen. Tämä ei ole ainoastaan suullisen ja kirjallisen agita tionin tehtävä, joka sellaisena hetkenä on kehitettävä äärimmilleen, vaan riippuu joukkojen mieliala, joka on edellytyksenä menestykselliselle sotilaalliselle toimin nalle, samalla kertaa mitä läheisemmin aseellisen taistelun tapahtumain kulusta. Senvuoksi on päättäväinen sotilaallinen toiminta tehokasta agitationia. Niin riip puvat kapinan sotilaallinen ja poliittinen puoli alitui sesti toisistaan. Tämä *sotilaallisen ja poliittisen puolen erottamattomuus* on kapinan kaikkein tärkeimpiä perus ominaisuuksia.

Vaikka sotilaallinen puoli ei olekaan pääasia aseelli sessa kapinassa, niin olisi kuitenkin virhe aliarvioida puhtaasti sotilaallisten tietojen merkitystä kapinan johtamisessa. Kapina on joka tapauksessa *aseellista* taistelua, ja aseellisena taisteluna sillä on paljon yhteistä tavallisen sodankäynnin kanssa. Kapinan hetkellä ei vallankumouksellisella luokalla ole milloinkaan käytet tävänään liian paljon sotilaallisia tietoja. Päinvastoin, kapinan välittömän valmistuksen aikana on kuumeen tapainen työ vallankumouksellisten voimien kouluutta miseksi välttämätön sotilasteknisessä suhteessa. Perusteellinen kapinan taidon hallitseminen edellyttää määrät tyjä puhtaasti sotilaallisia tietoja. Senvuoksi on vain hyödyksi se, että mahdollisimman usea vallankumouksellisen puolueen jäsen saa perusteellisen sotilassivistyksen.

Mutta toiselta puolen ei aseellisessa kapinassa riitä tavallinen sotataito. Toisinaan saattaa tavallisen rintamasodan menettelytapojen mekaaninen siirtäminen kapi naan olla vaarallistakin, kun siinä ei oteta huomioon kapinan erikoisia olosuhteita.

Niinpä esim. valittivat Moskovan työläiset Mosko van kapinan aikana v. 1905, että nekin harvat tsaarin armeijan upseerit, jotka olivat liittyneet kapinaliikkee-

seen, olivat vähemmän käyttökelpoisia, he kun ymmärsivät vain oman sotilasammattinsa, mutta eivät osanneet mukautua kapinan olosuhteisiin ja tarpeisiin. He eivät tietäneet miten voidaan paljain käsin riisua aseista sotilaita ja vetää niitä kapinallisten puolelle. He eivät tietäneet, miten muutamilla huonoilla pistooleilla ja kivääreillä varustettuina voidaan taistella konekivääreillä ja tykistöllä varustettua vastustajaa vastaan.

Muutamit kohtalokkaat virheet aseellisten taistelujen aikana Suomessa vuonna 1918 johtuivat osaksi siitä, että punakaartien johto eräiden sotilasasiaintuntijain neuvoja seuraten toimi tavalla, joka puhtaasti sotataidon kannalta katsoen olisi ollut moitteetonta, mutta kapinassa oli väärää. Yksi sellainen virhe oli pyrkimys mahdollisimman pian muodostaa säännöllinen punainen rintama, voidakseen käydä kansalaissotaa „oikein“ kaikkien sotataidon sääntöjen mukaan, mikä oli edullista vain vastavallankumouksellisille. Tavallisessa sotataidossa on sortava luokka voimakas. Senvuoksi täytyy kapinallisten pyrkiä kaikin tavoin *estämään* säännöllisen rintaman muodostumista.

Kapinan taidon „säännöt“.

Marx ei ainoastaan vaatinut ottamaan kapinaa taidon kannalta, vaan on hän myöskin esittänyt määrättyjä perussääntöjä, joiden mukaan vallankumouksellisen luokan on kapinassa toimittava. Ratkaiseva kohta yllämainitussa kirjoituksessa kuuluu:

„Kapina on taitoa samoinkuin sota tai muut taidot, ja on määrättyjen sääntöjen alainen, joiden laiminlyöminen vie sen puolen turmioon, joka tekee siihen itsensä syylliseksi. Nämä säännöt, jotka johtuvat taistelevin puolten ja niiden olosuhteiden olemuksesta, joiden kanssa sellaisessa tapauksessa ollaan tekemisissä, ovat niin selviä ja yksinkertaisia, että vuoden 1848 lyhyt kokemus on tehnyt ne saksalaisille melko tutuiksi. Ensiksikään ei saa koskaan leikkiä kapinalla, jollei ole lujasti päättänyt mennä loppuun asti. Kapina on laskua sangen epämääräisillä

suureilla, joiden arvo voi muuttua joka päivä; niillä taisteluvoimilla, joita vastaan on taisteltava, on järjestyksen, kurin ja traditsioonien edut kokonaan puolellaan; jos ei niitä vastaan voi koota suuria voimia, niin tulee lyödyksi ja tuhotuksi. Toiseksi, jos kapina on kerran alkanut, silloin on toimittava mitä suurimmalla päättäväsyydellä ja käytävä hyökkäykseen. Puolustus on jokaisen aseellisen nousun surma; se on kärsinyt tappion ennenkuin se on kerinnyt mittelemaan voimiaan vihollisen kanssa. Yllätä vihollinen niin kauan kun sen voimat ovat vielä hajallaan, hanki joka päivä uusia, vaikkapa pieniäkin menestyksiä, säilytä se moraalinen ylivoima, jonka ensimmäinen menestyksellinen nousu on sinulle tuonut; vedä puolellesi ne horjuvat ainekset, jotka aina seuraavat voimakkainta sysäystä ja jotka aina lyöttäytyvät varmemmalle puolelle; pakota vihollisesi perääntymään, ennenkuin se ehtii koota voimiaan sinua vastaan; sanalla sanoen, toimi Dantonin, vallankumouksellisen taktiikan tähän asti tunnetun suurimman mestarin sanojen mukaan: „De l' audace, de l'audace, encore de l' audace“. („Rohkeutta, rohkeutta ja vielä kerran rohkeutta“).

Kapina eri maissa, ja samassakin maassa eri ajankohdina tapahtuu aina *uudessa* tilanteessa. Sitäpaitsi on todelliselle perusteelliselle vallankumoukselliselle tilanteelle ominaista kaaos, suuri *sekasorto*. Senvuoksi on mahdotonta esittää mitään tarkkoja sääntöjä, mitään yleispäteviä reseptejä toimintatapaa varten kapinassa, on mahdotonta siinä mielessä kirjoittaa mitään „kapinan ohjesääntöä“. Ne säännöt, jotka tässä suhteessa voivat pitää paikkansa joka tilanteessa, voivat olla vain aivan yleistä laatua. Se ei merkitse, että olisi tarpeetonta näitä sääntöjä tutkia. Näiden „sääntöjen“ tarkoitus, on kuten aseellisen kapinan oikean teorian tarkoitus yleensä, valaista kapinan olemusta, auttaa ymmärtämään kapinan kysymyksiä ja siten antaa avain, metodi käytännöllisten probleemien arvioimista varten.

Edelleen on huomattava, että Marx sanoo näitä kapinan sääntöjä selviksi ja yksinkertaisiksi. Ja lopuksi

lausuu hän koko kapinan taidon yhden sangen yksinkertaisen „säännön“ muodossa: „Rohkeutta, rohkeutta ja vielä kerran rohkeutta“.

Ja että tämä yksinkertainen sääntö on tosiaankin kapinan taidon tärkein sääntö, sitä ei osota ainoastaan vuoden 1848 kokemukset, jonka perusteella Marx on kapinan sääntönsä esittänyt, vaan myöskin kaikkien kapinain kokemus Marxin jälkeen. Maailmansodan jälkeisten vuosien kokemukset antavat liiankin paljon esimerkkejä siitä, että suotuisat vallankumoukselliset tilanteet eivät milloinkaan ole jääneet käyttämättä korkeasti sivistyneitten sotilasasiaintuntijain puutteen vuoksi, vaan vallankumouksellisten johtajien päättämättömyyden, hitauden ja horjumisten vuoksi.

Ja toiselta puolen, ensimmäisen voitollisen työläiskapinan. Venäjän Lokakuun kokemus on todistuksena siitä, että voitto oli mahdollinen vain sen kautta, että vallankumoukselliset työläiset olivat päättäväisiä ja rohkeita ja että sen parhaat johtajat eivät horjuneet ratkaisevalla hetkellä.

Työväen puolueelle on mahdotonta kouluuttaa korkeasti sivistyneitä sotilasasiaintuntijoita. Mutta mahdollista on muutamat harvat, selvät ja yksinkertaiset aseellisen kapinan säännöt painaa puolueen jäsenjoukkojen mieliin ja sopivan hetken tullen myöskin vallankumouksellisen luokan suurten joukkojen mieliin.

Oikean hetken valinta.

Kapinan alkaminen liian aikaiseen tai liian myöhään vie tappioon.

«Ensiksikään ei saa koskaan leikkiä kapinalla, jollei ole lujasti päättänyt mennä loppuun asti». (Marx).

Kapina on vakavaa „leikkiä“, jossa ei ole mitään keskitietä, vaan ainoastaan *kaksi mahdollisuutta: täydellinen voitto tai raskas tappio.*

Kaikkien sotilasammattimiesten epäjumala, Napoleon, piti yhtenä tärkeimpänä sodankäynnin sään-

tönä seuraavaa: Kymmenen kertaa miettiä päänsä ympäri, ottaako taistelu vastaan vai eikö, mutta kun sen on alkanut, niin silloin *voittaa tai kuolla*.

Tämä pitää paikkansa vielä suuremmassa määrässä kapinaan nähden. Tavallisesta taistelusta on vielä mahdollisuus *perääntyä*, irtaantua vihollisesta ilman taistelua, ryhmittäkkeen voimansa uudelleen ja säästääkseen elävän voiman otollisempaa hetkeä varten.

Aseellisessa kapinassa vaatii perääntyminen aina raskaita uhreja. Perääntyminen kerran aletusta kapinasta vie välttämättömästi valkoisen terrorin riehumiseen, vallankumouksellisen luokan parhaiden voimien säälimättömään tuhoamiseen ja silpomiseen, siihen katsomatta, onko perääntyminen sitkeän taistelun jälkeen tahi ovatko kapinalliset antautuneet ilman taistelua. Vastavallankumous ei tunne sääliä.

Ylläolevan väitöksen todistavat oikeaksi monet esimerkit viime vuosien kokemuksista. Ei ole ollut ainoatakaan tapausta, jolloin työläisten epäonnistuneen kapinayrityksen jälkeen ei olisi raivonnut julma valkoinen terrori. Puhumattakaan Bulgariasta, Unkarista ja Suomesta, myöskin Saksan kokemukset sisältävät tällaista ainehistoa. On vain muistettava valkoista terroria maa-liskuun taistelujen jälkeen Ruhrin alueella v. 1920. Huolimatta Bielefeldin sopimuksesta, jossa hallituksen edustajat juhlallisesti vakuuttivat työläisille, että taisteluihin osanotto tullaan „antamaan anteeksi“, murhasi kostonhaluinen porvaristo kuitenkin satoja työläisiä.

Aseellisten luokkataistelujen historia antaa lukuisia esimerkkejä siitä, että yksi tärkeimpiä syitä raskaisiin tappioihin verisesti tukahutetuissa vallankumouksissa on aina ollut se, että kapinallisten aseelliset voimat *eivät ole ehtinyneet oikealla hetkellä*. Milloin on pieni vallankumouksellisten taistelijain joukko epätoivoissaan antanut *provosoida* itsensä avoimeen esiintymiseen sellaisella hetkellä, jolloin ei ole ollut olemassa mitään voiton mahdollisuuksia, milloin on liian aikainen esiintyminen ollut tuloksena tilanteen väärästä arvioinnista, johon on tehnyt itsensä syylliseksi vallankumouksellisen

luokan poliittinen johto, milloin taas on suosiollinen hetki voitollisen kapinan suorittamiseen ja vallan ottamiseen vallankumouksellisen luokan käsiin jäänyt käyttämättä, ja välttämättömästi edessä olevan taistelun vastaanottaminen on tullut lykätynsä sellaiseen hetkeen saakka, jolloin tilanne on jälleen muuttunut vastavallankumouksen hyväksi.

Keväällä 1925 Sofiassa tapahtunut helvetinkone-räjähdys, josta silloin kerrottiin, että sen piti olla merkinä yleiseen kapinaan ja jonka johdosta satoja ja tuhansia bulgarialaisia työläisiä ja talonpoikia hirtettiin, on esimerkkinä provosoidusta kapinasta. Tämä bulgarialaisten vallankumouksellisten pienen ryhmän esiintyminen on käsitettävä vain siten, että se oli epätoivoinen teko.

Keski-Saksan maaliskuun kapina v. 1921 oli epäilemättä liian aikainen kapinayritys. Vaikka Keski-Saksassa itsessään oli työläisten keskuudessa jonkun verran kuohuntaa, niin kokonaistilanne Saksassa ei suinkaan ollut kypsytynyt työläisten voitollista aseellista kapinaa varten. Työläisten kutsuminen sellaisena hetkenä aseelliseen kapinaan, „hyökkäykseen hinnalla millä tahansa“, oli virhe poliittisten johtajien taholta ja merkitsi kulkevista varma tappiota kohti.

Marraskuussa 1918 Saksassa alkanut vallankumouksen aalto saavutti huippukohtansa tammikuussa 1919. Tammikuun päivinä seisoivat Berliinin kaduilla tuhansia ja satojatuksia työläisiä täynnä vallankumouksellista kuohuntaa ja taisteluhaluja, valmiina taistelemaan ja kuolemaan työläisvallankumouksen puolesta. He odottivat poliittisilta johtajiltaan merkkiä yleiseen taisteluun. Samanlainen oli asiantila Saksan muissa osissa. Mutta merkkiä taisteluun ei annettu. Riippumattoman puolueen „järeet“ tykkivät, jotka vallankumouksellisten puheittensa takia nauttivat suurta vaikutusvaltaa, osottautuivat ratkaisuvalla hetkellä viheliäisiksi suunsoittajiksi ja vallankumouksen pettureiksi. Suotuisa hetki valtiolliselle proletariselle kapinalle jäi käyttämättä, Noske sai mahdollisuuden jälleen koota vastavallankumouksen hajaantuneet voimat ja lyödä siellä täällä itsenäisesti ilman yhte-

näistä johtoa taistelevat työläisten voimat. Tammikuun päivät 1919 Saksassa ovat tosiaankin „klassillisena“ esimerkkinä *käyttämättä jätetystä vallankumouksellisesta tilanteesta.*

Heinäkuussa 1917 vaativat muutamat vallankumoukselliset joukko-osastot Pietarissa viipymätöntä avointa esiintymistä Kerenskin hallitusta vastaan ja vallan ottoa neuvostojen käsiin. Bolshevikkien johtajat, jotka selvästi näkivät, että siihen aikaan ei vielä ollut objektiivisia edellytyksiä kapinan voitolle, kieltäytyivät kannattamasta tätä kärsimättömien joukko-osastojen vaatimusta ja varoittivat niitä liian aikaisesta esiintymisestä verisen tappion välttämiseksi. Sensijaan, että olisivat kehoittaneet joukkoja ryhtymään aseelliseen taisteluun, bolshevikit antoivat rauhallisen mielenosoituksen tunnuslauseen. Kuitenkin syntyi tämän mielenosoituksen yhteydessä verisiä yhteentörmäyksiä Pietarin kaduilla. Paikalle tuodut vastavallankumoukselliset joukot kukistivat ennenaikaisen kapinayrityksen.

Bolshevikkien menettely heinäkuun päivinä 1917 on myönteisenä esimerkkinä vallankumouksellisen puolueen itsehillinnästä, jonka pitää myöskin osata pidättäytyä itse ja pidättää joukkoja aseellisesta esiintymisestä, silloin kun selvän tilanteen arvioimisen perusteella voitto on mahdoton.

Mutta lokakuussa, jolloin hetki oli suotuista vallan ottamiselle, täyttivät bolshevikit vallankumouksellisen velvollisuutensa. Leninin kirjoituksissa ja kirjeissä lokakuun vallankumouksen aattona, joissa todetaan, että voiton edellytykset olivat olemassa, alleviivataan toiselta puolen, että voitto on mahdoton, jos vallankumouksellisen tilanteen huippukohta annetaan mennä käyttämättä ohi, ja että edelleen odottaminen ja viivyttely on rikos vallankumousta kohtaan. „Historia ei anna meille anteeksi, jos emme juuri nyt ota valtaa käsiimme“, kirjoittaa Lenin siihen aikaan.

Nämä esimerkit osottavat selvästi, että oikeaan aikaan tapahtuvalla esiintymisellä on ratkaiseva merkitys aseellisessa kapinassa ja että kysymys oikean hetken valin-

asta on kapinan strategian, kapinan taidon tärkeimpiä ysymyksiä.

Tämä kysymys nostaa erittäin selvästi esille vallankumouksellisen luokan *johtajien* merkityksen. Poliittisten johtajien tehtävä on arvioida tilannetta, punnita voima-suhteita ja otollisella hetkellä, *ei liian aikaisin eikä liian myöhään*, kutsua joukkoja avoimeen taisteluun. Kapinan hetken valinnassa esiintyneet virheet ovat aina olleet poliittisten johtajien virheitä tai laiminlyöntejä, tahi ovat ne olleet seurauksena kaikenlaisesta poliittisen johdon puutteesta.

Voiton edellytykset.

Marxilais-leniniläinen teoria antaa luotettavan metoodin poliittisen tilanteen arvioimiseen ja oikean hetken valintaan kapinaa varten, määrittelemällä ne edellytykset, joiden vallitessa aseellisen kapinan voitto on mahdollinen. Tavattomalla selvyydellä on nämä edellytykset esitetty Leninin teoksissa. (Kts. kirjoituksia „Kirje tovereille“, „Marxilaisuus ja kapina“ ja kirjasta „Penik-katauti“).

Lainaamme „Kirjeestä tovereille“ seuraavan kohdan, jossa nämä edellytykset on lausuttu tyhjentävästi:

„...Sotilaallinen salaliittoilu on blanchilaisuutta, *jos* sitä ei järjestä määrätyn luokan puolue, *jos* sen järjestäjät eivät ole ottaneet huomioon poliittista tilannetta yleensä ja kansainvälistä tilannetta erikoisesti, *jos* tämän puolueen puolella ei ole olevien tosiasiain osottamaa kansan enemmistön myötätuntoa, *jos* vallankumouksen tapahtumain kulku ei ole vinyt pikkuporvariston sovitelu-harhaluulojen käytännölliseen kumoamiseen, *jos* ei ole vallattu enemmistöä „valtuutetuiksi“ tunnustetuissa tai muuten kunnostautuneissa vallankumouksellisen taistelun elimissä, jollaisia ovat „neuvostot“, *jos* ermeijassa (jos kysymyksessä on sota-aika) ei ole täysin kypsyyntä mielialaa hallitusta vastaan, joka pitkittää epäoikeudenmukaista sotaa vastoin kansan tahtoa, *jos* kapinan tunnuslauseet (esim. „kaikki valta neuvostoille“, „maa

talonpojille“, „viipymätön kansanvaltaisen rauhan tarjoaminen kaikille sotaikäyville kansoille sekä viipymätön salaisten sopimusten peruuttaminen ja salaisen diplomatian lopettaminen“ jne.) eivät ole tulleet laajalti tunnetuiksi ja saavuttaneet suurta suosiota, jos työläisten eturivit eivät ole vakuutettuja joukkojen epätoivoisesta asemasta ja maaseudun kannatuksesta, kannatuksesta, jota todistaa vakava talonpoikaisliike tai kapina tilanomistajia ja niitä puolustavaa hallitusta vastaan, jos maan taloudellinen tila antaa aihetta vakaviin toiveisiin, että pula voidaan ratkaista rauhallisilla ja parlamentaarisilla keinoilla“.

Seuraavassa kosketellaan lähemmin kapinan kolmea pääehtoa, jotka Lenin esittää kirjoituksessaan „Marxilaisuus ja kapina“ seuraavin sanoin:

„Ollakseen menestyksellinen, ei kapinan pidä nojautua salaliittoon eikä puolueeseen, vaan edistyneimpään luokkaan. Tämä on ensimmäinen ehto. Kapinan täytyy nojautua kansan vallankumoukselliseen nousuun. Tämä on toinen ehto. Kapinan täytyy nojautua sellaiseen käännekohtaan kasvavan vallankumouksen historiassa, jolloin kansan eturivien aktiivisuus on suurin, jolloin horjumiset vallankumouksellisten vihollisten ja sen heikkojen, puolinaisten ja horjuvien ystävien riveissä ovat suurimmat. Tämä on kolmas ehto“.

Kaikkein ensimmäinen voiton ehto on Leninin mukaan toisin sanoen aktiivinen osanotto kapinaan edistyneimmän, vallankumouksellisimman luokan tai ainakin sen ratkaisevan osan taholta. Mutta tämä edellyttää, että tämän luokan laajat joukot *tahtovat taistella*, että he ovat valmiita taistelemaan ja kuolemaan ase kädessä vallankumouksen asian puolesta. Tällainen taistelun halu ei voi aina olla olemassa joukkojen keskuudessa.

Heinäkuussa 1917 ei Lenin vielä pitänyt mahdollisena proletaarisen kumouksen voittoa Venäjällä, sillä joukkojen „raivo“ Kerenskin hallitusta kohtaan ei vielä ollut kyllin suuri, eivätkä ne siihen aikaan vielä olisi olleet valmiit taistelemaan ja kuolemaan proletaarisen vallankumouksen puolesta.

Mutta joukkojen taisteluhalu voidaan arvioida myöskin liian pieneksi. Kun esimerkiksi sellaiset „vallankumousjohtajat“ kuin Richard Müller väittävät, että saksalaiset työläisjoukot tammikuussa 1919 eivät tahtoneet taistella, niin se ei ole muuta kuin „johtajien“ oman pelkuruuden kehnoa puolustelemista. (Kts. R. Müller: „Kansalaissota Saksassa“). „Tapahtumatta jääneen Saksan lokakuun“ jälkeen vuonna 1923 toistui tämä sama väite, että joukot eivät tahtoneet tapella.

Vallankumouksellinen puolue ja sen johtajat eivät voi asettaa kysymystä joukkojen taisteluhalun suhteen niin, että onko olemassa valmis, sataprosenttinen, „klassillinen“ taisteluhalu kaikkialla, vaan näin: kykeneekö puolue, panemalla peliin kaikki voimansa ja koko auktoriteettinsa, oman esimerkkinsä kautta vetämään mukanaan taisteluun vallankumouksellisen luokan ratkaisevan osan? Vallankumouksellisen puolueen ja sen johtajien tehtävä ei ole kaikessa rauhassa ja toimettona odottaa, kunnes joka taholta ovat saapuneet tiedonannot verrattomasta joukkojen taisteluhalusta, voidakseen sitten sopivan hetken tullen antaa merkin „koneen pyörimiseen“. Vallankumouksellinen puolue on olemassa, marssiakseen joukkojen etunenässä eikä niiden perässä. Sen on osattava pitää yllä ja nostaa joukkojen taisteluhalua.

Kun kysymys asetetaan näin, niin ei voi pitää paikkaansa se väite, että Saksan työläisjoukot eivät tahtoneet taistella syksyllä 1923 ja varsinkin tammikuun päivinä 1919. Mitä tulee syksyyn 1923, niin on tosiasia, että kommunistinen puolue ei osannut nostaa joukkojen taisteluhalua. Lakkojen ja muiden osataistelujen ankaralla kieltämisellä saavutettiin päinvastainen tulos: *taisteluhalun lamaantuminen ja epäluottamus johtoa kohtaan.*

Toiselta puolen voidaan joukkojen taisteluhalua myöskin liiotella, mikä vie siihen, että puolue, luokan etujoukko, taistelee yksinään, eristettynä joukoista — ja välttämättömästi kärsii tappion. Esimerkin tästä antaa Räävelin kapinan kokemus joulukuussa 1924. Räävelin taistelijat olivat laskeneet, että kommunistien aloittama kapina saa välitöntä kannatusta työläisjoukkojen taholta.

Näin ei tapahtunut ja tästä syystä kapina tuli kukistetuksi muutaman tunnin kuluessa. Tämän tappion syy ei ole etsittävässä vain siinä, että ei oltu ryhdytty välttämättömiin järjestelytoimenpiteisiin joukkojen vetämiseksi aktiiviseen taisteluun, vaan myöskin siinä, että joukkojen taisteluvalmius arvioitiin liian suureksi.

Joukkojen taisteluhaluun oikea arvioiminen on mahdollinen vain sen kautta, että kapinaa järjestävä puolue on kiinteässä, alituisessa kosketuksessa joukkojen kanssa, alituisesti toimii näiden joukkojen keskuudessa, elää luokansa elämää, ja kuten Lenin sanoo, „eräässä mielessä liukenee luokkaan“. Järjestöllisessä suhteessa tämä merkitsee, että puolueen on lujasti juurruttava joukkoihin ja nimenomaan sinne, missä joukkojen jokapäiväinen elämä kulkee: työpaikoille ja työläiskortteleihin.

Ennen lokakuun-kapinaa kirjoitti Lenin, että puolueen parhaat voimat on lähetettävä työpaikoille ja kasarmeihin, selittääkseen joukoille niiden tehtävän, ja oikein arvioiden niiden mielialan, valitakseen oikean hetken ratkaisevaa taistelua varten. (Kts. kirjoitusta „Marxilaisuus ja kapina“ ja „Ponnet esiparlamentista“ ja tunnuksesta: „Kaikki valta neuvostoille“).

Toinen voiton pääehto on Leninin mukaan *kansan vallankumouksellinen nousu*. Kapinaa järjestävän puolueen on omattava olevien tosiseikkojen osottama kansan enemmistön myötätunto. Lokakuussa 1917 Venäjällä se merkitsi, että proletariaatin voitto olisi ollut mahdoton ilman valtavaa talonpoikaisliikettä, joka merkitsi välitöntä proletaarisen vallankumouksen kannatusta talonpoikaiston taholta, jotka Venäjällä muodostivat kansan suuren enemmistön. Voitaisiin sanoa, että Saksassa työväenluokka muodostaa kansan enemmistön ja niin ollen tulisi kysymykseen vain sen voittaminen vallankumouksen puolelle. Tämä käsitys ei ole aivan oikea. Myöskin Saksassa täytyy vallankumouksellisen proletariaatin hankkia liittolaisia muista kansankerroksista ja se on mahdollistakin, esim. pikkutalonpoikien keskuudesta ja ennenkaikkea kaupunkien pikkuporvaristosta. Vieläpä on helpompaakin vetää suuria pikkuporvariston kerrok-

sia vallankumouksen puolelle, kuin joitakin osia työläis-aristokratiasta, jotka piintyneiden reformististen ajatus-tapojensa vuoksi ovat vaikeammin taivutettavissa. Tähän kuuluu, että vallankumouksen tapahtumain kokemukset ovat opettaneet näille pikkuporvaristonkin kerroksille, että niiden on valittava vallankumouksellisen proletariaatin ja äärimmäisen taantumuksen välillä ja että vallankumouksellinen työväenpuolue on teossa osottanut puolustavansa niiden etuja taantumusta vastaan.

Kolmas voiton pääehto on Leninin mukaan *vakavat horjumiset ja hajoamisilmiöt vastustajien leirissä*. Kapinalla on vähän menestymisen toiveita, jos koko hallitseva luokka yhtenäisenä ja horjumattomana, nojautuen valtionsa voimakeinoin, seisoo vallankumouksellista luokkaa vastaan. Lokakuun kapinan edellä totesi Lenin, että horjumiset vallankumouksen vihollisten ja häilyvän pikkuporvariston keskuudessa olivat tavattoman suuret. Proletaarisen vallankumouksen päävihollinen, liittoutunut imperialismi, oli ymmällä; käydäkö sotaa voitolliseen loppuun saakka, vaiko solmia erikoisrauha Venäjää vastaan taistelua varten. Pikkuporvarilliset demokratit, niin sanotut sosiali-vallankumoukselliset horjuivat vakavasti sanoutuessaan irti kadeteista. Sen lisäksi oli koko imperialistinen armeija hajoamistilassa ja sen suuret joukot olivat vedettävissä vallankumouksen puolelle.

Myöskin syksyllä 1923 oli Saksan porvariston leirissä havaittavana vakavia hajoamisilmiöitä. Tämä ilmeni ei ainoastaan Stresemannin hallituksen vakavassa horjumisessa, joka itse tunnusti asemansa toivottomuuden („Meidän jälkeemme tulevat vain kommunistit tai fascistit“), vaan myöskin monissa tapauksissa, jolloin voitiin todeta horjuvaa mielialaa sotaväen ja poliisin keskuudessa (poliisin erittäin päättämätön esiintyminen Hampurin kapinaa kukistaessaan, hajoamisilmiöt useissa sotaväen joukko-osastoissa jne.)

Kalenterimaisesta kapinan hetken määräämisestä.

Taipumusta kapinalla leikkimiseen ilmenee siinä käsityksessä, että vallankumoukselliset tapahtumat, myöskin kapina, voidaan ennakoita, enemmän tai vähemmän pitkää aikaa ennen, määrätä kalenterin mukaan. Tällaista taipumusta vastaan taisteli Lenin pontevasti ennen lokakuun vallankumousta ja leimasi sen leikkitelemiseksi. Tällainen taipumus leikittelyyn esiintyi siinä käsityksessä, että kapina on lykättävä siihen hetkeen saakka, jolloin yleinen neuvostojen edustajakokous kokoontuu, jotta edustajakokous voisi „virallisesti“ päättää kapinasta. Tätä vastaan kirjoitti Lenin:

„Neuvostojen edustajakokouksen odottaminen on lapsellista muodollisuusleikkiä, vallankumouksen petosta... Pyrkimys tehdä tämä tehtävä (kapina) nimenomaan riippuvaiseksi neuvostojen edustajakokouksesta, alistaa se tälle edustajakokoukselle, merkitsee *kapinalla leikkimistä*, silloin kun ennakoita määrättäisiin sen alkaminen, tehtäisiin hallitukselle helpommaksi sotajoukkojen valmistaminen, eksytettäisiin joukot sillä harhaluulolla, että neuvostojen edustajakokouksen päätöslauselmalla voitaisiin ratkaista kysymys, jonka voi ratkaista vain kapinaan noussut proletariaatti omalla voimallaan.“ („Ponnet esiparlamentista“.).

Kalenterimaisen vallankumouksen tapahtumain määräämisen teoria johtuu taipumuksesta liiotella vallankumouksen johdon hallinnollista, mekaanista puolta. Vallankumouksellinen joukkoliike ei kehity kalenterin mukaan. Parhaankin puolueen on mahdotonta komentaa sellaista liikettä mielin määrin. Samoin kuin kapina, on vallankumous yleensä „laskua sangen epämääräisillä suureilla, joiden arvo voi muuttua joka päivä“. (Marx.) Sen vuoksi ei mahdollisimman parhainkaan poliittinen johto voi pitää itseään päteväenä ennustamaan vallankumouksen kehitystä tarkkaan kalenterin jälkeen ja ennakoita kerta kaikkiaan määräämään näiden tapahtumisen hetkeä. Sellainen pyrkimys olisi vallankumouk-

sellisen joukkoliikkeen johtajien osuuden liioittelua ja ymmärtämättömyyttä. Vallankumouksellisen puolueen johtajilta voidaan tässä kysymyksessä vaatia „ainoastaan“ sitä, että he selvästi näkevät kehityksen *suunnan*, että he hyvissä ajoin ennakoita näkevät vallankumouksellisen pulan lähestymisen, voidakseen aikanaan kutsua puoluetta ja joukkoja ratkaisevan taistelun valmistamiseen, ja että he, kun vallankumouksellinen tilanne on saavuttanut huippukohtansa, tämän myöskin huomaavat ja oikealla hetkellä kutsuvat joukkoja kapinaan. Mutta tämä kaikki on vallan toista kuin kalenterimainen kapinan määrääminen.

Lenin, aseellisen kapinan suurin teoreetikko ja käytännöllinen johtaja, ei ole koskaan pitänyt itseään pätevänä sellaisella kalenterimaisella tarkkuudella näkemään edeltäpäin vallankumouksen tapahtumia. Ei ole mikään sattuma, että Leninin teoksissa ei puhuta kapinan määräämisestä, vaan aina „*oikean hetken valinnasta kapinaa varten*“. Myöskin tämä Leninin sanontatapa osottaa, että hän ei ollut kapinan kalenterimaisen määräämisen kannattaja.

Voimien keskittäminen.

Suurilukuisen ylivoiman välttämättömyys.

„Niillä taisteluvoimilla, joita vastaan on taisteltava, on järjestyksen, kurin ja traditsioonien edut kokonaan puolellaan; jos ei niitä vastaan voi koota suuria voimia, niin tulee työdyksi ja tuhotuksi“. (Marx).

Kirjoituksessaan „Syrjässäolijan neuvoja“, ilmaisee Lenin saman ajatuksen seuraavin sanoin: „*On keskitettävä suuri ylivoima ratkaisevaan paikkaan ja ratkaisevalla hetkellä*“.

Samassa kirjoituksessa, joka on kirjoitettu lokakuun kapinan aattona, hän osottaa, miten tämä sääntö on sovelutettava Venäjällä lokakuussa 1917: Yhtäaikainen hyökkäys Pietaria vastaan, ehdottomasti sisältä ja ulkoapäin; työläiskaupunginosista ja Suomesta, Räävelistä ja Kronstadtista, koko laivaston hyökkäys ja *jättäjäismäisen ylivoiman keskittäminen vastavallankumouksellisia voimia vastaan*.

Vaikka *yksityistapauksissa*, aseellisen kapinan erillisissä otteluissa, pienet, päättäväiset vallankumouksellisten taistelijain ryhmät voivat saavuttaa loistavia osittaisia voittoja taistellessaan moninkertaista vastustajan ylivoimaa vastaan, niin on laskuissa otettava huomioon se tosiasia, että sorrettu luokka *kokonaisuudessaan* ei sotilaallisessa suhteessa kestä vertausta vastustajan kanssa. Toisin sanoen, *kapinallisten voimien puhtaasti sotilaallinen laatu on ehdottomasti paljoo heikempi kuin vastustajan.*

Tämä laadullinen heikkous on korvattava luovullisella ylivoimalla. Kapinallisten on osattava kaikkialla, missä taistellaan ja ennenkaikkea siellä, missä taistelujen tuloksella voi olla ratkaiseva merkitys, koota „jättiläismäinen ylivoima“ ja luovullisella ylivoimalla korvata sotilastietojen, järjestyksen ja aseistuksen puute.

Aseellinen kapina voi voittaa vain sillä ehdolla, että suuret joukot ottavat siihen toimekkaasti osaa. Senvuoksi on aseellisessa kapinassa ja sitä ennen vedettävä mahdollisimman laajat joukot aseelliseen taisteluun, välttämättömän moninkertaisen ylivoiman kokoamiseksi. Tämä seikka osottaa suurten joukkojärjestöjen merkityksen aseellisessa kapinassa, josta on mainiona esimerkkinä Pietarin ja Moskovan kokemukset v. 1917, joissa ammattiliitot, neuvostot ja työpaikkakomiteat huomattavalla tavalla ottivat osaa punakaartien perustamiseen.

Tässä yhteydessä näkyy erittäin selvästi se merkitys, mikä on työllä laajojen joukkojen voittamiseksi ja suurten joukkojärjestöjen valtaamiseksi *aseellisen taistelun kannalta*. Samalla tulee alleviivatuksi aseellisen kapinan poliittisen ja sotilaallisen puolen erottamattomuus ja se suuri vallankumouksellinen merkitys, mikä on ammatti-liittotyöllä ja työllä muissa joukkojärjestöissä.

Eräitä historiallisia esimerkkejä.

Seuraavassa eräitä esimerkkejä, jotka osottavat, että suuren ylivoiman keskittäminen on mahdollinen vain kypsyneessä vallankumouksellisessa tilanteessa, jolloin laajojen joukkojen keskuudessa on vallalla vastaava mie-

liala, mutta että kaikkeinkin otollisemmassa tilanteessa tällaisesta keskittymisestä ei tule mitään, jos sitä vastaava järjestämistyö puuttuu.

Kaikki Blanquin kapinayritykset kukistuivat senvuoksi, että hän joka kerta taisteli mitättömällä vähemmistöllä hallituksen joukkoja vastaan. Tämä hänen virheensä johtui siitä, että Blanqui ei käsittänyt suuren luvullisen ylivoiman välttämättömyyttä kapinassa, koska hän ei ymmärtänyt suurten joukkojen merkitystä kapinan aktiivisina osanottajina.

Räivelissä, joulukuussa 1924, taisteli pieni kommunistijoukko moninkerroin ylivoimaisia hallituksen joukkoja vastaan. „Jättiläismäisen ylivoiman“ keskittämisestä ei tullut mitään, sillä joukot eivät olleet valmistautuneet.

Hampuri (1923) on esimerkkinä siitä, miten välttämättömän suuren ylivoiman keskittäminen vastavallankumouksellisia voimia vastaan jää toimeenpanematta siitä yksinkertaisesta syystä, että työväenpuolue ei ole tehnyt mitään mobilisoidakseen ja järjestääkseen joukkoja taisteluun ja että ei koko puolue, vaan ainoastaan pieni osa siitä harrasti aseellisen taistelun kysymyksiä.

Mutta on olemassa myöskin monilukuisia myönteisiä esimerkkejä voimien keskittämisestä aseellisessa kapinassa. Yllä on jo esitetty *Pietarin* esimerkki lokakuussa 1917, miten Lenin käsitti voimien keskityksen ennen kapinaa ja miten se sitten pääasiassa tapahtuikin. Jo kauan ennen aseellista kapinaa annettiin kapinan valmistamiselle laaja joukkoluonne, jolloin se ei enää ollut yksinomaan kommunistisen puolueen yhden osan, eikä edes yksinomaan puolueenkaan asia vaan tuli *suurten joukkojen, laajojen joukkojärjestöjen, tehdaskomiteain, ammattiliittojen ja neuvostojen asiaksi*. Vain siten oli mahdollista keskittää suuri ylivoima kapinan hetkellä (kts. *Podvoiskin* kirjoitusta „*Punakaarti ja Lokakuun kapinan valmistus*“).

Samanlainen joukkoluonne oli taistelun valmistuksella *Moskovassa*, varsinkin ensi päivien tappioiden jälkeen. Kuitenkin on todettava, että *Moskovassa* ei lokakuun taisteluiden alkuun mennessä laajojen joukkojen järjestäminen aseelliseen taisteluun ollut läheskään niin pit-

källe kehittynyt kuin se oli Pietarissa ja kuin se oli mahdollista niissä oloissa. Ei läheskään kaikki voimat tulleet vedetyiksi mukaan taisteluihin. Taistelujen alkaessa oli Moskovassa noin 2.000 työläistä aseistettuna, mikä oli mitättömän vähän. Siitä johtuu myöskin, että Moskovan työväestö alussa kärsi tappioita. Vasta ensimmäisten tappioiden jälkeen alkoi laajojen työläisjoukkojen järjestäminen taisteluun valtavalla voimalla, jonka kautta tuli mahdolliseksi koota tarpeellisen suuriluvullinen ylivoima ja lyödä vastavallankumoukselliset voimat, jotka olivat puhtaasti sotilaallisessa suhteessa hyvin koulutettuja. Tähän voimien keskitykseen vaikutti oleellisella tavalla lähellä olevien paikkakuntien avustus. *Kaikista Moskovan ympäristöllä olevista pienemmistä kaupungeista saapui aseistettuja punakaartilaisosastoja.*

Mutta myöskin taistelut Saksassa ja nimenomaan *Ruhrin alueen taistelut* maaliskuussa 1920 antavat eräitä myönteisiä esimerkkejä voimien keskityksestä aseellisessa kapinassa. Melkein kaikissa yksityisissä taisteluissa eri sotaväenosastoja vastaan (taistelut Wetterin, Herdecken, Dortmundin jne. luona) voidaan huomata sama ilmiö: sen jälkeen kun oli tullut tunnetuksi sotaväenaston ilmestyminen jollekin seudulle, virtasi enemmän tai vähemmän huonosti järjestettyjä ja asetettuja, mutta taisteluhaluksia työläisten taistelujoukkoja *kaikilta lähellä olevilta paikkakunnilta*, ryhtyäkseen näin keskitetyin voimin taisteluun tätä sotaväenosastoa vastaan. Näin virtaamalla kaikilta puolin, koko ympäristöstä, saatiin ratkaisevalla paikalla, jossa oli vihollisen joukko-osasto, kootuksi tarpeellinen ylivoima.

Puolueen voimien keskittäminen.

Vallankumoukselliselle puolueelle merkitsee voimien keskittämisen perussääntö sitä, että sen on ymmärrettävä aseellisessa kapinassa suunnata koko työnsä, kaikki voimansa ja koko koneistonsa aseellisen taistelun palvelukseen. Tämä ei merkitse, että jokaisen puolueen jäsenen ehdottomasti ja kirjaimellisesti, fyysillisesti on taistel-

tava barrikaadeilla kivaäri kädessä, vaikka tietysti kaikkien siihen on oltava valmiina. Aseellisen kapinan hetkellä on toimitettava muitakin tehtäviä, ennenkaikkea agitationia, mahdollisesti elintarvekysymyksen järjestyä jne. Mutta koko puolueen toiminnan johtolankana täytyy aseellisen kapinan hetkellä olla pelkästään ja yksinomaan aseellisen taistelun menestys. Olisi virheelistä sellaisella hetkellä innostua talouden ja vallankumouksellisen valtiiovallan järjestämiskysymyksiin ja kiinnittää näihin kysymyksiin enemmän huomiota ja voimia, kuin on ehdottomasti välttämätöntä aseellisten taistelujen kannalta. Tämä virhe voi viedä siihen, että puolueen parhaat voimat askartelevat kysymyksissä, jotka sillä hetkellä ovat vähemmän tärkeitä, samalla kun aseellisten taistelujen johto on aivan satunnaisten henkilöitten käsissä. Saksan kokemukset antavat tässä suhteessa riittävästi varoittavia esimerkkejä.

Väärää ja oikeaa keskitystä.

Väärä käsitys voimien keskittämisestä, joka käytännössä sovelletuttuna veisi kohtalokkaisiin virheisiin, on se mielipide, että vallankumouksellisen luokan on aseellisessa kapinassa keskittettävä voimansa määrättyyn osaan maata, jossa se tuntee itsensä voimakkaammaksi ja jossa vastustajalla on heikko valta, ja että se voi jättää laimin taistelun valmistamisen muissa osissa maata. Niinpä esim. oli virhe Brandlerin johtaman keskuskomitean taholta, että se syksyllä 1923 keskitti voimiaan liian yksipuolisesti Saksiin ja kiinnitti liian vähän huomiota muihin osiin maata.

Johdonmukaisesti kehitettynä merkitsee tällainen keskittämisen käsittäminen sitä, että vallankumouksellisen luokan on ensiksi otettava valta ja lujituttava yhdessä osassa maata voidakseen sen jälkeen keskittyä voimin vapauttaa muut „tärkeät“ alueet vastustajan vallan alta ja lopuksi puhdistaa ne alueet, missä vihollinen on voimakkain (vastavallankumouksen tukialueet).

Sellainen voimien „keskittäminen“ ei todellisuudessa merkitsisi keskittämistä, vaan vallankumouksen voimien hajottamista. Sillä oikea voimien keskittäminen ei merkitse keskitystä ainoastaan ratkaisevalla paikalla, vaan ennenkaikkea *ratkaisevalla hetkellä*. Oikea vallankumouksellisten voimien keskittäminen merkitsee ennenkaikkea, että näiden voimien on esiinnyttävä ja käytävä taisteluun viimeistä miestä myöten ja mahdollisimman samanaikaisesti.

Ei ole ajateltavissa, että onnistuisi keskittää Saksan työväestön kaikki voimat kapinan hetkellä esim. Saksiin tai Ruhrin alueelle, jotta ne siellä yhtäikaa alkaisivat taisteluun.

Käytännöllisenä tuloksena sellaisesta yrityksestä olisi, että kysymyksessä olevan alueen työväki *taistelisi eristettynä*, että ei koko työväki, vaan vain osa ottaisi osaa taisteluun, ja että työväestön voimat eivät tulisi keskitetyiksi, *ei ratkaisevalla paikalla eikä ratkaisevalla hetkellä*, vaan päinvastoin, joutuisivat käymään taisteluun vähin erin, vuoron perään, mikä tekisi viholliselle mahdolliseksi ne *myöskin vähin erin ja vuoron perään lyödä*.

Ruhrin alueen työläisten maaliskuun kapinan tappio v. 1920 ei ollut vältettävissä siitä huolimatta, että Ruhrin alueen puitteissa saavutettiin *loistava voitto* siitä syystä, että *taisteltiin ainoastaan Ruhrin alueella*, joten vastavallankumous voi keskittää ylivoimaisia joukkoja Ruhrin aluetta vastaan.

Bulgarian syyskuun kapinan kokemus vuodelta 1926 on tässä suhteessa hyvin opettava. Siellä puhkesi valtava kapinaliike, mutta kun puuttui voimakkaan vallankumouksellisen puolueen tarpeellinen johto, *ei voitu välttää sitä, että liike eri osissa maata ei alkanut samanaikaisesti, vaan melkoisten väliaikojen jälkeen vuoron perään, niin että toisilla alueilla olivat hallituksen joukot jo ehtineet kukistaa kapinan, ennenkuin se alkoi toisissa osissa maata*. Niin saivat hallituksen joukot mahdollisuuden lyödä kapinaliikkeen vähin erin, alue alueelta ja vuoron perään keskittää koko voimansa kutakin kapina-aluetta vastaan.

Moskovan työläisten kapinan vuonna 1905 täytyi joutua tappioon, sillä se ei saanut riittävää kannatusta, ei

ainoastaan talonpoikaiston; vaan myöskin Pietarin työläisten taholta, joten tsaarin hallitus kykeni keskittämään ylivoimaisia sotajoukko-osastoja Moskovan yksinään taistelevaa proletariaattia vastaan.

Sitävastoin oli Venäjän proletariaatin voitto lokakuussa 1917 mahdollinen vain sen kautta, että *Pietarissa ja Moskovassa taisteltiin yhtäaikaa*, ja että samanaikaisesti kun tapeltiin näissä molemmissa pääkaupungeissa, oli myöskin käynnissä taistelu ympäri maata, ja — mikä on hyvin oleellista — *suuret talonpoikaisjoukot kävivät samanaikaisesti aktiivista taistelua tilanomistajia vastaan*.

Näiden esimerkkien perusteella voidaan tehdä se yhteenveto, että vallankumouksellisten voimien keskittäminen aseellisessa taistelussa merkitsee ennenkaikkea samanaikaista esiintymistä kaikkialla maassa ja eri kapina-alueiden keskinäistä toistensa avustamista. Eritään tärkeätä on vallankumouksellisten voimien aktiivinen esiintyminen vastavallankumouksen tukialueella, ei vain sen vuoksi, että kapinan hetkellä on välttämätöntä jännittää viimeisetkin voimat, että kapinassa enempää kuin missään muussakaan ratkaisevassa taistelussa ei ole „liikaa pataljoonaa“, vaan ennenkaikkea sen vuoksi, että sellaisella alueella, tavallaan vastustajan selkäpuolella, kourallinen päättäväisiä taistelijoita voi tuottaa viholliselle enemmän vahinkoa kuin sadat rintamalla.

Kysymys voimien keskittämisestä nostaa selvästi esille puolueen merkityksen kapinassa. Kokemus osoittaa, että eri osissa maata vallankumouksellisen kuuhunnan ja joukkojen toiminnanhalun huippukohta sattuu eri aikoihin. Mutta toiselta puolen edellyttää kapinan voitto kaikkien vallankumouksellisten voimien samanaikaista esiintymistä. Tämä käy mahdolliseksi ainoastaan lujan puoluejohdon kautta, joka osaa valita oikean hetken kapinalle *kokonaistilanteen* kannalta katsoen, jouduttaa kehityksen kulkua järeälle jääneissä alueissa tarmokkaasti asiaan tarttumalla, mahdollisesti pidättämällä joitakin liian paljon koko joukosta edelle rynnänneitä vallankumouksellisten voimien osia jne.

Ratkaiseva paikka.

Mitä tulee voimien keskittämiseen *paikassa*, „ratkaisevalla kohdalla“, niin osottavat edelläesitetyt esimerkit Venäjällä ja Saksassa käydyistä taisteluista, että sellainen keskittäminen ei ole osottautunut vain sangen tarkoituksenmukaiseksi, vaan myöskin mahdolliseksi, tosin aina verrattain pienessä mittakaavassa. Kuitenkaan ei tässä suhteessa voi esittää mitään yleispäteviä sääntöjä. Kaikkein tärkeimpiä paikkoja—useimmissa tapauksissa kaikkein tärkein—on aina maan pääkaupunki sen suuren merkityksen vuoksi vastustajan valtiokoneiston keskustana. Senvuoksi on aina oikein kiinnittää erikoista huomiota suuren ylivoiman keskittämiseen näistä paikoista taisteltaessa. Samanlainen merkitys on hallinnollisilla keskuksilla maaseudulla, mutta kysymys siitä, mihinkä ensinnä on toiminta kohdistettava—maantieteelliseen kohtaan sen poliittisen merkityksen vuoksi, tahi mahdollisesti tämän kohdan ulkopuolella olevaan joukkoosastoon—se riippuu kokonaan tilanteesta. Tämän kysymyksen ratkaiseminen voi monessa tapauksessa käytännössä olla verrattain helppoa. Mutta jos yrittäisi tehdä siitä yleistä pätevää teoriaa, olisi se hyödytöntä askartelua. Yleispätevä voi tässä suhteessa olla vain se periaate, että ratkaisevan kohdan täytyy aina olla siellä, missä voidaan antaa viholliselle musertavin isku, missä on sen arin kohta.

Hyökkäys hinnalla millä tahansa.

Vain hyökkäys vie voittoon.

„Jos kapina on kerran alkanut, silloin toimittakoon mitä suurimmalla päättäväsyydellä ja käytäköön hyökkäykseen. Puoustus on jokaisen aseellisen nousun surma; se on kärsinyt appion jo ennenkuin se on ehtinyt mitellä voimiaan vihollisen kanssa“. (Marx).

Kirjoituksessaan „Moskovan kapinan opetukset“ kirjoitti Lenin, että kapinan pääsääntö on epätoivoisen hurjanrohkea, häikäilemättömän päättäväinen *hyökkäys hinnalla millä tahansa*, ehdottomasti ja joka tapauksessa.

Tämä Marxin alkujaan esittämä kapinan sääntö pitää paikkansa vielä nytkin, viimeisten vuosien runsaitten taistelukokemusten jälkeen, ei vain sanallisesti, vaan kirjaimellisesti. Ja kun Lenin v. 1905 Moskovan kapinan jälkeen voi todeta, että bolshevikit eivät siihen aikaan olleet riittävästi omaksuneet tätä totuutta, eivät olleet riittävästi oppineet itse ja joukoille opettaneet hinnalla millä tahansa hyökkäämisen sääntöä, niin täytyy meidän viime vuosien kokemusten perusteella todeta, että proletariaatin tappiot viime vuosina, huolimatta suosiollisesta tilanteesta vallanottoa varten, useimmissa tapauksissa ovat johtuneet siitä, että ei ole käsitetty ja sovellutettu tätä hinnalla millä tahansa hyökkäämisen sääntöä.

Esimerkkinä tässä suhteessa mainittakoon *Saksan lokakuu* 1923, jolloin joukoissa ei levitetty päättäväisen aseellisen taistelun, hyökkäyksen välttämättömyyttä porvaristoa vastaan, mikä kuvasti puolueen johdon päättämättömyyttä.

Pietarin ja Moskovan vuoden 1917 lokakuun taistelujen toisiinsa vertaaminen puhuu vakuuttavalla tavalla hyökkäyksen välttämättömyyden puolesta ensi hetkestä alkaen. Pietarissa, jossa aseellisen taistelun valmistaminen oli paljon tehokkaampaa ja tietoisempaa, johdonmukaisempaa ja jossa taistelu Leninin henkilökohtaisen johdon alaisena oli paljokaan päättävämpää, ja kapinalliset alusta alkaen ottivat käsiinsä alotteen ja kävivät *hyökkäykseen*, päättyi taistelu muutamien tuntien kuluessa ja melkein *ilman verenvuodatusta*, kun sitävastoin Moskovassa taistelut kestivät kauan ja olivat suhteellisen *veriset*, mikä ei johdu ainoastaan siitä, että työläisjoukkojen aktiivisuuden huippukohta sattui Moskovassa myöhemmin kuin Pietarissa, vaan myöskin siitä, että kapinan valmistaminen Moskovassa aseellisten taistelujen alkuun saakka oli vähemmän suunnitelmallaan mukaista ja vähemmän tehokasta ja että tästä syystä, kuin myöskin vähemmän

päätäväisen johdon vuoksi, tyväestö ensi päivinä *puolustautui*. Sen kautta sai vastavallankumous mahdollisuuden keskittää voimiaan ja sen itseluottamus kasvoi.

Yllämainittujen samoinkuin kaikkien muidenkin kapinain kokemukset vahvistavat poikkeuksetta sen säännön, että kapinallisten *voiton edellytyksenä on mitä suurin päättäväisyys, toimeliaisuus ja yritteliäisyys*. Kapinalliset voivat voittaa vain sillä ehdolla, että he ottavat käsiinsä toiminnan alotteen ja myöskin pitävät sen käsissään. Tämä itsealotteisuus, päättäväisyys ja yritteliäisyys voi ilmetä vain „epätoivoisen uhkarohkeassa, häikäilemättömän päättävässä hyökkäyksessä“ (Lenin). Puolustus merkitsee alotteesta kieltäytymistä, toimettemutta, oman heikkouden tunnustamista.

Marxin sanojen mukaan on kapina „laskua sangen epämääräisillä suureilla, joiden arvo voi muuttua joka päivä“. Kuinka suuret joukot tulevat taistelemaan vallankumouksen puolella ja miten ne taistelevat, riippuu oleellisesti siitä, miten päättävästi ja toimeliaasti esiintyvät kapinallisten ydinjoukot. Kapinallisten täytyy vasta taistelujen kuluessa järjestää armeijansa päävoimat, ja—mikä on hyvin oleellista—vasta taistelujen kuluessa *voittaa puolelleen reservinsä*. Tässä tulee kysymykseen „moraalisen ylivoiman ylläpitäminen ja niiden horjuvien ainesten puolelleen vetäminen, jotka aina seuraavat voimakkainta sysäystä ja aina lyöttäytyvät varmimmalle puolelle“ (Marx). Voidakseen vetää puolelleen nämä horjuvat ainekset, voidakseen estää niiden käyttämisen vastavallankumouksen reserveinä ja tehdäkseen ne vallankumouksen reserveiksi, on Marxin sanojen mukaan „pyrittävä joka päivä saavuttamaan uusia, vaikkapa pieniäkin voittoja“. Sellaisia voittoja voi saavuttaa vain keskeytymättömän, pidättämättömän hyökkäyksen avulla. Puolustuksella, toimetttömyydellä ei voida saavuttaa mitään uusia voittoja, sillä voi parhaimmassa tapauksessa pitää hallussaan sen, mitä on ennen saavuttanut.

Tässä yhteydessä esiintyy selvänä kysymys joukkojen johtamisesta, puolueen ja sen johtajien osa aseellisessa kapinassa. Vain luja päättäväinen johto, joka *kykenee*

kapinan hetkellä keskittämään kaikki voimat ja kaiken huomion kapinan teknilliseen suoritukseen, voi järjestää voiton. Puolinaisuus, päättämättömyys, horjumiset ja toimettomuus johdossa synnyttää horjumista, epäluuloa ja sekasortoa taistelevien joukkojen riveissä, työntää horjuvat vihollisen puolelle ja antaa vastustajalle uutta rohkeutta.

Kysymys terrorista.

Tässä yhteydessä on myöskin paikallaan hiukan kosketella terrorikysymystä. Kaikkien proletariaatin ja porvariston välillä käytyjen taistelujen historia Pariisin Kommuunista alkaen viime taisteluihin saakka osottaa *poikkeuksetta saman ilmiön*: Siellä missä vallankumouksellisen proletariaatin on onnistunut saada valta käsiinsä, on sille ollut ominaista mitä suurin hentous ja lempeys voitettuja vastustajiaan kohtaan, kun taas joka kerta kun porvariston on onnistunut kukistaa työtätekevien joukkojen kapinayritykset tahi vaikkapa vain tukahuttaa uhkaavan kapinan vaarakin, on *joka kerta* raivonnut säälimätön valkoinen terrori. Tosin ei voida kieltää, etteikö työläistenkin taholta olisi esiintynyt yksityisiä terroritekoja, mutta se ei muuta sitä tosiasiaa, että kokonaiskuva on aina ollut sama: *äärimmäisen pitkälle menevä humanisuus, hentous ja lempeys*.

Tämä työväenluokan humanisuus osottaa toiselta puolen sen moraalista etevämyyttä porvaristoon verrattuna, mutta toiselta puolen on *liian pitkälle menevä humanisuus* vaarallista, sillä vihollinen käsittää sen heikkouden ilmaisuksi.

Kaikkien vallankumoustaistelujen kokemusten suuri opetus on se, että ilmeiseen työväenluokan viholliseen ei koskaan voida vaikuttaa humanisuudella, eikä sillä sitä voittaa. Vain todellinen voima, väkivalta, voi sen saada „vakuutetuksi“. Se ei tunne mitään ritarillisuutta, ja vastustajan ritarillisuutta se käyttää hyväkseen, karatakseen sopivalla hetkellä hänen kimppuunsa.

Senvuoksi on virheellistä osottaa humanisuutta ilmeiselle viholliselle. Humanisuus on paikallaan vain val-

lankumouksen ystäviä kohtaan ja sellaisia aineksia kohtaan, jotka todennäköisesti ovat voitettavissa vallankumouksen puolelle.

Vallankumouksen ilmeisen vastustajan suhteen on välttämätöntä *ankaran vallankumouksellisen järjestyksen*, siis myöskin terrorin, sovelluttaminen. Missä määrin terroria on sovelutettava, se on puhdas tarkoituksenmukaisuuskysymys.

Alkumenestyksen merkitys.

Senjälkeen kun edellä on käsitelty hyökkäyksen välttämättömyyden merkitystä kapinassa pääasiassa poliittiselta ja „moraaliselta“ puolelta, koetetaan seuraavassa valaista tämän perussäännön tarkoituksenmukaisuutta *puhtaasti sotilaalliselta puolelta*.

On paikallaan aloittaa tämän kysymyksen tutkiminen eräitten *olemassaolevien virheellisten ja epäselvien käsitysten selvittelyllä*.

Yksi sellainen käsitys ilmenee eräässä julkaistussa kirjoituksessa, jossa sanotaan sanasta sanaan: „Sodassa, samoin kuin kansalaissodassakaan, *ei ole kysymys alkumenestyksestä* eikä osittaisvoitoista, vaan lopullisesta voitosta“. Tämän väitteen todistukseksi esitetään Saksan armeijan esimerkki, joka vuonna 1914 saavutti suunnattomia alkumenestyksiä, mutta lopulta kuitenkin hävisi sodassa.

Puhumattakaan siitä, että tämä väite „tavallisenkin“ sodan kannalta on paikkansa pitämätön (on vain muistettava alkumenestysten merkitys Saksan armeijalle, joita ilman sen asema ei suinkaan olisi ollut parempi, vaan *paljoa huonompi*, ja sen lopullinen tappio olisi tapahtunut paljoa aikaisemmin) on sellainen käsitys kansalais-sotaan ja sen ensimmäiseen kauteen, aseelliseen kapinaan sovelletuttuna kokonaan väärä.

Aseelliseen kapinaan nähden on nimenomaan ylläesitetyn väitteen vastakohta paikkansa pitävä. *Aseellisessa kapinassa on aina kysymys alkumenestyksestä. Ensimmäisten päivien, vieläpä ensimmäisten hetkienkin merkitys aseellisessa kapinassa on ratkaiseva.* Ensi päivien ja hetkien taistelujen tuloksista riippuu, muodostuuko voimasuhde ja yleensä tilanne kapinallisille *suosiolliseksi* vaiko *toivottomaksi*.

Yksinkertaisen ja selvän esimerkin yllätetun ensimmäisten merkityksen valaisemiseksi antaa *Suomen kansalaissodan kokemus* vuodelta 1918.

Proletaarisessa Etelä-Suomessa, jossa työläisillä oli jonkunverran aseita, *valta siirtyi ilman veren vuodatusta valkankumouksellisen hallituksen käsiin*. Tämän loistavan alkumenestyksen jälkeen punaiset, sensijaan, että olisivat kiireesti pyrkineet laajentamaan kapina-aluetta pohjoiseen, *pysähtyivät muutamaksi päiväksi paikoilleen, järjestääkseen voimiaan, ennenkuin ryhtyivät alottamaan hyökkäystä pohjoiseen*. Tämän pysähtymisen kautta tuli mahdolliseksi, että vastavalkankumoukselliset voimat, jotka keskittyivät pohjoisempana, voivat nopeaan, hyvin järjestetyn „kilpajuoksun“ kautta etelään, työntää valkoisen rintaman kauaksi etelään, turvata itselleen tämän rintaman takana viisi kuudetta osaa koko maan pinta-alasta ja siten päästä hallitsemaan laajoja alueita, monia väkirikkaita seutuja, mikä antoi heille suuren joukon etuja menestyksellistä sodan jatkamista varten.

Muutaman päivän kuluttua, kun oli jonkunverran saatu järjestetyksi punakaarteja taistelua varten, tahtivat punaiset ryhtyä etenemään pohjoiseen päin, mutta se oli jo myöhäistä: *he kohtasivat kaikkialla hyvin järjestetyn västarinnan, säännöllisen valkoisen rintaman*.

Punaisten käsiin jäi vain kapea kaistale maata, mikä merkitsi liikehtimismahdollisuuden ja kaikenlaisten sodankäyntiin tarvittavien varojen puutetta. Punaisten oli pakko ruveta käymään säännöllistä rintamasotaa. Ensimmäisten voittojen jälkeen muodostunut tilanne oli sangen epäedullinen punaisille. Sen jälkeen kun valkoinen rintama jo oli muodostunut, oli aseman muuttaminen suotuisammaksi punaisille mahdollinen vain paljon veren hinnalla, jollei se ollut täydellisesti toivotonta.

Viihymättä ensimmäisten voittojen jälkeen pohjoiseen alettu hyökkäys punaisten taholta olisi epäilemättä vienyt siihen tulokseen, että rintama olisi muodostunut paljoa pohjoisempana ja *punaiset olisivat voineet alkaa rintamasodan paljon suotuisampien olosuhteiden vallitessa*.

Puolustus on kapinan surma.

Toinen virheellinen teoria, joka tosin kalskahtaa melko tieteelliseltä, vieläpä marxilaiseltakin, kuuluu näin: „Proletaarisen vallankumouksen linnoitukset ovat työpaikat, teollisuusalueet, työläiskorttelit. Niissä on myöskin taisteleva proletariaatti voimakkain. Senvuoksi on sen taisteltava niissä ja vain niissä, eikä se saa antaa provosoida itseään, se ei saa antaa houkutelua itseään porvariston kaupunginisiin ja vastavallankumouksen tukialueille, jossa se helposti tulee lyödyksi. Pysykööt siis kapinalliset työläiset työläiskortteleissaan ja teollisuusalueillaan, ottaakseen vihollisen vastaan ja lyödäkseen sen siellä.“

Ei ole vaikea huomata, että tämän käsityksen virhe on siinä, että se naivilla tavalla aliarvioi vihollista. Jäämällä istumaan paikalleen proletaarisiin linnoituksiin, annetaan toiminnan alote vapaaehtoisesti vihollisen käsiin, joka siten saa tilaisuuden ryhmitellä voimiaan mieltensä mukaan. Niin ollen olisi typerää uskoa, että vihollinen antaa tuhota itsensä työläiskortteleissa ja teollisuusalueilla. Sillä ei ole siihen minkäänlaista tarvetta, kun sillä on mahdollisuus aina keskittää suuri ylivoima jokaista toimintansa esinettä kohtaan ja tuhota proletaariset linnoitukset vuoron perään. Jos tahtoo tuhota vihollisen, täytyy iskeä sitä heikkoon, kipeään kohtaan. Omasta tahdostaan ei vastustaja milloinkaan tarjoa meille kiipeitä kohtiaan. Nämä kohdat on etsittävä. Tämä taas edellyttää yritteliäisyyttä, hyökkäystä. Vihollisen lopullinen tuhoaminen, minkä aina on oltava toiminnan päämääränä, on mahdollinen vain jos tuhotaan vastavallankumouksen pesät. Sitä ei voi tehdä hyökkäämättä näihin pesiin.

Sen vuoksi on pidettävä kiinni seuraavasta säännöstä: *Ei missään tapauksessa ole jätävä istumaan työläiskaupunginisiin ja muihin proletaarisiin linnoituksiin ja kapinallisten käsiin joutuneisiin kaupunkiin, vaan on viipymättä lähdettävä ulos niistä, sinne, missä vihollinen on löydettävissä, kohti por-*

variston kaupunginosa ja vastavallankumouksen tukialueita. Paikalleen jääminen, puolustus, merkitsee kuolemaa. Ainoastaan viivyttelämätön hyökkäys voi turvata voiton.

Kolmas muunnos ylläesitetystä virheellisistä käsityksistä on seuraava „puolustusteoria“: „Sitä mitä Marx on kirjoittanut hyökkäyksestä, ei pidä ymmärtää niin kirjaimellisesti. Tosin ei lopullinen voitto ole mahdollinen puolustuksen, vaan hyökkäyksen kautta, sillä vihollisen tuhoaminen on mahdollinen vain hyökkäyksen kautta. Mutta toiselta puolen ei ole mahdollista heti ensimmäisten menestysten jälkeen, esim. vallan valtaamisen jälkeen proletarisella tukialueella, käydä hyökkäykseen sotilaallisesti ylivoimaisia vastavallankumouksen voimia vastaan. Menestyksellinen taistelu sellaista vastustajaa vastaan edellyttää asianmukaista proletariaatin voimien järjestämistä. Voidakseen suorittaa tämän voimien järjestämisen, täytyy työläisten alussa pysytellä jonkun aikaa puolustuskannalla, käydäkseen sitten kun voimat ovat jossain määrin järjestetyt ja keskitetyt, hyökkäykseen“.

Tätä teoriaa vielä koetetaan tarkentaa sanomalla, että tämän puolustuksen ei pidä olla passiivista, vaan aktiivista. Mutta tämä tarkennus ei muuta sitä tosiasiaa, että mainittu „puolustusteoria“ ei kannata hyökkäystä hinnalla millä tahansa, vaan väliaikaista odottamista, pidättäytymistä, ei siis hyökkäystä, vaan puolustusta.

Odottamisessa ja pidättäytymisessä olisi jotain järkeä vain siinä tapauksessa, että sen kautta voitaisiin saavuttaa voimasuhteiden muuttuminen suosiolliseen suuntaan, s. t. s. omien voimien kasvaminen tai vihollisen voimien heikkeneminen. Tämä on mahdollista *ennen kapinaa*, mutta kerran aletun aseellisen taistelun jälkeen se ei enään ole mahdollista. *Silloin voi voimasuhde muuttua suotuisammaksi kapinallisille vain tarmokkaan etenemisen kautta*, jolla pyritään levittämään kapinan paloa nopeasti mahdollisimman kauaksi, laajentamaan kapina-alueita ja sen kautta saamaan yhä uusia seutuja ja uusia joukkoja liittymään kapinaan ja riistetyksi vastustajan vaikutusvallan alaisuudesta.

Yllämainitun „puolustusteorian“ virhe on siinä, että se huulee kapinallisten voivan sotilaallisen järjestämisen alalla kykenevän menestyksellä kilpailemaan porvariston sotilas-amattimiesten kanssa ja että se jättää huomaamatta kuinka paljon hyötyä on vastustajalle tällaisen „aktiivisen puolustuksen“ sille suomasta väliajasta, se kun saa sen kautta pitää hallussaan laajoja alueita, joissa horjuvien kansankerrosten mieliala on senvuoksi sille suotuisampi, ja kun sillä näiden seikkojen vuoksi on tilaisuus sen käytettävissä olevien tuhansien ja kymmenientuhansien upseerien avulla lyhyessä ajassa lujittaa armeijaansa järjestämällä vapaaehtoisia ja pakolla mobilisoituja.

Sotilaallinen järjestäminen on hallitsevan luokan vahva puoli. Senvuoksi ei vallankumouksellinen luokka voi pyrkiä kapinan hetkellä tässä suhteessa „lyömään laudalta“ vastustajaa, vaan on sen pyrittävä kaikin keinoin hajottamaan sitä. Odottamisen ja pidättäytymisen kautta muuttuu voimasuhde joka päivä pahemmaksi kapinallisille, työkenneltäköön kuinka tarmokkaasti tahansa vallankumouksellisten voimien järjestämiseksi.

On olemassa vain yksi ainoa teoreettinen mahdollisuus, jolloin kerran aletun kapinan jälkeen odottamisesta ja pidättäytymisestä huolimatta voimasuhde voisi muuttua kapinallisten hyödyksi, nimittäin aseellisen avun mahdollisuus jonkun toisen maan taholta, jossa vallankumouksellinen luokka on ottanut vallan käsiinsä. Taistelun hetkellä on apu jokaiselle taistelevalle tervetullutta, tulkoon se sitten mistä tahansa. Mutta olisi väärin tehdä tästä mitään teoriaa ja tällaisen teoreettisen mahdollisuuden perustalle rakentaa vallankumouksellisen luokan esitaistelijain kasvattaminen.

Mutta vaikka tämäkin teoreettinen mahdollisuus otetaan lukuun, ei se vähimmässäkään määrässä muuta sitä yllätodettua seikkaa, että kapinallisten puolella puolustus, vieläpä aktiivinenkin puolustus, aletun kapinan jälkeen on vain omiaan muuttamaan voimasuhdetta vastavallankumouksen hyväksi.

Milloin voi puolustus tulla kysymykseen?

Periaate „hyökkäys hinnalla millä tahansa“ ei tule ensinkään horjutetuksi sen kautta, että voidaan esittää aseellisten kapinain kokemuksista muutamia yksityisiä esimerkkejä, jolloin puolustus kapinallisten puolella on ollut tarkoituksenmukaista. Niinpä esim. ei voida syyttää Essenin työväestöä siitä, että se v. 1920 ei käynyt hyökkäykseen kirjaimellisesti samalla hetkellä, jolloin kapina Ruhrin alueen muissa osissa alkoi, vaan että se alussa, vastustajan suuren ylivoimaisuuden takia, pysyi puolustavalla kannalla, ja sitten kävi ratkaisevaan hyökkäykseen, kun se oli saanut aseita ja apuvoimia alueen muista osista rientävien aseistettujen työläisten taholta.

Väliaikainen puolustus kerran alkaneen kapinan jälkeen voi olla vain sellaisissa tapauksissa tarkoituksenmukainen, jolloin on täysin selvää, että viipymättömästi avoimesta esiintymisestä ei voi olla muuta seurausta, kuin vallankumouksellisten voimien verinen tappio ja sen kautta ei voida vahingoittaa vastustajaa, vaan itseään. Mutta sellaiset tapaukset ovat aina yksityistapauksia, yksityisiä otteluita. Koko mittakaavassa otettuna ei puolustus, väliaikainenkaan, milloinkaan ole tarkoituksenmukaista kerran aletun kapinan jälkeen. Mutta myöskin sellaisissa yksityistapauksissa, jolloin väliaikainen puolustus on välttämätön, jolloin avoin aseellinen esiintyminen ei ole heti mahdollista, on sangen usein mahdollista tehokkaasti taistella vihollista vastaan ja hajoittaa sitä muilla, rauhallisemmilla keinoilla, s. t. s. hyökätä toisilla keinoilla tahi avustamalla muilla paikkakunnilla taistelevia vallankumouksellisia voimia, lähettämällä voimia niiden avuksi.

Vuoden 1921^{en} „hyökkäysteoriasta“.

Marxin esittämällä hyökkäyssäännöllä ei ole mitään tekemistä tunnetun „hyökkäysteorian“ kanssa vuodelta 1921. Marx ja Lenin eivät ole milloinkaan suositelleet ratkaisevan taistelun, kapinan alottamista kaikellaisten

olosuhteitten vallitessa, hinnalla millä tahansa. Marx ja Lenin sanovat erittäin selvästi: *kun kapina on kerran alkanut, silloin on hyökättävä hinnalla millä tahansa.* Mutta kapinan alottamisen sellaisella hetkellä, jolloin ei ole olemassa voiton mahdollisuuksia, selittävät he leikkimiseksi ja rikokseksi.

Jos kapina on alkanut sellaisten olosuhteitten vallitessa, jolloin voitto on toivoton, niin on vallankumouksellisen puolueen velvollisuus kutsua joukkoja ei hyökkäyksen edelleen jatkamiseen hinnalla millä tahansa, vaan perääntymiseen ja on sen tätä perääntymistä johdettava.

Vihollisen keskittymisen estäminen.

Vihollisen yllättäminen.

„Yllätä vihollinen silloin kun sen voimat ovat vielä hajallaan“. (Marx).

Yllättäminen, odottamaton isku näyttelee kaikessa taistelussa tärkeää osaa. Missä määrin ja missä mielessä yllätys on mahdollinen ja tarkoituksenmukainen aseellisessa kapinassa, siitä ensin muutama sana, ennenkuin lähdetään käsittelemään itse kysymystä vihollisen voimien keskittämisen estämisestä.

Räävelin kapinassa, samoin kuin Hampurin kapinassa perustui laskut vihollisen yllättämiseen. Ja vihollinen tulikin molemmissa tapauksissa yllätetyksi, molemmissa tapauksissa tuli isku sille odottamatta, mikä seikka auttoi kapinallisia saavuttamaan eräitä alkumenestyksiä. Ja senvuoksi oli kapinallisten taktiikka myöskin *sikäli oikea.*

Mutta väärää ja kohtalokasta oli molemmissa tapauksissa se, että *yllätetyksi ei tullut ainoastaan vihollinen, vaan myöskin omat, työläisten joukot, vieläpä suurin osa vallankumouksellisten työväenpuolueittenkin jäsenistä, ja että nämä kapinayritykset eivät sen vuoksi voineet saada kannatusta joukkojen taholta, minkä vuoksi niiden täytyi kärsiä tappio.*

Nämä molemmat esimerkit ovat antaneet vallankumoukselliselle luokalle sen opetuksen, että *vihollisen yllättäminen ei missään tapauksessa saa viedä vallankumouksellisten taistelujain suurten joukkojen yllättämiseen, taistelevien eristämiseen*. Aseellisen kapinan alottaminen ilman että joukoille on annettu aseellisen taistelun tunnus, ilman että on „kaikilla kelloilla soitettu rohkean hyökkäyksen ja aseellisen taistelun välttämättömyyttä“, merkitsisi jo edeltäkäsinkin käydä varmaa tappiota kohti. „Joukkojen täytyy tietää, että he alkavat aseellisen, verisen ja epätoivon vimmaisen taistelun“. (Lenin: „Moskovan kapina 1905“).

Nousee kysymys, onko tällä ehdolla ensinkään mahdollista sovelluttaa kapinassa yllätystä, sillä se mitä sanotaan suurille joukoille, se ei ole myöskään pysyvä salaisuutena viholliselle.

On ilman muuta todettava, että *vihollisen yllättäminen siinä mielessä, että koko kapina tulee sille yllätyksenä, on mahdotonta*. Yllättäminen on mahdollista ensinnäkin siinä mielessä, että vaikka viholliselle on tunnettu aseellisen taistelun lähestyminen, niin se ei kuitenkaan tiedä tarkalleen sitä hetkeä, jonka johto on valinnut taistelun alkamiselle, mikä jo sinänsä merkitsee yllättämistä, toiseksi siinä mielessä, että toiminnan päättäväisyys ja vauhti kapinallisten taholta on sille odottamatonta, kolmanneksi puhtaasti taktillisessa mielessä (esim. taisteluissa jonkun kaupungin sisällä jne.).

Molempien vastustajain erikoisuudet ja niiden merkitys.

Sääntö, että kapinallisten on aina pyrittävä tavoittamaan ja lyömään vihollisen voimat niiden hajallaan ollessa ja kaikin keinoin estämään eri puolilla maata olevien vihollisen voimien kokoonvetämistä, keskittämistä, perustuu molempien vastustajain, sortavan luokan ja kapinallisten erikoisuuksien, niiden vahvojen ja heikkojen puolien tuntemiseen.

Kapinallisten voima on suurten joukkojen aktiivisuudessa, toimeliaisuudessa, väestön kannatuksessa, siinä valtavassa

moraalisessa vaikutuksessa, minkä mahtava joukkoliike tekee sekä vallankumouksellisiin taistelijoihin että myöskin vastavallankumouksen taisteluvoimiin, vaikuttaen edellisiin innostavasti, jälkimäisiin masentavasti, hajottavasti. Niiden heikkous on sotilaallisen kouluutuksen ja järjestyksen puute, minkävuoksi niiltä myöskin puuttuu kyky sotilaallisten liikkeiden suorittamiseen, suuru-suuntaisiin, suunnitelmanmukaisiin joukkojen siirtoihin, taisteluun suurina yhtenäisinä joukko-osastoina, säännölliseen rintamasotaan. *Säännöllisessä sodassa suurilla, yhtäjaksoisilla rintamilla ovat kapinalliset auttamattomasti heikkoja.*

Sitävastoin on vastavallankumouksen voima sotilaallisessa puolessa, sotilaallisessa järjestyksessä, liikuntakyvyssä, kyvyssä toimia suurten sotajoukkoyhdistelmien puitteissa, käydä säännöllistä rintamasotaa. Sen heikko kohta on poliittisessa, „moraalisessa“ puolessa, vastavallankumouksellisen luokan todellisten edustajien vähälukuisuudessa. Vastavallankumous tarvitsee aina tykinruokaa sellaisista väestönkerroksista, joille itselleen objektiivisesti, itse asiassa, ei ole mitään hyötyä vastavallankumouksen voitosta. Sen vuoksi ovat vastavallankumouksen sotamiehet, armeija, poliisi jne., joista aina suurimman osan muodostavat proletaariset ja puoliproletaariset ainekset, *alttiina rappeutumiselle,* jonka vaara on sitä suurempi mitä enemmän vastavallankumouksen taisteluvoimat ovat hajallaan, ja mitä läheisempi on senvuoksi niiden kosketus kansanjoukkojen kanssa. Tästäkin syystä on rintamasota vihollisen vahva puoli, se kun voi siinä paremmin suojella ja eristää joukkojaan vallankumouksellisen tartunnan vaaralta.

Näiden tosiasioitten tuntemisen perusteella on tehtävä se johtopäätös, että *kapinan taito merkitsee oleellisesti vihollisen voimien keskittämisen estämistä.* Se merkitsee, että ensi hetkestä alkaen, on hinnalla millä tahansa pyrittävä ympäröimään pienemmät tahi suuremmat vihollisen joukko-osastot, rappeuttamaan ja hajottamaan niitä kaikin keinoin, puheilla, väkivaltaisten „taistelujen kautta sotaväestä“ (johtajien tuhoaminen) tahi suoraan taistelemalla näitä joukko-osastoja vastaan. Joka tapauksessa

on viholliselta katkaistava kaikki peräytymismahdollisuudet ja kaikki yhteydet ulkomaailman kanssa, ja siten riistettävä siltä mahdollisuus liittyä toisiin vastavallankumouksellisiin joukkoihin.

Ylläsanotun jälkeen voidaan vielä tarkentaa aikaisemmin lausuttua ajatusta, että aseellisessa kapinassa on rintama kaikkialla sikäli, että aseellisessa kapinassa on rintama kaikkialla siellä, missä on vihollisen joukko-osastoja, kuinka pieniä tahansa. Jokaista vihollisen joukko-osastoa vastaan on hyökättävä. Jättiläismäisen ylivoiman keskitäminen erittäin tärkeitä tai vaarallisia taistelun esineitä vastaan on välttämätöntä, mutta sellainen keskitäminen ei saa milloinkaan viedä siihen, että joku vihollisen joukko-osasto jää kokonaan ilman vastustajaa ja saa siten mahdollisuuden liittyä toisiin lähellä oleviin vihollisen joukko-osastoihin. Aina on oikein jättää jokaista joukko-osastoa vastaan vähintään niin paljon voimia, että vaikkakaan ei sitä ehkä voida kokonaan sitoa paikalleen, niin sitä kuitenkin alituisesti häiritään sissihyökkäyksillä. Sellaiset sissihyökkäykset, vaikkapa vain hyvinkin pienten ryhmien toimeenpanemina, ovat omiaan uuvuttamaan vihollista, ja hidastuttamaan sen liikkumista, millä estetään sitä ajallaan liittymästä toisiin vastustajan joukko-osastoihin.

Vihollisen taktiikka.

Toiselta puolen ymmärtää vihollinen itse mainiosti, että sen on vältettävä sitä, että sen voimat tulisivat lyödyiksi vähitellen, osittain, ja että sen senvuoksi on mikäli mahdollista jo ennen kapinaa, mikä sille ei voi olla salaisuus, keskitettävä mahdollisimman suuressa määrässä voimiaan, voidakseen asettaa kapinallisia vastaan suuria sotajoukkoyhdistelmiä ja pakottaakseen sen ottamaan taistelun vastaan säännöllisellä rintamalla. Vieläpä on mahdollista, että se tulee jättämään ilman taistelua kokonaisia kaupunkeja ja kokonaisia alueita-kin, voidakseen sitten keskitetyin voimin vallottaa ne takaisin.

Tämä kaikki ei muuta sitä tosiasiaa, että paras taktiikka kapinallisten puolelta on joka tapauksessa pyrkiä estämään vihollisen voimien keskittymistä, hävittämään yhteyttä sen eri joukkojen kesken, vetämään irti toisistaan jo keskitetyt joukko-osastot, pakottamaan hajottamaan voimiaan, mikä kaikki on saavutettavissa vain häikäilemättömällä hyökkäyksellä kapinallisten puolelta.

Mutta vihollisen voimien keskittämiskykyä voidaan liioitellakin. On vain hetkeksi kuviteltava mielessään vihollisen asemaa valtavassa vallankumouksellisessa tilanteessa ymmärtääkseen, että sen ei ole niinkään helppoa ilman muuta *ennen kapinaa* jättää kapinallisten haltuun joku tärkeä kohta ilman taistelua. Saksassa esim. olisi vastustajan sangen vaikea erota Berlinistä, Ruhrin alueesta, Hampurista tahi Keski-Saksasta ilman taistelua ja siten helpottaa työläisille vallan ottoa näissä paikoissa. Ei ole unohdettava, että vastustaja panee kaikkensa liikkeelle *tukahduttaakseen heti alussa* valtavan joukkokapinan. Tämä seikka pakottaa sitä pitämään voimiaan hajallaan viimeiseen hetkeen saakka. Vain silloin kun sille on selvä, että sen ei onnistu tukahduttaa kapinaa alkuunsa, päättää se vetäytyä pois kapinan pesistä. Kun se on sellaisen päätöksen tehnyt, pyrkii se *voittamaan aikaa*, järjestääkseen ja keskittääkseen voimiaan. Kapinallisten asia on pitää huolta siitä, että se ei tätä aikaa saa. Paikalleenjäminen, puolustus on aseellisen kapinan surma.

Jääköön sikseen kysymys siitä, tuleeko vihollinen ilman taistelua ennen kapinaa jättämään kokonaisia kaupunkeja tai kokonaisia alueita. Tärkeää on, että se joka tapauksessa pyrkii kokoamaan voimakkaita keskitettyjä reservejä voimakkaimpien kapinan pesien ulkopuolella ja että se tulee antamaan joukoilleen sellaisia ohjeita, että niiden ei ole annettava lyödä itseään osittain, vähitellen, voidakseen — jos se ei ole onnistunut kukistamaan kapinaa alkuunsa — *asettaa kapinallisia joukkoja vastaan säännöllisiä rintamia ja keskületyjn voimin tuhota kapinan pesät toinen toisensa jälkeen.*

Eikö vihollinen anna hajottaa voimiaan.

Missä määrin tällainen voimien keskittäminen ja rintaman muodostaminen viholliselle onnistuu, se ei tietysti riipu yksistään sen omasta tahdosta, niinkuin helposti voisi ajatella, jos käsittää kapinan kaavamaisen sotilaallisesti. vaan mitä erilaisimmista tekijöistä, esim. siitä, missä määrin vastavallankumouksellinen johto kykenee oikein arvioimaan tilannetta, missä määrin päättäväisesti vastustaja toimii, missä määrin vastustajan leirissä ollaan yksimielisiä erilaisiin käytännön asettamiin kysymyksiin nähden, *pienemmistä tai suuremmista hajoamisilmiöistä vastavallankumouksen sotilaiden keskuudessa* ja ennenkaikkea vallankumouksellisten joukkojen aktiivisuuden, toimeliaisuuden asteesta, niiden päättäväisyydestä ja niiden *hyökkäyksen vauhdista*.

Siinä väitteessä, että *vastustaja ei piittaa mitään kapinallisten hyökkäyksestä, eikä anna itsensä pettää pirstomaan voimiaan* vaan ensin kaikessa rauhassa suorittaa loppuun voimiensa keskityksen ja sitten itselleen suotuisalla hetkellä alottaa järjestelmällisen taistelun kapinanpesiä vastaan, ei ilmene ainoastaan sotilasmainen, vaan aivan „hervittävän„ sotilasmainen käsitys aseellisesta kapinasta. Puhumattakaan siitä, että vallankumouksellisessa tilanteessa, jossa vallankumouksellinen aalto auttamattomasti aina tempaa mukaansa pienempiä joukko-osastoja, jossa yhteys- ja liikennevälineet, joita vihollinen välttämättömästi tarvitsee voimiaan siirrelläkseen, eivät voi aivan esteettömästi toimia, niin on sellainen väite puhtaasti sotilaalliseltakin kannalta erehdys. Jokainen järkevä sotajoukko - osaston johtaja sotänäyttämöllä ollessaan erottaa aina pienempiä tai suurempia osia joukostaan päävoimien varmentamiseksi, eikä ainoastaan joka suunnalle, mistä sitä uhkaa ilmeinen vaara, eikä vain sinne missä vaara on todennäköinen, vaan sinnekin *missä se on vain mahdollinen*. Mitä läheisempi ja ilmeisempi on vaara, sitä suurempia osia erotetaan joukosta varmennukseen, mikä itse asiassa merkitsee voimien pirstomista, suurem-

pien tai pienempien voimien poisvetämistä joukon päätehtävästä.

Jos aseellisessa kapinassa jonkun vihollisen joukko-osaston kimppuun hyökätään, on se myöskin pakoitettu varmentamaan itseään joka puolelta, erottamaan sitä varten osia itsestään ja siten *pirstomaan voimiaan*, minkä kautta kapinallisille käy mahdolliseksi lyödä nämä osat *ja sen kautta pakottaa vastustaja edelleen hajottamaan voimiaan*. Opettavainen on tässä suhteessa alempana esitetty esimerkki maaliskuun kapinasta 1921.

Kapinallisten pyrkimysten täytyy tähdätä *vihollisen lyömiseen ennen kuin se ehtii muodostaa säännöllisen rintaman*, ja jos rintama kuitenkin muodostuu (esim. senvuoksi, että ei ole tehty poliittista valmistustyötä talonpoikien keskuudessa ja siten on asianomaisista maalaisalueista muodostunut vastavallankumouksen tukialueita), on ainakin pyrittävä siihen, että *tämä rintama on mahdollisimman epäedullinen vastustajalle*, että sen käytettäväksi jää mahdollisimman vähän tilaa, väestöä ja varoja, joita se tarvitsee armeijansa pystyssäpitämiseksi, ja että ei missään tapauksessa sen selkäpuoli jää „puhtaaksi“, vaan että sen rintaman taakse vielä rintaman muodostumisen jälkeenkin jää voimia, jotka jatkuvasti hajottavat ja näännyttävät sen joukkoja sissitoiminnalla jne.

Sen mitä yllä on sanottu vihollisen voimien keskittämisestä ja tämän keskittämisen estämisestä, vahvistaa riittävästi Saksan kokemukset vuosilta 1920 ja 1921.

Maaliskuun taistelut Ruhrin alueella 1920 antavat muutamia loistavia esimerkkejä taistelunhaluisten työläisjoukkojen toimeliaasta, päättäväisestä, hillittömästä ryntäyksestä Reichswehrin (Saksan armeijan) eri joukko-osastoja vastaan. Taistelut Wetterin ja Herdecken luona ym., joissa kaikilta tahoilta innostuneina rientävät työläistaistelijat tuhosivat ja riisuivat aseista vastavallankumouksen lähettämät sotajoukko-osastot, kuuluvat kaikkein valtavimpiin ilmiöihin aseellisten luokkataistelujen historiassa. Sitävastoin tehtiin eräissä tapauksessa sellainen virhe, että vastustajan kanssa pidettyjen neuvottelujen jälkeen laskettiin eräs vihollisen joukko-osasto

marssimaan ohi ja esteettömästi liittymään Lippe-joella Ruhrin työläisiä vastaan taisteleviin joukkoihin. Tämä ei ollut Ruhrin alueen työläisten vika, vaan syynä siihen oli se, että muissa osissa maata ei taisteltu, että Lippe-joella muodostuvan valkoisen rintaman selkäpuoli oli turvattu.

Ruhrin alueen taisteluista ottivat vastavallankumouksen kenraalit sen suuren opetuksen, että sotaväen käyttäminen Ruhrin alueen taisteluissa oli väärä, että ei olisi pitänyt pirstoa sotaväen voimia pieniksi erillisiksi joukko-osastoiksi, minkävuoksi ne tulivat tuhotoiksi yksitellen, vaan olisi pitänyt panna toimeen suunnitelman mukainen hyökkäys kapina-alueita vastaan suurin, keskitetyin voimin.

Senvuoksi on erittäin mielenkiintoista tarkastella, miten vastavallankumouksen sotilaalliset voimat toimivat maaliskuun taisteluissa seuraavana vuonna 1921, jolloin ne jo olivat omaksuneet Ruhrin alueen taisteluitten opetukset ja jolloin johtavat sotilashenkilöt nimenomaan määräsivät, että johtavana näkökantana piti olla voimakkaitten reservien muodostaminen ja voimien koossapitäminen. (Sisäministeriön virallisesta mietinnöstä). Tästä sisäministeriön mietinnöstä käy selville, että 37 poliisikomppaniasta, jotka oli lähetetty kapinaa kukistamaan Merseburgin piiriin, ainoastaan 12 lähetettiin kapinan pääpesään, Leunan tehdasalueelle, ja kaksi kolmasosaa voimista jätettiin varmennukseksi lähiscuduilla oleviin kaupunkeihin. Halleen, Merseburgiin, Ammendorfiin, Wissenfeldsiin, Eislebeniin jne., suojelemaan Leunan alueella taistelevia poliisijoukkoja siinä tapauksessa, että työläiset mainituissa kaupungeissa olisivat mahdollisesti toimineet aktiivisesti. Tämä seikka on esimerkkinä siitä, että *vastustajan on pakko piitata, sen on pakko hajottaa voimiaan, kun sitä uhataan.*

Eräitä johtopäätöksiä.

Jokapäiväinen joukkotyö ja lopputaistelu.

Aseellisen kapinan taidon peruskysymysten tutkiminen vetää joka askeleella esiin vallankumouksellisen puolueen merkityksen *tärkeimpänä voiton edellytyksenä*.

Puolue on välttämätön senvuoksi, että vallankumouksellinen joukkoliike itsessään on sokea, täynnä sekasortoa ja vailla selvää tietoista päämäärää. Mutta jokainen menestyksellinen taistelu edellyttää lujaa, selvää, päämäärästään tietoista *johtoa*. Sellaisen johdon voi antaa suurille taisteleville joukoille vain puolue, johon ovat kokoontuneet vallankumouksellisen luokan parhaat, toimeliaimmat, rohkeimmat ja tietoisimmat ainekset. Sorretun luokan kaikkien jäsenten on mahdotonta päästä tälle korkeimmalle luokkatietoisuuden asteelle. Senvuoksi on luokan parhaat, tietoisimmat ja valppaimmat ainekset liitettävä yhteen.

Toiselta puolen on kapina ennenkaikkea *poliittinen teko*, aseellinen poliittinen taistelu. Kapinan sotilaallinen puoli on erottamaton osa sen poliittisesta puolesta ja palvelee sitä. Senvuoksi on aseellisen kapinan johto mahdollinen vain *poliittisen puolueen* muodossa.

Kaikkein tärkeintä, mitä lopputaistelun menestys vaatii vallankumoukselliselta puolueelta, on se, että puolueen on oltava mitä läheisimmin sidottu luokkaan, että sen täytyy omata laajojen kansanjoukkojen luottamus, jotka sen tunnustavat johtajakseen. Vain tällä ehdolla on puolueen mahdollista vetää lopputaisteluun laajat joukot, saada ne oman johtonsa alaisiksi ja koota voittoa varten välttämätön jättiläismäinen ylivoima, arvioida oikein joukkojen mieliala, antaa niille aikanaan oikeat tunnukset ja *valita oikea hetki kapinan alkamista varten*.

Mutta jotta joukot seuraisivat vallankumouksessa puolueen antamia tunnuksia, on välttämätöntä, että puolue on jo kauan ennen kapinaa tehnyt itsensä näiden joukkojen keskuudessa *suorituksi ja pidetyksi*. Tämän se voi

saavuttaa vain siten, että se vuosikausia, vuosikymmeniä, kaikkien olosuhteitten vallitessa on jokapäiväisessä työssään asiallisesti ja taitavasti puolustanut joukkojen pieniä ja suuria elinetoja. Sellainen puolue, joka ei ole osannut ennen vallankumousta tehdä itseään suosituksi joukkojen keskuudessa, jää itse kapinan hetkelläkin auttamattomasti eristetyksi, ja joukot jäävät valille johtoa ja siten myöskin voitto jää auttamattomasti saavuttamatta.

Tämä seikka osottaa puolueen jokapäiväisen joukko-työn suuren vallankumouksellisen merkityksen, ennenkaikkea työn *ammattiliitoissa*, joissa vallankumouksellisen luokan ratkaiseva osa on jossakin määrin järjestettynä.

Senvuoksi vaatii vallankumouksellinen puolue jokaiselta jäseneltään aktiivista työtä *puolueettomien keskuudessa* ja muihin puolueisiin kuuluvien työtätekevien keskuudessa. Oikea vallankumouksellinen on ennenkaikkea joukkojen johtaja.

Puolueen cheys.

Toiseksi vaatii kapinan voitto vallankumouksellisten voimien yhtenäistä esiintymistä. Näitä voimia ei ole ainoastaan mahdollisimman viimeistä miestä myöten pantava liikekannalle taistelua varten, vaan ne on sen lisäksi mahdollisimman *samanaikaisesti* ja tarkoituksenmukaisesti vietävä taisteluun.

Itsestään, ilman järjestelmällistä johtoa tapahtuvassa kapinaliikkeessä tapahtuu vallankumouksellisten voimien taisteluun vieminen auttamattomasti eri aikoihin ja muutenkin epätarkoituksenmukaisesti, mikä antaa vastavallankumoukselle mahdollisuuden tuhota kapinan pesät yksitellen, toisen toisensa jälkeen.

Vain puolueen lujan johdon alaisena käy mahdolliseksi viedä joukot taisteluun yhtenäisesti ja samanaikaisesti. Vain se voi saada joukkoliikkeen sekasortoon järjestyksen aineksia, ryhmittämällä joukot lujien kantajoukkojensa ympärille, nostamalla jalkeille liiaksi jällelle jääneitä vallankumouksellisten joukkojen osia, pidättämällä liiaksi pitkälle eteenpäin rynnänneitä jne.

Tämän edellytyksenä on, että *puolue itse on luja ja ehyt*. Senvuoksi on vallankumouksellisen puolueen eheys voiton välttämätön ehto. Siitä johtuu myöskin se suuri vallankumouksellinen merkitys, mikä on vallankumouksellisten työväenpuolueiden taistelulla eheydensä puolesta, kurin ja kansanvaltaisen keskityksen periaatteen merkitys, mikä viimeainittu merkitsee yksityisen jäsenen alistumista joukon, vähemmistön alistumista enemmistön päätöksiin.

Sosialidemokraattiset puolueet voivat sallia itselleen sen ylellisyyden, että ne voivat kärsiä ryhmiä ja ryhmittelyjä riveissään, ne kun eivät ole vallankumouksellisia puolueita, ne kun eivät pyri järjestämään työläisiä taisteluun, vaan taistelusta kieltäytymiseen.

Työpaikat ja lopputaistelu.

Samasta syystä eivät sosialidemokraattiset puolueet pyrikään järjestämään järjestöjään työpaikkojen mukaan. Sosialidemokratia ei kokoa joukkoja taloudelliseen taisteluun, vaan ainoastaan vaaliurnille, saadakseen niiden äänet parlamenttivaaleissa. Sellaisessa „taistelussa“ ovat vanhat asuinpaikkajärjestöt osottautuneet riittävästi tarkotustaanvastaaviksi.

Mutta vallankumouksellisen työväenpuolueen, jonka tehtävänä on järjestää joukot todelliseen, viimekädessä aseelliseen taisteluun, on luotava järjestönsä työpaikkojen pohjalle.

Tässä viitattakoon vain lyhyesti työpaikkajärjestön tarkoituksenmukaisuuteen aseellisen taistelun kannalta. Työpaikoilla ovat proletariaatin voimat helpoimmin tavattavissa. Itse työolot ovat ne jo jossakin määrin siellä liittäneet yhteen. Sen lisäksi tulevat yhteiset kokemukset taisteluista työnantajia vastaan. Saman työpaikan työläiset tuntevat toisensa enemmän tai vähemmän perusteellisesti, ymmärtävät toisiansa helposti. Toistensa tunteminen helpottaa erikoisesti parhaimpien valintaa johtaville paikoille, kun sitävästoin toisellaisten olosuhteitten vallitessa kaikellaiset satunnaiset ainekset, suunsoittajat, vieläpä provokaattoritkin, helposti nousevat pinnalle. Taistelu urkkijoita ja provokaattoreita vastaan, mikä

kapinan hetkellä näyttölee suurta osaa, on saman työmaan työläisten keskuudessa verrattain helppoa.

Kaikki nämä seikat ovat aineksia, jotka helpottavat joukkojen järjestämistä ja senvuoksi ne ovat aseellisen taistelun kannalta erinomaisen tärkeitä. Senvuoksi on niitä myöskin mahdollisimman suuressa määrässä käytettävä hyväkseen.

Tästä käy myöskin ilman muuta selville se merkitys, mikä lopputaistelun kannalta katsottuna on puoluejärjestöjen muuttamisella työpaikkojen perustalle.

Puolueen on työskenneltävä kaikkialla.

Sosialidemokraattiset puolueet, jotka tahtovat voittaa puolelleen joukkoja pääasiassa vain parlamenttivaaleja varten, pyrkivät ainoastaan saamaan mahdollisimman suuren kannattajain *lukumäärän*, vähän välittävät työstään sellaisissa osissa maata, joissa niiden vaaliagitatiolla on vähän menestymisen toiveita.

Vallankumoukselliselle puolueelle sitävästoin ei ole tärkeää *ainoastaan voittaa paljon kannattajia, vaan myöskin voittaa kannatusta kaikissa osissa maata*. Vihollisen voimien keskittämisen estäminen, niiden hajottaminen ja rappeuttaminen, jota kapinan taito loppukädessä tarkoittaa, vaatii, että sen kimppuunhyökätään kaikkialla, vaikkapapininkin voimin. On erittäin tärkeitä, että sille ei jää puhdasta selkäpuolta, jossa se voi tuntea itsensä varmaksi ja huolettomaksi sekä esteettömästi järjestää ja koota voimiaan.

Vallankumouksellisen työväenpuolueen on pidettävä huolta siitä, että proletarisen vallankumouksen kannalta katsoen takapajuisissakin osissa maata järjestetään ja lujitetaan vallankumouksellisia voimia. Olisi virhe, jos vallankumouksellinen työväenpuolue jokapäiväisessä työssään liian yksipuolisesti keskittäisi huomionsa voimakkaimpiin proletarisiin keskuksiin ja jättäisi laimin työn maaseudulla.

Tämä selkka puhuu sen puolesta, että myöskin Saksassa tarvitsee proletarinen vallankumous liittolaisia talonpoikaistosta.

Vastustajan aseellisten voimien „rauhallinen“ valtaus.

Sotilaallisessa suhteessa on kapinan taito loppukädessä vihollisen voimien keskittämisen estämistä, niiden hajalleen vetämistä, näännyttämistä ja rappeuttamista.

Tehokas taistelu vastustajan aseellisten voimien hajottamiseksi edellyttää, että sitä ei harjoiteta ainoastaan ulkoapäin, vaan myöskin sisältäpäin. „On itsestään selvää, että jos vallankumous ei tule joukkojen vallankumoukseksi, ja jos ei se kosketa sotaväkeäkin, niin ei voi olla puhuttakaan vakavasta taistelusta“. (Lenin). Senvuoksi on vallankumouksellisen puolueen pidettävä huoli siitä, että vastustajan aseellisten voimien keskuudessa on olemassa ihmisiä, jotka työskentelevät siihen suuntaan.

Tämä onkin „rauhallisen“ propagandatyön merkitys vastustajan väkivallan elimissä, armeijan ja poliisin keskuudessa. Ei ole vaikea käsittää, että tämä työ on tehokkainta aseellisen kapinan valmistamista. Tämä työ, joka tosin ei ole helppoa, mutta aina mahdollista, on aseellisen taistelun kannalta katsoen paljon enemmän arvoista kuin leikkiminen taistelu-, johtaja- tahi vieläpä „propagandistijärjestöilläkin“ sellaisena ajankohdana, jolloin sellaisilla järjestöillä ei ole mitään käytännöllisiä tehtäviä.

Senvuoksi kaikki ne, jotka ovat sitä mieltä, että aseellisen kapinan valmistamiseksi tehdään liian vähän, ottakoot aktiivisesti osaa propagandatyöhön armeijan ja poliisin keskuudessa.

Lopputaistelun hetkellä on „rauhallinen“ hajoitustyö riittämätöntä. Silloin on välttämätön aseellinen taistelu poliisia ja sotaväkeä vastaan ja „fyysillinen taistelu sotaväestä“ s. t. s. aktiivinen, epätoivon vimmainen taistelu vastavallankumouksellisia aineksia vastaan sotilaskoukkojen voittamisesta. „Rauhallinen“ hajoitustyö merkitsee edellytysten luomista sellaista taistelua varten.

II OSA

Lenin ja kapinan taito.

Lenin, aseellisen kapinan teoretikko ja johtaja.

Ei kukaan ole meidän marxilaisessa kirjallisuudessamme viime vuosikymmenien kuluessa omistanut niin paljon huomiota aseellisen kapinan kysymyksille, kuin Lenin. Hän ei aineastaan tutkinut näitä kysymyksiä mitä tarkkaavaisimmalla tavalla, vaan pyrki tutkimuksiansa perusteella, jotka kohdistuivat työväenluokan aseellisten taistelujen eri tapauksiin, antamaan selviä johtopäätöksiä, määrättyjä ohjeita sitä varten, mitä on tehtävä aseellisen kapinan onnistumiseksi. Paljoa aikaisemmin ja paljoa syvemmin kuin kukaan muu, opetti Lenin meille, että vallankumous on tavallaan taitoa, joka täytyy tuntea ja jota pitää tutkia. Aseellisen kapinan valmistamisen kysymyksille Lenin aina antoi suuren merkityksen. Hänen mieltään kiinnittivät elävästi meidän sotilastyömme järjestelyn, sotaväen keskuudessa harjoitetun valistus- ja agitationityön, sotilas- ja taistelujärjestöjen pienimmätkin yksityiskohdat. Hänen tätä alaa koskevat puheensa ja kirjoituksensa aiheuttivat törkeää ilkkumista menshevikkien taholta, jotka meitä—leniniläisiä—meidän kantamme vuoksi aseellisen kapinan kysymyksissä nimittivät salaliittoilijoiksi, jakobiineiksi, blanquillaisiksi ja anarkisteiksi. Paljon iljettävää suukopua pitivät he siihen aikaan „viisikoista“ ja „kolmikoista“, joita Lenin ehdotti järjestettäväksi edistyneimmistä työläisistä ja joiden piti esiintyä aloteryhminä aseellisessa joukkotaistelussa, Lenin osotti meille, min-käläisiä opetuksia on otettava ensimmäisessä vallankumouksessa tekemistämme virheistä.

Joulukuun kapinan kukistumisen jälkeen alkoi menshevikkien keskuudessa aseellisen taistelun taktiikan häväiseminen, peräytyminen tämän taistelun tieltä. Ple-

chanov kirjoitti „Sosialidemokraatin päiväkirjassaan“: „Ei olisi pitänyt ryhtyä aseelliseen taisteluun“ Tähän Lenin vastasi suuremmoisella kirjoituksellaan „Moskovan kapinan opetukset“.

„Ei ole mitään lyhytnäköisempää, — kirjoitti hän — kuin kaikkien opportunistien omaksuma Plechanovin mielipide, että ei olisi pitänyt alkaa lakkoa ajattomalla ajalla, että „ei olisi pitänyt tarttua aseisiin“. Päinvastoin, *olisi pitänyt päättäväisemmin, tarmokkaammin ja sisukkaammin tarttua aseisiin, olisi pitänyt selittää joukoille pelkän rauhallisen lakon mahdottomuus sekä pelottoman ja säälimättömän aseellisen taistelun välttämättömyys. Ja nyt meidän täytyy vihdoinkin avoimesti ja julkisesti tunnustaa poliittisten lakkojen riittämättömyys, meidän täytyy laijojen joukkojen keskuudssa puhua aseellisen kapinan puolesta, peittelemättä tätä kysymystä minkäänlaisilla „valmistavilla asteilla“ verhoamatta sitä minkäänlaisella hunnulla. Salata joukoilta epätoivoisen, verisen, tuhoisan sodan välttämättömyyttä tulevan esiintymisen lähimpänä tehtävänä, merkitsee pettää itseään ja kansaa.“*

Näin kirjoitti Lenin v. 1906. Mutta kun ajattelee, kuinka ohdakkeisten teitten kautta, kuinka raskaitten virheitten ja uhrien hinnalla muiden maiden työväenluokka kulkee näihin johtopäätöksiin, tekee mieli sanoa länsi-europalaisille tovereille: tutkikaa tarkkaavasti Leniniä. Aseellisen taistelun, joukkokapinain kysymykset ovat teidän edessänne. Te löydätte Leninin teoksista proletaarisen vallankumouksen parhaan analyysin, täsmällisiä ja oikeita johtopäätöksiä itseänne varten. Tietysti täytyy ottaa huomioon tilanteen erikoisuus. Lenin itse oli kaikkien jäykkien, kerta kaikkiaan keksityjen kaavojen leppymätön vastustaja. „Sissisota“-nimisessä kirjoituksessaan, jossa hän syyskuussa 1906 käsittelee sissisotaa vastaan tehtyjä väitteitä, Lenin varoittaa tällaisista abstraktisista keksityistä kaavoista.

„Ollen ehdottomasti vastustavalla kannalla kaikkiin keksittyihin kaavoihin, kaikkiin oppineisiin

resepteihin nähden, vaatii marxilaisuus tarkkaavaista antautumista käynnissä olevaan joukkotaiteluun, joka liikkeen kehittyessä, joukkojen tietoisuuden kasvaessa, taloudellisten ja poliittisten pulien kärjistyessä synnyttää yhä uusia ja yhä erilaisia puolustus- ja hyökkäystapoja. *Tämän vuoksi marxilaisuus ei kiellä minkäänlaisista taistelun muodoista. Marxilaisuus ei missään tapauksessa rajoitaudu yksinomaan jollakin määrättyllä hetkellä mahdollisiin tai olemassaoleviin taistelun muotoihin, vaan tunnustaa uusien, nykyhetken työntekijöille tuntemattomien taistelumuotojen välttämättömyyden nykyisen yhteiskunnallisen tilanteen muuttuessa. Marxilaisuus tässä suhteessa tavallaan oppii joukkojen toiminnasta, eikä ensinkään pyri opettamaan joukoille kamarioppineiden keksimiä taistelumuotoja.*

Tov. Lenin oli itse kaukana tällaisesta kamarioppineisuudesta. Hän oli kokonaan elävä, ruumiillistunut vallankumous. Silloin kun monet joutuivat pakokauhun valtaan ja tahtoivat luopua taistelusta, tov. Lenin tarkkaavasti tutki tehtyjä virheitä ja opetti meille, miten nämä virheet on korjattava. Menhševikit (ei vain kotimaassa, vaan myöskin länsi-euroopalaiset menshevikit 2 ja 2½ internationaleista) opettivat, että proletariaatin on vaikea voittaa avoimessa aseellisessa taistelussa ja vieläpä sen on mahdotonkin voittaa, jos vallassa olevan hallituksen käsissä on nykyaikainen sotaväki runsaasti varustettuna monimutkaisilla teknillisillä välineillä. Tätä kysymystä Lenin käsittelee toisena tärkeänä johtopäätöksenä ja opetuksena Moskovan kapinasta. Mainituksa kirjoituksessa kapinan opetuksista Lenin kirjoitti:

„Meillä on puolueen oikealla sivustalla, voimakkaasti levinnyt kovin yksipuolinen käsitys tähän (sotaväen) siirtymiseen nähden. Väitetään, että on muka mahdotonta taistella nykyaikaista sotaväkeä vastaan ja että sotaväen täytyy tulla vallankumoukselliseksi. *On itsestään selvää, että jos vallankumous ei saa joukkoluonnetta ja jos se ei saa jalansijaa myöskin sotaväessä, niin ei voi olla puhuttakaan vakavasta*

taistelusta. Työ sotaväen keskuudessa on tietysti välttämätöntä. Mutta ei pidä käsittää tätä sotaväen siirtymistä (vallankumouksen puolelle) jonakin yksinkertaisena, yhdellä kertaa tapahtuvana tekona, joka olisi toiselta puolen vakaumuksen ja toiselta puolen tietoisuuden tulos“.

Juuri menshevikit levittelivät siihen aikaan sellaista idealistista käsitystä, että koko juttu riippuu valistus- ja agitationityöstä sotaväen keskuudessa, siis vakuuttamisesta. Me leniniläiset bolshevikit emme milloinkaan väheksyneet sellaisen työn välttämättömyyttä. Ei kukaan järjestänyt niin hyvin sotilaslehden julkaisemista kuin meidän bolshevikkikirjastomme, joka v. 1906-1907 julkaisi „Kasarmi“-nimistä sanomalehteä sotilaita varten (maalis- ja huhtikuussa 1907 „Kasarmi“ painettiin Pietarissa, eräässä suuressa kirjapainossa, 10-12 tuh. kappaleen painoksena ja oli Moskovan, Pietarin, Kronstadtin, Suomen ja Uralin sotilasjärjestöjen äänenkannattaja). Me julkaisimme Moskovassa sanomalehteä „Soldatskaja Shisnj“ heti joulukuun kapinan jälkeen, jolloin meille selvisi, että on välttämätöntä käydä tällaista „sotaa sotaväestä“. Me julkaisimme suurena painoksena niihin aikoihin suosittua „Sotamiehen Katkismusta“, jota luettiin melkein jokaisessa sotajoukko-osastossa. Mutta ei kukaan niin selvään lausunut julki tätä meidän tehtäväämme, aatteellisesta taistelusta, kuin Lenin:

„Sotaväen horjuminen, joka on välttämätön jokaisessa kansanliikkeessä, muodostuu vallankumouksellisen taistelun kärjistyessä oikeaksi taisteluksi sotaväestä. Moskovan kapina näyttää meille juuri mitä epätoivoisimman, mitä katkerimman taistelun taantumuksen ja vallankumouksen välillä sotaväestä“... „Ja täytyy suoraan ja avoimesti tunnustaa, että me tässä suhteessa osottauduimme huonommiksi kuin hallitus, me emme osanneet käyttää hyväksemme käytettävissä olevia voimiamme samanlaista aktiivista, rohkeaa, yritteliästä ja sisukasta taistelua varten horjuvasta sotaväestä, jota kävi ja johti hallitus. Me olemme valmistaneet ja tulemme vielä sitkeämmin valmistamaan sotaväen aatteil-

lista „muokkausta“. Mutta me osottaudumme sääliäviksi narreiksi, jos unohtamme, että kapinan hetkellä on välttämätön myöskin fyysillinen taistelu sotaväestä“.

Vuonna 1917 me täydellisesti otimme huomioon tämän opetuksen. Ei kukaan niin järjestänyt valistustyötä sotajoukoissa kuin bolshevikit ja me ymmärsimme, että täytyy osata järjestää fyysillinen taistelu sotaväestä. Yhä uudelleen ja uudelleen tulimme me taistelussamme siihen johtopäätökseen, että ilman v. 1905 tappiota ei olisi voinut olla vuoden 1917 voittoa. Yhtenä tämän ensimmäisen vallankumouksen tappion opetuksista Lenin piti kokemuksen osottamaa „hurjan rohkean, järkähtämättömän päättäväisen“ hyökkäyksen välttämättömyyttä. Hän kirjoitti silloin;

„Joulukuun kokemus vahvisti havainnollisesti vielä erään syvän ja opportunistien unohtaman Marcin ajatuksen, sen nimittäin, että kapina on taitoa ja että tämän taidon pääsääntö on hurjan rohkea, järkähtämättömän päättäväinen hyökkäys. Me emme ole riittävästi omaksuneet tätä totuutta. Me emme ole riittävästi itse oppineet ja opettaneet joukoille tätä taitoa, tätä sääntöä, että on hyökättävä hinnalla millä tahansa. Meidän täytyy nyt kaikin voimin korjata se mitä olemme laiminlyöneet. Ei riitä kannan ottaminen poliittisiin kysymyksiin nähden, on välttämätön myöskin kannan ottaminen aseelliseen kapinaan nähden. Se joka on sitä vastaan, se joka ei siihen valmistaudu, se on säälimättömästi heitettävä ulos vallankumouksen kannattajien joukosta, heitettävä sen vastustajain — pettureitten ja pelkureiden joukkoon, sillä se päivä lähenee, jolloin tapahtumain voima, jolloin taistelutilanne pakottaa meidät erottamaan vihamiehemme ja ystävämme tämän tunnusmerkin mukaan. Me emme saa saarnata toimettomuutta, emmekä pelkkää sotaväen (vallankumouksen puolelle) „siirtymisen“ odottamista, ei, meidän täytyy kovaäänisesti julistaa rohkean hyökkäyksen välttämättömyyttä ase kädessä, päälliköiden tuhoamisen välttämättömyyttä ja mitä tarmokkaimman taistelun välttämättömyyttä horjuvasta sotaväestä“

Ja monissa kirjoituksissaan ja puheissaan Lenin palasi niinä päivinä tähän kysymykseen ja opetti meille tätä kapinan taitoa. Hän kiinnitti meidän huomiomme taktiikan sekä taisteluvoimien järjestämisen tutkimiseen kapinaa varten, eikä hän tällöin rajoittautunut sellaisen totuuksien pelkkään märehtimiseen, kuin että sotataktiikka riippuu sotatekniikan tasosta. Hän tutki, mikä joukkotaistelun taktiikka on otettava käytäntöön nyt, sotatekniikan nykyisellä tasolla ollessa, nykyisissä olosuhteissa katutaistelua varten. Hän esitti ja puolusti tarmokkaasti sissisodan taktiikkaa, tahi kuten kirjoitti silloin Kautsky, joka siihen aikaan oli vallankumouksellinen, „uutta barrikaaditaktiikkaa“. Halveksuen kirjoitti hän sosialidemokraateista, jotka tätä eivät ymmärtäneet, jotka silloin samalla tavoin estivät työväenluokkaa järjestämästä voimiaan aseellista taistelua varten, kuin nykyiset Saksan sosialidemokratit vielä suuremmassa määrin estävät tämän tehtävän täyttämistä Saksassa. „Meillä voi nyt usein tavata sosialidemokraatteja — kirjoitti tov. Lenin — jotka ilkkuvat, kun on puhe „viisikoista“ ja „kolmikoista“. Mutta ilkkuminen on vain halpahintainen keino, jolla tahdotaan sulkea silmät näkemästä uutta kysymystä järjestön taktiikasta, kysymystä, jonka on aiheuttanut katutaistelu nykyisen sotatekniikan vallitessa.“

Menshevikit pitivät hyvään käytökseen kuuluvana esiintyä kaikissa meidän edustajakokouksissamme ja neuvotteluissamme juuri näitä mielipiteitä vastaan. He viittasivat siihen, että sissisota tuo sekasortoa ja rappeutumista meidän puolueemme keskuuteen, — ja tässä taistelussaan sissisotaa vastaan he usein puhuivat kansalaisodan vahingollisuudesta. Tietysti esiintyi vuosina 1905-1906 kysymys kansalaissodasta jonkun verran toisessa muodossa kuin nyt. Mutta jo silloin asetti Lenin täysin selvästi tämän kysymyksen. Erikoisessa kirjoituksessaan, joka oli omistettu sissisodalle hän osotti, että „liike ei rappeudu sissitoiminnan vuoksi, vaan puolueen heikkouden vuoksi, joka ei osaa ohjata tätä toimintaa“... „Rappeutuminen ei johdu sissisodasta, vaan sissitoiminnan

järjestämättömyydestä, puolueettomuudesta“. Ja Tukholman puoluekokouksessa v. 1906 samoinkuin Lontoon puoluekokouksessa 1907 kävivät menshevikit kiivaasti meidän kimpuumme meidän sissisota-agitationimme ja sotilastyömme vuoksi.

Muistan, kuinka samaan aikaan, kun me aijoimme järjestää edustajakokouksen Köpenhaminassa ja tämän takia kävimme neuvotteluja Tanskan hallituksen kanssa, tov. Lenin piti meille erikoisen esitelmän puoluekokouksessa esilletulevien keskustelujen yhteydessä aseellisesta kapinasta, sissisodasta, pakkoluovutuksista (valitettavasti ei tämä esitelmä ole missään näkynyt julkisuudessa, se pitäisi panna jälleen kokoon muistista). Hän sanoi silloin, että menshevikkien kanta tässä kysymyksessä tosiasiallisesti vie yhteiskunnallisen rauhan saarnaamiseen ja luisuu porvarilliseen moraliin, että me *periaatteellisesti* emme voi suhtautua kieltävästi tilanomistajain, kapitalistien ja hallitusvirastojen pakkoluovuttamiseen kansalaissodan aikana, jos puolue käyttää pakkoluovutetut varat työväenluokan aseistamiseen, ja siten auttaa työväenluokkaa kukistamaan kapitalistien ja tilanomistajain vallan. Kirjoituksessaan „Sissisota“ hän ilmaisi saman ajatuksen seuraavin sanoin:

„Marxilainen on luokkataistelun eikä yhteiskunnallisen rauhan kannalla. Määrättyinä vakavien taloudellisten ja poliittisten kriisien aikoina luokkataistelu kärjistyy suoraan kansalaissotaan saakka, s. o. aseelliseen taisteluun kansan kahden eri osan välillä. Sellaisina aikoina on marxilaisen oltava kansalaissodan kannalla. Kaikenlainen sen moraalinen tuomitseminen on täysin sopimatonta marxilaisuuden kannalta.“

Me emme tietysti voi sanoa saksalaisille tovereille, että heidän välttämättömästi täytyy toistaa kaikki ne taistelun vaiheet, mitä me olemme läpikäyneet. Mutta heidän täytyy tutkia näitä taistelun muotoja, voidakseen osata ohjata ja johtaa taisteluja. Sillä oikea käsitys kansalaissodan muodoista on yksi päätehtävistä, jonka proletariaatin puolueen on itselleen asetettava. Lenin opetti meille, että meidän on järjestettävä puolueemme

sillä tavalla, että „se pystyisi johtamaan joukkojen aseellista taistelua ja valmistamaan näitä joukkoja aseelliseen taisteluun ja voittoon“. „Meidän puolueemme kirjoitti hän — täytyy kasvattaa ja valmistaa järjestöjään esiintymään todellisena taistelevana puolena, joka ei jätä käyttämättä ainoatakaan tilaisuutta vahingoittaakseen vihollisen voimia“. Sen „täytyy asettaa tehtäväkseen sellaisten järjestöjen luominen, jotka mitä suurimmassa määrässä pystyisivät johtamaan joukkoja suurissa taisteluissa ja mahdollisesti myös pikkukahakoissa“... „Sen täytyy asettaa tehtäväkseen ei ainoastaan osanottaminen kansalaisuuteen, vaan johtava osuus siinä“... „Tämä on kieltämättä vaikea tehtävä, sitä ei voi yhdellä iskulla ratkaista. Samoin kuin koko kansa oppii ja kehittyy kansalaisuuden kuluessa, niin täytyy meidänkin kasvattaa järjestöjämme kokemusten perusteella, järjestää ne uudelleen sillä tavoin, että ne voisivat täyttää tämän tehtävän“.

Vuoden 1906 lopulla meidän sotilas- ja taistelujärjestöyöntekijöitten keskuudessa syntyi ajatus kutsua kokoon sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssi, yhdistää nämä järjestöt yhteisen johdon alaisiksi, joka laatisi tätä työtä varten suunnitelman. Meillä oli laaja suunnitelma sotilastyömme laajentamiseksi, kokonaisen taistelu- ja sotilasarjestöjen verkon luomiseksi, joille piti perustaa yhteinen keskusjohto, jonka vuorostaan tuli olla kiinteässä yhteydessä puolueemme keskuskomitean kanssa ja saada siltä välittömästi ohjeet työtä varten. Me asetimme tehtäväksemme sotilaskirjallisuuden julkaisemisen laajentamisen, mahdollisimman kansanomaisen kirjallisuuden julkaisemisen sotilaita varten, ohjaajakoulujen perustamisen, joissa parhaat, kehittyneimmät työläiset saisivat sotilasopetusta (jonkinlaiset lyhytaikaiset päällikkökurssit). Yhtä ja toista näistä suunnitelmista me panimme myöskin täytäntöön. Suomessa, Kuokkalassa, me perustimme sotilasohjaajien koulun, ja v. 1906 lopulla kutsuimme Tampereelle kokoon sotilas- ja taistelujärjestöjen konferenssin. Tässä konferenssissa perustettiin väliaikainen sotilas- ja taistelujärjestöjen

keskustoimisto. (Nykyään elävät tämän konferenssin osanottajista: M. Trilisser, W. Boström, E. Kadomtsev, F. Lokatskov, D. Gontsharova, G. Himmer ym. Minä otin osaa tähän konferenssin „Iljanin“ nimellä). Me käännyimme silloin tov. Leninin puoleen, joka asui Suomessa, pyytäen häntä ottamaan osaa tähän konferenssiin. Tov. Lenin suhtautui erittäin myötätuntoisesti tähän ajatukseen, tiedusteli kaikkea yksityiskohtaisesti ja lähetti sitten meille kirjeen, jossa kirjoitti, että hän pitää sellaisen konferenssin hyvin tärkeänä ja oikealla ajalla kokoonkutsuttuna, mutta kun ei hän itse voinut ottaa siihen osaa, niin hän lähetti tähän konferenssiin tov. Ljubitshin (Samer-vainaan). Tämä konferenssi aiheutti raivoisia hyökkäyksiä menshevistisen keskuskomitean taholta, joka sanomalehdessä „Narodnaja Duma“ 3 pltä huhtikuuta 1907, kääntyi kaikkien puoluejärjestöjen puoleen kirjeellä osottaen, että „tämä konferenssi oli kutsuttu kokoon sotilas- ja taistelujärjestöjen toimesta, ei vain ilman keskuskomitean suostumusta, vaan sen nimenomaista päätöstä vastaan, sillä keskuskomitea pitää kaikkia sotilasjärjestöjen yhdistämisuotoja luvattomina“. Erikoisessa kirjoituksessaan „Proletaarissa“ 16 n:ssa, toukok, 2 pltä 1907 tämän konferenssin johdosta, osotti Lenin konferenssin myönteiset saavutukset, otti sen puolustettavakseen ja osotti, että sen päätökset olivat täysin oikeita ja erikoisesti alleviivasi yhden taistelujärjestöjen päätehtävistä, jonka me silloin itsellemme asetimme. Tämä tehtävä oli ensi kädessä *oikean käsityksen levittäminen aseellisesta kapinasta*. Päätöslauselmassamme sotilas- ja taistelujärjestöjen suudesta aseelliseen kapinaan me esitimme tämän tehtävän seuraavin sanoin: „Taistelujärjestöjen tehtävä on *oikean käsityksen levittäminen aseellisesta kapinasta kansanjoukkojen keskuudessa*“. Näyttää siltä, että suuri osa siitä, mistä me silloin kiistlesimme, täytyy olla länsi-euroolaisten toveriemme tutkimuksen esineenä.

Tov. Lenin oli 1906 sitä mieltä, että uusi vallankumouksellinen nousu oli likellä. Jos hän, kuten koko meidän puolueemmeekin, tässä suhteessa erehtyi, niin me emme

menettäneet aikaa hukkaan. Me käytimme tämän ajan valmistaksemme työläisten ja talonpoikien joukkoja paremmin tähän taisteluun. Tämä tehtävä on myöskin länsi-europalaisten toveriemme edessä. Parhaana ohjeena heille ovat ehkä Leninin v. 1906 kirjoittamat sanat:

„Muistakaamme, että lähestyy suuri joukkotais-telu. Se on oleva aseellinen kapina. Sen täytyy olla mahdollisimman samanaikainen. Joukkojen täytyy tietää, että ne käyvät aseellista, veristä, epätoivoista taistelua kohti. Kuoleman halveksu-mista on levitettävä joukkojen keskuuteen ja turvattava voitto. Hyökkäyksen vihollista vastaan pitää olla mahdollisimman tarmokas; *hyökkäys, eikä puolustus, täytyy tulla joukkojen tunnuslauseeksi, vihollisen säälimätön tuhoaminen tulee heidän tehtäväkseen; taistelujärjestön on muodostuttava liikkuvaksi ja joustavaksi; sotaväen horjuvat ainekset on vedettävä mukaan aktiiviseen taisteluun. Tietoisien proletariaatin puolueen on täytettävä velvollisuutensa tässä suuressa taistelussa.*“

Marxilaisuus ja kapina.

Seuraavassa julkaisemme käännöksen Leninin kirjeestä, jonka hän kirjoitti syyskuussa 1917, siis vähän ennen loka-kuun vallankumousta. salaisesta piilopaikastaan Suomesta bolshevikkien keskuskomitealle.

Vallassa olevien "sosialististen" puolueiden harjoittamassa marxilaisuuden väärentelyssä on kaikkein ilkeämielisintä ja kenties kaikkein eniten levinnyttä se opportunistinen valhe, että kapinan valmisteleminen ja yleensä kapinan ottaminen taidon kannalta muka on blanquilaiisuutta ¹.

Opportunismien johtaja Bernstein on jo hankkinut itselleen surullisen kuuluisuuden sen kautta, että on syyttänyt marxilaisuutta blanquilaiisuudesta.

Siis syytetään marxilaisia blanquilaiisuudesta siksi, että he ottavat kapinan taidon kannalta! Voikohan olla räikeämpää totuuden vääristelyä, sillä eihän yksikään marxilainen kiellä, että juuri Marx on tässä suhteessa sanonut mielipiteensä mahdollisimman selvästi, määrätysti ja ymmärrettävästi, sanoessansa nimenomaan, että kapina on taitoa, ja että kapina on otettava taidon kan-

¹) Auguste Blanqui — ranskalainen vallankumouksellinen sosialisti, monien salaliittojen ja kapinain järjestäjä, eli 1805—1881. Blanquismille ominaista on salaliittoilu, joka ei nojaudu vallankumoukselliseen joukkoliikkeeseen.

nalta, että on valloitettava ensimmäinen menestys ja mentävä voitosta voittoon keskeyttämättä hyökkäystä vihollista vastaan, käyttäen sen hämmennystä hyväkseen jne.

Ensiksikin, onnistuakseen täytyy kapinan nojautua, ei salaliittoon, ei puolueeseen vaan vallankumouksellisiin simpaan luokkaan. Toiseksi. Kapinan täytyy nojautua kansan vallankumoukselliseen nousuun. Kolmanneksi. Kapinan täytyy nojautua sellaiseen käännekohtaan kehittyvän vallankumouksen historiassa, jolloin kansan eturivien toimintahalu on suurin, jolloin horjuminen vallankumouksen vihollisten ja sen heikkojen, puolinaisten ja epäröivien ystävien riveissä on voimakkain. Jotta voitaisiin asettaa kysymys kapinasta, täytyy olla olemassa nämä kolme edellytystä. Ja juuri tässä eroaa marxilaisuus blanquilaaisuudesta.

Mutta jos kerran nämä edellytykset ovat olemassa, niin se, joka silloin kieltäytyy ottamasta kapinaa *taidon* kannalta, pettää marxilaisuuden ja pettää vallankumouksen.

Osoittaaksemme, minkävuoksi meidän juuri nykyhetkeä täytyy pitää sellaisena, jolloin puolueen on *ehdotomasti* tunnustettava, että objektiivisten tapausten kulku on asettanut päiväjärjestykseen kysymyksen *kapinasta* ja otettava kapina taidon kannalta, on kenties parasta käyttää vertailua ja rinnastaa heinäkuun 3—4 päivät syyskuun päivien kanssa.

Heinäkuun 3—4 päivänä olisi voitu totuudesta poikkeamatta asettaa kysymys näin: oikeampi olisi ottaa valta käsiin, sillä viholliset joka tapauksessa muutenkin syyttävät meitä kapinasta ja käsittelevät meitä kapinallisina. Mutta tästä ei tarvinnut tehdä sitä johtopäätöstä, että valta olisi ollut silloin otettava, koska silloin ei ollut olemassa objektiivisiä edellytyksiä kapinan onnistumiselle.

1) Meidän puolellamme ei vielä ollut se luokka, joka on vallankumouksen etujoukko.

Meillä ei vielä ollut enemmistöä molempien pääkaupunkien työläisten ja sotilaitten keskuudessa. Nyt se on molemmissa Neuvostoissa. Sen ovat luoneet vain heinä- ja elokuun historia, bolsheviikkien vainojen ja Kornilovin kapinan kokemukset.

2) Silloin ei ollut olemassa koko kansaa käsittävää vallankumouksellista nousua. Nyt, Kornilovin kapinan jälkeen se on olemassa. Se mitä tapahtuu maaseudulla ja se, että Neuvostot monin paikoin ovat ottaneet vallan käsiinsä, on tästä osotuksena.

3) Silloin ei ollut horjumista vakavassa, yleispoliittisessa mitassa meidän vihollistemme ja puolinaisen pikkuporvariston keskuudessa. Nyt ovat horjumiset tavattoman suuria: meidän päävihollisemme, liittolais- ja maailman imperialismi, sillä „liittolaiset“ ovat johtamassa yleismaailmallista imperialismia, on ruvennut horjumaan sodan voitolliseen loppuun saakka jatkamisen ja Venäjää vastaan tähdätyn erityisrauhan välillä. Meidän pikkuporvarilliset demokraattimme, ilmeisesti menetettyään kansan enemmistön, ovat suunnattomasti horjahtaneet kieltäytyessään kokoomuksesta kadettien kanssa.

4) Senvuoksi olisi kapina heinäkuun 3—4 päivänä ollut erehdys: Me emme olisi kyenneet pitämään valtaa käsissämme ei fyysillisistä eikä poliittisista syistä. Fyysillisesti emme olisi voineet pitää valtaa siitä huolimatta, että Pietari aika ajoin oli meidän käsissämme, sillä meidän työläisemme ja sotilaamme eivät olisi silloin olleet valmiit tappelemaan, kuolemaan, Pietarin omistamisen puolesta: ei ollut sellaista „raivoa“, sellaista kuu-huvaa vihaa sekä Kerenskejä että Tseretelli-Tshernoveja vastaan, ja meidän väkemme ei vielä ollut karaistunut niiden kokemusten kautta, jotka se saavutti es'errien ja menshevikkien avustamista bolsheviikki-vainoista.

Poliittisesti me emme olisi pitäneet valtaa heinäkuun 3—4:n päivän jälkeen, sillä ennen Kornilovin kapinaa olisivat armeija ja maaseutu voineet nousta Pietaria vastaan ja olisivat nousseetkin.

Nyt on tilanne aivan toinen.

Nyt on meidän puolellamme *luokan*, vallankumouksen etujoukon, kansan etujoukon enemmistö, joka kykenee viemään joukot mukanaan.

Meidän puolellamme on kansan *enemmistö*, sillä Tshernovin ero ei läheskään ole ainoa, vaan selvin ja ilmeisin merkki siitä, että talonpoika *ei saa maata es'errien halli-*

tukselta (eikä es'erriltä itseltään). Ja tässä juuri piilee vallankumouksen koko kansaa käsittävän luonteen ydin.

Meillä on se etu, että meillä on puolue, joka varmasti tuntee tiensä, sensijaan kun koko imperialismi ja koko men-sheviikkien ja es'errien kokoomus äärettömästi horjuvat.

Meidän voittomme on varma, sillä kansa on jo aivan epätoivon partaalla, ja me näytämme koko kansalle varman tien, osotettuamme sille meidän johtomme merkityksen koko kansalle „kornilovin päivinä“ ja sitten tehtyämme sovitteluehdotuksen kokoomuslaisille *ja saatuamme heiltä kieltävän vastauksen*, heidän yhä edelleen horjuessaan.

Olisi mitä suurin erehdys luulla, että meidän ehdotuksemme ei vielä ole hyljätty, että „Demokraattinen Neuvottelukokous“ voi sen vielä hyväksyä. Sovitteluehdotuksen teki *puolue puolueille*; muuten sitä ei olisi voitukaan tehdä. *Puolueet* hylkäsivät sen. „Demokraattinen Neuvottelukokous“ on vain *neuvottelukokous*, eikä mitään muuta. Ei pidä unohtaa yhtä seikkaa: siinä ei ole edustettuna vallankumouksellisen kansan enemmistö, köyhin ja katkeroitunein talonpoikaisväestö. Se on *kansan vähemmistön* neuvottelukokous, tätä ilmeistä totuutta ei saa unohtaa. Olisi mitä suurin virhe, mitä suurinta parlamentaarista kivettyneisyyttä meidän puoleltamme pitää „Demokraattista Neuvottelukokousta parlamenttina, sillä *vaikkakin* se ehkä julistaisi itsensä parlamentiksi, vallankumouksen täysivaltaiseksi parlamentiksi, ei se kuitenkaan *mitään ratkaise*. Ratkaisu tapahtuu sen ulkopuolella, Pietarin ja Moskovan työläis-osissa.

Kaikki objektiiviset edellytykset kapinan onnistumista varten ovat olemassa. On olemassa aivan erikoisen edullinen tilanne, jolloin *vain meidän* voitokas kapinamme voi tehdä lopun kansaa raatelevasta horjumisesta, tuosta maailman tuskallisimmasta seikasta, jolloin *vain meidän* voitokas kapinamme tekee lopun vallankumousta vastaan tähdätyn erityisrauhan hankkeista, tekee siitä lopun siten, että tarjoaa avoimesti täydellisempää, oikeudenmukaisempaa ja pikaisempaa rauhaa, rauhaa vallankumouksen *hyväksi*.

Ja lopuksi vain meidän puolueemme, suoritettuaan voitollisen kapinan, voi pelastaa Pietarin, sillä jos meidän rauhantarjouksemme hylätään, emmekä saa edes väli-
rauhaa, silloin me muutamme „puolustajiksi“, silloin me joudumme *sotapuolueiden etunenään*, silloin meistä tulee kaikkein „sotaisin“ puolue, silloin me alamme käydä todellista vallankumouksellista sotaa. Me otamme pois kaiken leivän ja kaikki saappaat kapitalisteilta. Me jätämme heille leivänkuoret, me puemme heidät virsuihin. Me annamme kaiken leivän ja kaikki jalkineet rintamalla.

Ja silloin meiltä ei Pietaria oteta.

Todellisen vallankumouksellisen sodan voimanlähteet, niin aineelliset kuin henkisetkin, ovat Venäjällä vielä erittäin suuret: 99 mahdollisuutta sadasta puhuu sen puolesta, että saksalaiset antavat meille ainakin väli-
rauhan. Ja välirauhan saaminen tällä hetkellä merkitsee *koko maailman* voittamista.

Ollen tietoisia siitä, että Pietarin ja Moskovan työläisten on ehdottomasti noustava kapinaan pelastaakseen vallankumouksen ja pelastaakseen Venäjän joutumasta molempien liittolaisryhmien imperialistien „erityisesti“ jaettavaksi, täytyy meidän ensinnäkin muodostaa oma taktiikkamme Neuvottelukokouksessa kehittyvän kapinan edellytyksiä vastaavaksi. Ja toiseksi täytyy meidän osottaa, ettemme ainoastaan sanoissa tunnusta oikeaksi sitä Marxin ajatusta, että kapina täytyy ottaa taidon kannalta.

Meidän täytyy Neuvottelukokouksessa heti liittää bolsheviikit lujaksi ryhmäksi, tavoittelematta suurta lukumäärää, pelkäämättä jättää horjuvia horjuvien leiriin: he ovat *sicllä* enemmän hyödyksi vallankumouksen asialle, kuin jos he olisivat päättäväisten, horjumattomien taistelijoiden leirissä.

Meidän täytyy laatia lyhyt bolsheviikkien julistus, painostaen siinä mitä pontevimmalla tavalla sitä, että pitkät puheet ja yleensä „puheet“ eivät ole paikallaan, että viipymätön toiminta on välttämätön vallankumouksen pelastamiseksi, että täydellisen eron tekeminen por-

variston kanssa, nykyisen hallituksen täydellinen viralta poispaneminen, täydellisen pesäeron tekeminen Venäjän „erityistä“ jakamista valmistelevien englantilais-saksalaisten imperialistien kanssa on ehdottomasti välttämätöntä, että koko vallan on viipymättä jouduttava vallankumouksellisen demokratian käsiin, jota johtaa proletariaatti.

Meidän julistuksessamme täytyy tämän johtopäätöksen olla mahdollisimman lyhyessä ja selvässä muodossa, yhdessä seuraavien ohjelmaehdotusten kanssa: rauha kansoille, maa talonpojille, kapitalistien hävyttömien voittojen takavarikoiminen ja heidän harjoittamansa julkean tuotannon turmelemisen estäminen.

Minkä lyhempi ja selvempi julistuksemme on, sen parempi. Siinä on vain selvästi osotettava vielä kaksi erittäin tärkeää kohtaa: kansa on perinpohjin kyllästynyt horjumisiin, es'errien ja menshevikkien epäröiminen on sitä äärimmilleen piinannut. Me katkaisemme lopullisesti välimme näiden puolueiden kanssa, sillä ne ovat pettäneet vallankumouksen.

Ja toiseksi: Tarjoten heti rauhaa ilman valtauksia, tehden heti välit selviksi liittolais-imperialistien ja kaikenlaisten imperialistien kanssa, me saamme viipymättä joko välirauhan tai saamme aikaan sen, että koko vallankumouksellinen työväki siirtyy kannattamaan puolustusta ja todella oikeudenmukaista, todella vallankumouksellista sotaa, jota käydään vallankumouksellisen työväen johdolla.

Luettuamme tämän julistuksen, kehoitettuumme *päättämään*, eikä puhumaan, *toimimaan*, eikä kirjoittamaan päätöslauselmia, meidän on *lähetettävä* koko ryhmämme *tehtaisiin ja kasarmeihin*: siellä on sen paikka, siellä ovat elämän hermot, siellä on vallankumouksen pelastuksen lähde, siellä on Demokraattisen Neuvottelukokouksen liikkeellepanovoima.

Siellä meidän täytyy tulisissa ja intohimoisissa puheissa selittää ohjelmaamme ja asettaa kysymys näin: joko Neuvottelukokous täydellisesti hyväksyy sen tahi — kapina. Keskitietä ei ole. Odottaa ei voida. Vallankumous häviää.

Asettaen kysymyksen näin, keskittäen koko ryhmämme tehtäisiin ja kasarmeihin, me *osaamme löytää oikean hetken kapinan alkamiseen.*

Ja jotta suhtautuisimme kapinaan marxilaisesti, s. o. ottaisimme kapinan taidon kannalta, täytyy meidän samalla kertaa, hetkeäkään viivyttämättä järjestää kapinallisten joukkojen esikunta, jakaa voimamme edessä olevia tehtäviä varten, lähettää uskolliset rykmentit tärkeimpiin kohtiin, ympäröidä Aleksanterin teatteri ¹, vallata Pietari Paavalin linnoitus, vangita yleisesikunta, lähettää upseerikoululaisia ja villiä divisioonaa vastaan sellaisia joukko-osastoja, jotka mieluummin sortuvat kuin päästävät vihollisen etenemään kaupungin keskus-osiin; meidän täytyy mobilisoida aseistetut työläiset, kutsua heidät epätoivoiseen viimeiseen taisteluun, miehittää heti sähkölennätin- ja puhelinlaitos, sijottaa oma kapinallinen esikuntamme keskuspuhelinaseman läheisyyteen ja siten tulla puhelinyhteyteen kaikkien tehtaitten, kaikkien rykmenttien, kaikkien sellaisten kohtien kanssa, joissa käydään aseellista taistelua jne.

Ylläoleva on tietysti vain esimerkki, se on sanottu vain sen seikan havainnollistuttamiseksi, että nykyhetkellä on mahdotonta pysyä uskollisena marxilaisuudelle, pysyä uskollisena vallankumoukselle, jos ei *ota kapinaa taidon kannalta.*

¹ Aleksanterin teatterissa piti Demokraattinen Neuvosto istuntojaan.

Bolshevikkien on otettava valta.

Kirje Venäjän s. d. Työväenpuolueen (bolshevikkien) Keskuskomitealle, Pietarin komitealle ja Moskovan komitealle.

Saatuana enemmistön työläisten ja sotilaitten edustajain Neuvostoissa molemmissa pääkaupungeissa, bolshevikit voivat ja heidän on otettava valtiovalta käsiinsä.

He voivat, sillä kansan vallankumouksellisten aineiden aktiivinen enemmistö molemmissa pääkaupungeissa riittää vetämään mukaan joukot, murtamaan vihollisen vastustuksen, lyömään sen hajalle, valloittamaan vallan ja pitämään sen. Sillä tarjoamalla heti demokraattista rauhaa, antamalla heti maat talonpojille, palauttamalla demokraattiset laitokset ja vapauden, jotka Kerenski oli rajoittanut ja tuhonnut, bolshevikit muodostavat sellaisen hallituksen, jota mikään ei kukista.

Kansan enemmistö on meidän puolellamme. Sen on osottanut pitkä ja vaikea tie toukokuun 6 p:stä elokuun 31 ja syysk. 12 p:ään: enemmistö pääkaupunkien neuvostoissa on tulos kansan siirtymisestä meidän puolellemme. Es-errien ja menshevikkien horjunta, internationalistien lisääntyminen heidän keskuudessaan todistavat samaa.

Demokraattinen neuvottelukokous *ei* edusta vallankumouksellisen kansan enemmistöä, vaan *ainoastaan pikkuporvarillisten sovitteliaita huippukerroksia*. Vaalinumeroiden ei saa antaa pettää itseään, vaalit eivät ole pääasia: verratkaa vaaleja Pietarin ja Moskovan kaupunginduumiin ja vaaleja Neuvostoihin. Verratkaa vaaleja Moskovaan ja Moskovan lakkoa elok. 12 p:nä: siinä objek-

tiiviset tiedot niiden vallankumouksellisten ainesten enemmistöstä, jotka johtavat joukkoja.

Demokraattinen neuvottelukokous pettää talonpoikaista, antamatta sille rauhaa ja maata.

Vain bolshevistinen hallitus tyydyttää talonpoikaista.

* * *

Miksi bolshevikkien juuri nyt on otettava valta?

Siksi, että edessä oleva Pietarin luovuttaminen tekee mahdollisuutemme 100 kertaa pienemmiksi. Ja Pietarin luovuttamista saksalaisille, jos armeija on Kerenskin ja kumpp. johdon alaisena, emme kykene estämään.

Ja Perustavaa Kokousta ei saa „odottaa“, sillä samalla Pietarin luovuttamisella Kerenski ja kumpp. *voivat sen aina hajoittaa*. Vain meidän puolueemme, otettuaan vallan käsiinsä, voi turvata Perustavan Kokouksen kokoonkutsumisen, ja valloitettuaan vallan se syyttää muita puolueita lykkäämisestä ja näyttää toteen syytöksen.

Yksityisrauha Englannin ja Saksan imperialistien välillä on estettävä ja voidaan estää vain toimimalla nopeasti.

Kansa on väsynyt menshevikkien ja es-errien horjuntaan. Vain meidän voittomme pääkaupungeissa vetää talonpojat puolellemme.

* * *

Kysymys ei ole kapinan „päivästä“, eikä „hetkestä“ sanan ahtaassa merkityksessä. Tämän ratkaisee vain niiden yhteinen ääni, jotka välittömästi ovat kosketuksessa työläisten ja sotilaitten kanssa, *massojen kanssa*.

Kysymys on siitä, että puolueellamme on nyt Demokraattisessa Neuvottelukokouksessa itse asiassa *oma edustajakokouksensa*, ja tämän edustajakokouksen täytyy (tuhotoonpa tai ei, mutta täytyy) ratkaista *vallankumouksen kohtalo*.

Kysymys on siitä, että tämä *tehtävä* tehdään selväksi puolueelle: päivän kysymyksiksi on asetettava *aseellinen kapina* Pietarissa ja Moskovassa (alueineen), vallan

valloittaminen, hallituksen kukistaminen. On harkittava, *miten* harjoittaa agitatiota tämän puolesta, sanomatta sitä sillä tavoin sanomalehdissä.

On muistettava, ajateltava Marxin sanoja kapinasta: „*kapina on taitoa*“ jne.

* * *

„Muodollisen“ enemmistön odottaminen bolsheviikkien taholta on lapsellista: mikään vallankumous ei sitä odota. Ja Kerenski ja Kumppp. eivät odota, vaan valmistelevat Pietarin louvuttamista. Juuri „Demokraattisen Neuvottelukokouksen“ surkuteltava horjuvaisuus on räjäyttävä ja räjäyttää Pietarin ja Moskovan työläisten kärsivällisyyden. Historia ei anna meille anteeksi, jos emme ota valtaa nyt.

Eikö ole koneistoa? Koneisto on: Neuvosto ja demokraattiset järjestöt. Kansainvälinen tilanne on juuri nyt, yksityisrauhan *aattona* Saksan ja Englannin välillä, *puolellamme*. Juuri nyt rauhan ehdottaminen kansoille merkitsee *voittoa*.

Otettuamme vallan yhtäkaa sekä Moskovassa, että Pietarissa (ei ole tärkeitä kumpi alkaa; kenties Moskovakin voi alkaa), me *ehdottomasti ja epäilemättä voitamme*.

Kirjoitettu syysk. 1917 „Demokraattisen Neuvottelukokouksen“ päivinä.

Kirje Venäjän s. d. Työväenpuolueen (bolshevikien) Pietarin ja Moskovan Komiteoille.

Rakkaat toverit!

Tapahtumat asettavat tehtävän niin selvänä eteemme, että vitkastelu käy *rikolliseksi*.

Agraariliike kasvaa, hallitus lisää julmia vainotomiaan. Sotajoukoissa myötätunto meitä kohtaan lisääntyy (Moskovassa 99% sotilaiden äänistä meille), Suomessa olevat sotajoukot ja laivasto ovat hallitusta vastaan Dubasovin todistus rintamasta yleensä.

Saksassa on vallankumouksen alku selvä, varsinkin matruusien ampumisten jälkeen. Vaalit Moskovassa—piirien duumiin—bolshevikeille jättiläisvoitto. Vasemmisto-es-errien kanssa *ilmeinen* enemmistö *maassa*.

Rautatieläiset ja postihenkilökunta ovat riidassa hallituksen kanssa. Liberdanit (menshevikit) puhuvat lokak. 20 p. neuvostokokouksen asemasta kokouksesta 20 pn. vaiheilla jne.

Näissä oloissa „odottaminen“ on rikos.

Bolshevikeilla ei ole oikeutta odottaa Neuvostojen edustajakokousta, heidän on otettava valta *heti*. Ottamalla vallan bolshevikit pelastavat sekä maailman vallankumouksen (sillä muutoin uhkaa kaikkien maiden imperialistien sopimus, ne kun ampumisten jälkeen Saksassa lyövät veljen kättä toisilleen ja *yhtyvät meitä vastaan*), että Venäjän vallankumouksen (sillä nykyinen anarkian aalto voi paisua *voimakkaammaksi* kuin me), että satojen tuhansien hengen sodassa.

Viivytteleminen on rikos. Neuvostojen edustajakokouksen odottaminen on penikkamaista leikkiä muodollisuuksilla, se on vallankumouksen pettämistä.

Jos valtaa ei voida ottaa ilman kapinaa, *on kapinaan noustava* heti. Hyvin mahdollista, että juuri nyt voidaan valta ottaa ilman kapinaa, esimerkiksi jos Moskovan Neuvosto heti ottaisi vallan ja julistaisi itsensä (yhdessä Pietarin Neuvoston kanssa) hallitukseksi. Moskovassa olisi voitto varma, *eikä olisi ketään, jota vastaan pitäisi tapella*. Pietarissa voidaan *odottaa*. Hallitus ei voi mitään tehdä, eikä sitä mikään pelasta, *se antautuu*. Sillä Moskovan Neuvosto, ottaen vallan, pankit, „Ruskoje Slovon“, saa valtavan perustan ja voiman, agiteeraten koko Venäjän edessä, asettaen kysymyksen näin: *rauhaa me esitämme huomena*, jos bonapartisti Kerenski antautuu (ja jos ei antaudu, niin me hänet kukistamme). *Maa talonpojille heti*, myönnytyksiä rautatieläisille ja postipalveluskunnalle *heti* jne.

Ei ole välttämätöntä „alkaa“ Pietarissa. Jos Moskova „alkaa“ verettömästi, niin sitä varmasti kannattavat 1) myötätunnollaan armeija rintamalla, 2) talonpojat kaikkialla, 3) laivasto ja Suomessa olevat sotajoukot *lähtevät Pietariin*.

Vaikka Kerenskillä onkin yksi tai pari armeijakuntaa ratsujoukkoja Pietarin edustalla, on hän pakotettu antautumaan. Pietarin Neuvosto voi odottaa, agiteeraten Moskovan Neuvostohallituksen puolesta. Tunnuslause: Valta Neuvostoille, maa talonpojille, rauha kansoille, leipää nälkäisille.

Voitto on taattu ja on olemassa 9/10 edellytyksiä, että se saadaan verettömästi...

Odottaminen on rikos vallankumouksen edessä.

Kirjoitettu lokakuun alussa 1917.

Bolshevikkien Pietarin kaupunkikonferenssin teesit evästykseksi puoluekokousedustajille.

Esiparlamentista.

1. Puolueemme osanotto „esiparlamenttiin“ eli „Demokraattiseen Neuvostoon“ eli „Tasavallan Neuvostoon“ on selvä virhe ja merkitsee poikkeamista proletaaris-vallankumoukselliselta tieltä.

2. Objektiivinen tilanne on sellainen, että maassa epäilemättä kasvaa vallankumous Kerenskin bonapartistista hallitusta vastaan (talonpoikaiskapinat, yhä enemmän tyytymättömyyttä ja ristiriitoja hallituksen kanssa armeijassa ja kansallisten ryhmäin keskuudessa, selkkauksia rautatieläisten ja postipalveluskunnan kanssa, menshevikki- ja eser-sovittelijain täydellinen epäonnistuminen vaaleissa jne).

Vallankumouksen näin kasvaessa väärennettyyn parlamenttiin meneminen, parlamenttiin joka on kahmittu kokoon kansan pettämiseksi, merkitsee tämän petoksen helpottamista, vallankumouksen valmistuksen vaikeuttamista, puolueen huomion ja voimien vetämistä pois päätehtävästä—taistelusta vallan valtaamiseksi ja hallituksen kukistamiseksi.

3. Puoluekokouksen tulee sen takia kutsua pois puolueemme jäsenet parlamentista, julistaa se boikottiin, kutsua kansaa valmistamaan voimia ajaakseen hajalle tämän tseretelliläisen „Bulyginin duuman“.

Tunnuksesta „Kaikki valta Neuvostoille“.]

1. Bolshevikkien koko puolen vuoden työ vallankumouksessa, koko heidän menshevikkejä ja eserriä vastaan „sovittelevaisuudesta“ kohdistamansa kritiikki, vaativat bolshevikeiltä tämän tunnuksen tunnollista, mar-

xilaisen pitävää noudattamista; valitettavasti on puolueen johtokerroksissa ilmennyt horjuntaa, ikäänkuin valtataistelun „pelkoa“, taipumusta korvata tämä taistelu päätöslauselmilla, vastalauseilla ja edustajakokouksilla.

2. Kummankin vallankumouksen, niin vn 1905 kuin vn 1917, koko kokemus, niin myös bolshevikkipuolueen kaikki päätökset, kaikki sen poliittiset lausunnot monelta vuodelta johtavat siihen, että työväen ja sotilaitten edustajain Neuvosto on todellinen vain vallankumouksellisen vallan elimenä. Ilman tätä tehtävää ovat Neuvostot—tyhjä leikkikalua, joka kiertämättä johtaa joukkojen hallitsemuuteen, välinpitämättömyyteen, pettymykseen, niitä kun täysin asianmukaisesti kyllästyttää päätöslauselmien ja vastalauseiden loppumaton toisteleminen.

3. Erikoisesti nyt, jolloin maassa kehittyä talonpoikaikapina, jota Kerenski yrittää masentaa valikoitujen sotaväenosastojen avulla, jolloin sotilaalliset toimenpiteet maaseudulla uhkaavat sotkea ja väärentää Perustavan Kokouksen vaalit, jolloin Saksassa on jouduttu laivastossa puhjenneeseen kapinaan, — nyt olisi bolshevikkien kieltäytyminen muuttamasta Neuvostoja kapinan elimiksi petosta talonpoikia ja kansainvälistä sosialistista vallankumousta kohtaan.

4. Neuvostojen vallan valtaustehtävä on menestyksellisen kapinan tehtävä. Sen tähden on kaikki puolueen parhaat voimat suunnattava tehtäisiin ja kasarmeihin, niin että joukoille tulee selvitetyksi niiden tehtävä ja että, niiden mielialaa oikein arvioiden, valitaan oikea hetki Kerenskin hallituksen kukistamiseksi.

Kytkeä tämä tehtävä ehdottomasti Neuvostokongressiin, alistaa se tuon kongressin alaiseksi—merkitsee *kapinalla leikkimistä*, määräämällä edeltäkäsien sen aika, helpottamalla hallitukselle sotaväen valmistusta, sekoittamalla joukkojen käsityksiä harhalla, kuin muka voitaisiin Neuvostokongressin „pätöslauseella“ ratkaista kysymys, jonka voi vain ratkaista voimallaan kapinaan nouseva proletariaatti.

5. On taisteltava perustuslaillisia harhoja vastaan ja Neuvostokongressiin pantuja toiveita vastaan, luovuttava

ennakkoaatoksesta ehdottomasti „odottaa“ sitä, keskittää kaikki voimat kumouksen kiertämättömyyden ja siihen valmistumisen joukoille selvittämiseen. Jos bolshevikit silloin kun on käsissä molempien pääkaupunkien Neuvostot, kieltäytyisivät tästä tehtävästä, tyytyisivät Perustavan Kokouksen (s. o. Perustavan Kokouksen väärennyksen) kokoonkutsumiseen Kerenskin hallituksen toimesta, niin he tekisivät tyhjäksi fraasiksi propagandansa „valta Neuvostoille“ tunnuksen puolesta ja poliittisesti häpäisisivät itsensä vallankumouksellisen proletariaatin puolueena.

6. Tämä on erikoisen totta nyt, kun Moskovan vaalit ovat antaneet $49\frac{1}{2}$ pros. äänistä bolsheveikeille, ja kun bolshevikien puolella, vasen-es-erräin kannattamina, mikä kannatus on jo aikaa sitten todellisuudessa toteutettu, on epäilemättä enemmistö maassa.

Muistutus päätöslauselmaan „valta Neuvostoille“:

Voi olla julkaisematta kaikkea „valta Neuvostoille“ teeseistä, mutta jos kieltäydytään puolueena käsittelemästä ja joukoille selvittämästä tällaisia välttämättömiä kysymyksiä, joiden pohtimiseen ei ole täyttä painovapautta tai joita ei voi viedä vihollisen kuuluville, niin merkitsisi se puolueen ja proletariaatin etujoukon yhteyden hävittämistä.

Kirjotettu lokakuun alussa 1917.

Syrjäisen neuvoja.

Kirjotan nämä rivit lokakuun 8 p. ja on vähän toiveita, että ne jo 9 p. olisivat pietarilaisten toverien käsissä. Mahdollisesti ne myöhästyvät sillä pohjoisten Neuvostojen kokous on määrätty lokak. 10 pksi. Mutta kuitenkin yritän esittää syrjäisen neuvoni siltä varalta, että Pietarin ja koko „piirin“ ja sotilaitten esiintyminen tapahtuu pian, mutta ei ole vielä tapahtunut.

Että kaiken vallan tulee siirtyä Neuvostoille, on selvää. Yhtä riidatonta täytyisi olla jokaiselle bolshevikille, että vallankumouksellis-proletaariselle (eli bolshevistiselle—mikä on nyt yksi ja sama) vallalle on taattuna mitä suurin kannatus kaikkien työtätekevien ja riistettyjen puolelta koko maailmassa yleensä, sotivissa maissa erittäin ja Venäjän talonpoikain keskuudessa erikoisesti. Näissä yleensä tunnetuissa ja kauan sitten todistetuissa totuuksissa ei ole tarpeen kauan viipyä.

Mutta syytä on viipyä siinä, mikä tuskin on täysin selvillä kaikilla tovereilla, nimittäin: että vallan siirtyminen Neuvostoille merkitsee nyt käytännössä aseellista kapinaa. Tämän luulisi olevan ilmeistä, mutta eivät kaikki ole ajatelleet sitä, eivätkä ajattele sitä. Aseellisesta kapinasta kieltäytyminen merkitsisi kieltäytymistä bolshevismiin päätunnuksesta (kaikki valta Neuvostoille) ja yleensä kaikesta vallankumouksellis-proletaarisesta internationalismista.

Mutta aseellinen kapina on poliittisen taistelun erikoinen muoto, johon täytyy tarkasti kiinnittää huomio Erikaisen silmiinpistävästi ilmaisi tämän totuuden Karl Marx, kirjoittaessaan että „*kapina niinkuin sotakin, on taikoa*“.

Tämän taidon pääsäännöistä Marx esitti:

1. Milloinkaan ei saa kapinalla leikkiä, vaan kun sen kerran on alkanut, on tiukasti tiedettävä, että on *men-
tävä päähän asti*.

2. On ehdottomasti koottava *suuri ylivoima* ratkaisevaan paikkaan, ratkaisevalla hetkellä, sillä muutoin vihollinen, joka on paremmin valmistautunut ja paremmin järjestynyt, tuhoaa kapinalliset.

3. Kun kapina on alotettu, on toimittava suurimmalla *päätäväisyydellä* ja viivyttelämättä, ehdottomasti ryhdyttävä *hyökkäämään*. „Puolustus on aseellisen kapinan kuolema“.

4. On koetettava yllättää vihollinen, valittava hetki, jona sen sotajoukot ovat hajallaan.

5. On *joka päivä* (voipa sanoa: joka tunti, jos on kysymys yhdestä kaupungista) saavutettava tuloksia, vaikkapa pieniäkin, hintaan mihin tahansa ylläpidettävä „*moraalista ylivoimaa*“.

Marx kokosi kaikkien vallankumousten opetukset aseellisesta kapinasta „historian suurimman vallankumoustaktiikan mestarin — Dantonin sanoihin: rohkeutta, rohkeutta ja vielä kerran rohkeutta“.

Venäjään ja lokakuuhun v. 1917 sovellettuna tämä merkitsee: on yhtäaika, mahdollisimman yllättämällä ja nopeasti hyökättävä Pietarin kimppuun ehdottomasti sekä sisältä että ulkoa, sekä työväen kortteleista että Suomesta ja Räävelistä ja Kronstatista, hyökättävä *koko* laivastolla, koottava *valtava* ylivoima 15 — 20 tuhatta (kenties suurempaa) „porvarikaartiamme“ (junkkereita) vastaan, „vendeelaista sotaväkeä“ vastaan, (osa kasa-koista) jne.

On koottava yhtenäiseen liikkeeseen kolme päävoimaamme: laivasto, työväki ja sotajoukko-osastot niin, että ehdottomasti saataisiin vallatuksi ja *millaisin uhrein tahansa* säilytetyksi a) puhelinasema, b) lennätinasema, rautatieasemat, d) sillat ensi kädessä.

On erotettava *kaikkein päätävimmät* ainekset („iskujoukkomme“ ja *työläisnuoris*o sekä parhaat matruusit) pikku osastoiksi, joiden tehtävä on vallata tärkeimmät paikat

ja olla mukana kaikkialla, kaikissa tärkeissä sotatoimissa, esimerkiksi:

On ympäröitävä ja eristettävä Pietari, laivaston, työväen ja sotaväen yhteishyökkäyksellä vallattava se—siinä tehtävä, joka vaatii *taitoa ja kolminkertaista rohkeutta.*

On muodostettava joukkoja parhaista, kiväärein ja pommein varustetuista työläisistä piirittämään vihollisen „keskukset“ (junkkerikoulut, telegrafin, puhelinase—man jne) tunnuslaseenaan: *vaikka kaikki tuhoutuisivat, vihollista ei saa läpi päästää.*

Toivokaamme, että jos esiintyminen päätetään panna toimeen, johtajat sovelluttavat menestyksellä Dantonin ja Marxin suuria ohjeita.

Sekä Venäjän, että maailman vallankumouksen menestys riippuu parista kolmesta taistelun päivästä.

Kirjotettu lokakuun 8 p. 1917. Julaistu „Pravdassa“ n:o 259, marrask. 7 p. 1920.

Moskovan kapinan opetukset.

(«Proletarij» n:o 2, elokuun 29 p. 1906).

Joulukuun kapinasta saatujen kokemusten omaksuminen on työväenpuolueen tämän hetken tärkeä tehtävä.

Moskovan joulukuun liikkeen pääasiallisimpana muotona oli rauhallinen lakko ja mielenosoitukset. Työväenjoukkojen valtava enemmistö otti aktiivisesti osaa ainoastaan näihin taistelumuotoihin. Mutta juuri Moskovan joulukuun tapahtumat osoittivat silminnähtävästi sen, että yleislakko taistelun itsenäisenä ja päämuotona oli aikansa elänyt, että liike alkuvoimaisella pedättämättömällä voimalla tempautuu näistä ahtaista kehyksistä ja muodostuu taistelun korkeimmaksi muodoksi—kapinaksi.

Kaikki vallankumoukselliset puolueet ja kaikki Moskovan ammattiliitot tunnustivat ja myöskin itse tunsivat lakon julistaessaan olevan välttämätöntä muuttaa se kapinaksi. Työväen edustajain neuvosto päätti joulukuun 6 p:nä, että oli „pyrittävä muuttamaan lakko aseelliseksi kapinaksi“. Mutta tosiasiaassa olivat kaikki järjestöt valmistumattomia tähän, vieläpä puhui (joulukuun 9 p:nä) taiseluryhmien edustajain kokoomusneuvosto kapinasta kuin jostakin kaukaisesta tapahtumasta, ja katutaistelu tietysti kulki neuvoston aikomuksista välittämättä ja ilman sen osanottoa. Järjestöt jäivät liikkeen kasvusta, valtavasta noususta jälkeen.

Lakko kasvoi kapinaksi ennen kaikkea niiden olosuhteiden painosta, jotka lokakuun päivien jälkeen olivat muodostuneet. Hallitusta ei voitu enää yllättää äkkiarvaamattomalla yleislakolla, se oli jo järjestänyt sotatoimiin valmiin vastavallankumouksen. Ja Venäjän vallan-

kumouksen yleinen kulku lokakuun jälkeen, samoin kuin Moskovan joulukuun tapahtumat vahvistivat ihmeteltävän sattuvasti erään Marxin syvällisen väitteen: vallankumousta vie eteenpäin se seikka, että se synnyttää yhteisen ja lujan vastavallankumouksen, se on, saattaa vihollisen turvantumaan yhä äärimmäisempiin puolustautumiskeinoihin ja valmistaa siten yhä vaikuttavampia hyökkäyskeinoja.

Joulukuun 7:ntenä ja 8:ntena päivänä: rauhallinen lakko, joukkojen rauhallisia mielenosoituksia. 8:nnen päivän illalla: Akvaariumin piiritys. 9:ntenä päivällä: ratsujoukot pieksävät väkijoukkoa Strastnoin torilla; illalla: Fiedlerin talon hävittäminen. Taisteluhenki kohoaa. Kaduilla liikehtivä järjestymätön joukko rakentaa aivan vaistovarisesti ja epäröiden ensimmäiset barrikaadit.

10:ntenä: alkoi tykkituli barrikaadeja ja kadulla olevia väkijoukkoja vastaan. Barrikaadeja rakennetaan jo tietoisesti, ei enää satunnaisina yksityistapauksina, vaan ehdottomasti yleisenä joukkoilmiönä. Koko väestö on kaduilla: koko kaupungin tärkeimmät keskuskohtat peittää barrikaadiverkko. Muutamien päivien kuluessa kehittyy vallankumouksellisten ryhmien sitkeä sissitaistelu sotajoukkoja vastaan, taistelu, joka uuvutti sotajoukot ja sai Dubasovin anomaan apujoukkoja. Vasta joulukuun 15 päivänä alkoi hallituksen joukkojen ylivoima päästä täydelliseksi, ja 17:ntenä semenovilaiset hävitivät Presnjan, kapinallisten viimeisen varuspaikan.

Lakoista ja mielenosotuksista yksinäisiin barrikaadeihin. Yksinäisistä harrikaadeista barrikaadien joukkovalmistukseen ja katutaisteluihin sotajoukkoja vastaan. Järjestöjen johdon ohitse kulki proletaarinen joukkojen taistelu lakosta kapinaan. Tässä on Venäjän vallankumouksen vuoden 1905 joulukuussa hankkima suunnaton historiallinen opetus, opetus, joka jouduttiin ostamaan, kuten kaikki edellisekin, raskain uhrauksin. Liikehtiminen kehkeytyi poliittisesta yleislakosta korkeimpaan asteeseensa. Se saattoi taantumuksen tarttumaan vastarinnessaan viimeisiin keinoihinsa ja siten lähenei jättiläis-

mäisin askelin se hetki, jolloin vallankumous myöskin joutuu hyökkäyskeinojensa äärimmäisten asteiden käyttämiseen. Pitemmälle kuin barrikaadien, talojen ja kadulla liikkuvien ihmisten tykkituloella ampumiseen ei taantumus enää voinut mennä. Vallankumous voi mennä vielä paljon pitemmälle, kuin mitä olivat taisteluryhmät Moskovassa, vielä oli vaikka kuinka paljon tilaa liikkua sekä laajalle että syvälle. Ja joulukuusta lähtien kulki vallankumous pitkän matkan eteenpäin. Vallankumouksellisen kriisin perusta laajeni suunattomassa määrin, — terä piti hioa nyt terävämmäksi.

Taistelun objektiivisten ehtojen muuttumisen, joka vaati siirtymistä lakosta kapinaan, tunsii proletariaatti aikaisemmin kuin sen johtajat. Käytäntö oli, kuten aina, mennyt teorian edelle.

Rauhallinen lakko ja mielenosoitus lakkasi äkkiä tyydyttämästä työläisiä, jotka kyselivät, mitä niiden jälkeen oli seuraava, ja vaativat aktiivisempaa toimintaa. Barrikaadien rakentamista koskevat ohjeet saapuivat eri kaupunginosaan myöhästyneinä, kun keskuksessa jo oli rakennettu barrikaadeja. Työläiset kävivät joukolla asiaan käsiksi, mutta eivät tyytyneet tähän, he kyselivät, mitä oli edelleen tuleva, ja vaativat aktiivisia tehtäviä. Me proletariaatin sos.-dem. johtajat osoittauduimme joulukuussa sen rykmentinpäällikön kaltaisiksi, joka sijoitti niin hullusti rykmenttinsä, ettei suuri osa sotilaista voinut ottaa aktiivisesti osaa taisteluun. Työväenjoukot etsivät, mutta eivät löytäneet aktiivisia joukkotehtäviä koskevia ohjeita.

Näin ollen ei ole mitään lyhytnäköisempää kuin kaikkien opportunistien vatkuttama Plehanovin näkökanta, ettei ollut mitään syytä alkaa ennen aikaista lakkoa, että „ei olisi pitänyt tarttua aseisiin“. Päin vastoin olisi pitänyt paljon päättävämmiin, tarmokkaammin, hyökkäävämmiin tarttua aseeseen, olisi pitänyt tehdä joukoille selväksi pelkän rauhallisen lakon mahdottomuus, olisi ollut tarpeen peloton aseellinen taistelu. Ja nyt meidän pitää vihdoinkin avoimesti ja kaikkien kuullen tunnustaa poliittisten lakkojen vaikutuk-

sen riittämättömyys, pitää agiteerata mahdollisimman laajoissa joukoissa aseellisen kapinan puolesta, ei peitellen tätä kysymystä millään „edeltävillä asteilla“ eikä heitellen mitään huntuja sen päälle. Olisi sekä itsensä että kansan pettämistä salata epätoivoisen, verisen, hävittävän sodan, tulevan esiintymisen välittömän tehtävän, välttämättömyys.

Tällainen on joulukuun tapahtumain ensimmäinen opetus. Toinen opetus koskee kapinan luonnetta, sen suorittamiskeinoja ja sotaväen kansan puolelle voittamisen edellytyksiä. Keskuudessamme, puolueen oikealla sivustalla, on hyvin laajalle levinnyt äärimmäisen yksipuolinen kanta tästä siirtymisestä. Ei saa muka taistella nykyaikaisia sotajoukkoja vastaan, sotajoukkojen täytyy tulla vallankumouksellisiksi. Jos vallankumous ei kehity joukkoliikkeeksi eikä tempaa mukaansa sotaväkeäkin, niin ei luonnollisesti voi olla puhetta vakavasta taistelusta. Tietysti on toiminta sotajoukon keskuudessa välttämätöntä. Mutta ei saa kuvitella tätä sotaväen siirtymistä miksiäkään yksinkertaiseksi, yhtenäiseksi tapahtumaksi, joka olisi toiselta puolen vakaumuksen ja toiselta puolen tietoisuuden tulos. Moskovan kapina osoittaa meille havainnollisesti tällaisen katsantokannan kaavamaisuuden ja hengettömyyden. Tosiasiassa johtaa jokaisessa todellisessa kansanliikkeessä välttämätön sotajoukkojen epäroiminen vallankumouksellisen taistelun kärjistyessä todelliseen taisteluun sotaväestä. Moskovan kapina osoittaa meille juuri mitä vimmatuimman, mitä hurjimman taantumuksen ja vallankumouksen välillä käydyn taistelun sotajoukoista.

Dubasov itse on lausunut, että Moskovan 15,000 sotilasta oli ainoastaan 5,000 luotettavia. Hallitus koetti pidättää horjuvia puolellaan mitä erilaisimmilla keinoilla: niille vakuuteltiin, niille valehdeltiin, niitä ostettiin, niille lahjoitettiin kelloja, rahaa j. n. e., ne juotettiin juovuksiin, niitä petettiin, niitä peloteltiin, niitä kerättiin kasarmeihin, niiltä riisuttiin aseet, niiden joukosta temmattiin väkivalloin tai petoksella ne sotilaat, jotka arveltiin kaikkein epäluotettavimmiksi. Ja tarvitaan

rehellisyttä tunnustaakseen suoraan ja rohkeasti, että me osoittauduimme jäävämmä tässä suhteessa jälkeen hallituksesta. Me emme kyenneet käyttämään hallussamme olevia voimia tällaiseen aktiiviseen, rohkeaan, yritteliäiseen ja hyökkävään taisteluun horjuvan sotaväen valtaamiseksi, mihin toimintaan hallitus ryhtyi, ja minkä se toteutti. Me olimme valmistaneet ja tulemme entistä tarmokkaammin valmistamaan sotajoukkojen aatteellista „muokkautumista“. Mutta olisimme surkuteltavia pedantteja, jos me unohtaisimme, että kapinan hetkellä tarvitaan myös fyysillistä taistelua sotajoukkojen voittamiseksi puolelleen.

Moskovan proletariaatti antoi meille joulukuun päivinä suuremmoisen opetuksen siitä, miten sotajoukkoja on „muokattava“, esim. joulukuun 8 pnä, kun kansanjoukko Strastnoin torilla ympäröi kasakat, sekaantui heidän joukkoonsa, veljeili heidän kanssa ja kehoitti heitä ajamaan takaisin, tai 10 pnä Presnjassa, kun kaksi työläistyttöä kymmentuhantisessa kansanjoukossa punaista lippua kantaen ryntäsi kasakoita vastaan huutaen: „Tappakaa meidät, elävinä emme anna lippua!“ ja kasakat joutuivat hämmennyksiin ja nelistivät tiehensä kansan huutaessa: „Eläköön kasakat!“ Näiden rohkeuden ja urhoollisuuden osoitusten pitää ainaaksi painua proletariaatin tietoisuuteen.

Mutta tulkoon nyt esimerkkejä meidän takapajuisuudestamme Dubasowiin verraten. Joulukuun 9 pnä kulki sotilaita B. Serpuhovin kadulla marseljeesia laulaen yhtyäkseen kapinallisiin. Työläiset lähettävät valtuutetujaan heidän luokseen. Malahov nelistää itse suin päin heidän luokseen. Työläiset myöhästyivät, Malahov tuli ajoissa. Hän piti tulisen puheen, sai sotilaat epäröimään, hän piiritti heidät rakuunoilla, johti kasarmiin ja sulki sinne. Malahov ehti ajaa paikalle, me emme ehtineet, vaikka meidän kutsustamme oli kahden päivän kuluessa kerääntynyt 150,000 miestä, jotka olisivat voineet ja joiden piti järjestää patrullipalvelus kaduille. Malahov ympäröi sotilaat rakuunoilla, mutta me emme ympäröineet mala-

hovilaisia pommimiehillä. Me olisimme voineet tehdä sen ja meidän olisi pitänyt se tehdä, ja sos.-dem. sanomalehdistö oli aikoja sitten (vanha „Iskra“) osoittanut, että kapinan aikana on meidän velvollisuutemme sääli- mättömästi hävittää siviili- ja sotapäälliköt. Se mitä tapahtui B. Serpuhovin kadulla, toistui nähtävästi pääpiirteitään myöten myöskin Newskin ja Krutitskin kasarmien edustalla, työväestön yrittäessä „vallata“ jekaterinoslavilaisia, valtuutettujen lähettämässä Aleksandrov- in sapöörien luo, Moskovaan lähetettäväksi aiotun Rostovin tykistön takaisin palauttamisessa, sapöörien aseistaru- misessa Kolonnassa ja niin edespäin. Kapinan hetkellä emme olleet tehtäviemme tasalla taistelussa epäröivien sotajoukkojen puolellemme valtaamiseksi.

Joulukuu vahvisti havainnollisesti vielä erään Marxin esittämän syvän, mutta opportunistien unohtaman väitteen, että kapina on taitoa ja että tämän taidon pääsääntö on epätoivoisen rohkea ja tinkimättömän päättävä hyökkäys. Emme ole riittävässä määrin omaksuneet tätä totuutta. Emme ole riittävästi itse oppineet emmekä joukoille opettaneet tätä taitoa, tätä sääntöä, että on hyökättävä maksoi mitä maksoi. Nyt on kaikella tarmolla korvattava laiminlyöntimme. Eivät riitä ryhmittymiset poliittisiin tunnuslauseisiin suhtautumisen mukaan, on vielä välttämätöntä ryhmittymisen aseelliseen kapinaan suhtautumisen mukaan. Joka on sitä vastaan, joka ei valmistu siihen, hänet pitää sääli- mättä heittää vallankumouksen puolustajien joukosta, heittää sen vastustajain, kavaltajain tai pelkureiden joukkoon, sillä lähenee päivä, jolloin tapausten voima, jolloin tastelutilanne pakottaa meidät erottamaan viholliset ystäväistä tämän tunnuksen mukaan. Ei meidän pidä saarnata passiivisuutta, ei pelkkää sen hetken „odottamista“, jolloin sotaväki „siirtyy“, — ei, vaan meidän täytyy soittaa kaikilla kelloilla rohkean hyökkäyk- sen, ase kädessä ryntäämisen välttämättömyyttä, vält- tämättömyyttä tuhota samalla päällikkyyttä pitävät hen- kilöt ja mitä tarmokkainta taistelua epäröivän sotaväen puolellemme saattamiseksi.

Kolmas suuri opetus, jonka Moskova antoi meille, koskee taktiikkaa ja voimien järjestämistä taistelua varten. Sotataktiikka riippuu sotatekniikan saavuttamasta tasosta, — tämä on totuus, jonka Engels valmiiksi pureksittuna asetti marxilaisten suuhun. Nykyinen sotatekniikka ei ole samaa, mitä oli tekniikka vuosisadan puolivälissä. Olisi hulluutta asettaa väkijoukko toimimaan tykkitulta vastaan ja ryhtyä puolustamaan revolvereilla barrikaadeja. Kautskykin oli oikeassa kirjoittaessaan, että Moskovan tapahtumain jälkeen oli aika tarkistaa Engelsin johtopäätökset ja että Moskova loi „uuden barrikaaditaktiikan“. Tämä taktiikka oli sissitaistelutaktiikka. Järjestönä, joka toi esille tämän taktiikan, olivat nopealiikkeiset ja hyvin pienet osastot: kymmeniköt, kolmikot, vieläpä kaksikot. Meillä voidaan useasti tavata sosialidemokraatteja, jotka nauravat, kun tulee puheeksi viisikot ja kolmikot. Mutta nauraminen on vain hyvin halpa-arvoinen keino sulkea silmänsä uudelta kysymykseltä, joka koskee taktiikkaa ja nykyaikaisen sotatekniikan yhteydessä esiintyvän katutaistelun esille tuomaa järjestelmää. Syventykää siihen, mitä kerrotaan Moskovan kapinasta, hyvät herrat, ja te ymmärrätte, mitä yhteyttä on „viisikoilla“ ja „uutta barrikaaditaktiikka“ koskevalla kysymyksellä keskenään.

Moskova loi sen, mutta se ei suinkaan kehittänyt, ei suinkaan laajentanut sitä mihin kään suuriin. Todella suuret joukot käsittäviin mittasuhteisiin. Taisteluryhmiä oli vähän, työväenjoukko ei saanut rohkean hyökkäyksen tunnuslausetta eikä sovelluttanut sitä käytäntöön; sissiryhmäin luonne oli liian yksitoikkoinen, niiden aseet ja oteet riittämättömän tehokkaita, niiden kyky johtaa väkijoukkoja melkein kokonaan kehittymätön. Meidän täytyy korvata tämä kaikki ja me korvaammekin sen. Me otamme oppia Moskovan antamista kokemuksista, levitämme näitä kokemuksia joukkoihin, herätämme joukoissa itsessään luomiskykyä tämän kokemuksen edelleen kehittämiseksi. Ja se sissisota, se joukkoterrori, joka on ollut käynnissä kaikkialla Venäjällä joulukuun jälkeen melkein yhtäjaksoi-

sesti, auttaa epäilemättä joukkoja oppimaan oikean taktiikan kapinan hetken varalle. Sosialidemokratian täytyy tunnustaa ja ottaa taktiikkaansa tämä joukkoterrori, tietystikin järjestellen ja valvoen sitä, alistuen sen työväenliikkeen ja yleisen vallankumouksellisen taistelun etujen ja ehtojen alaiseksi, armottomasti syrjään työntäen ja pois kiskoen sissitaistelun „sakilaismaisen“ vääristelyn, jonka moskovalaiset niin suurenmoisesti ja armottomasti pitivät ohjissa kapinan päivinä ja lätiläiset n. s. lätiläisten tasavaltojen päivinä.

Sotatekniikka on viime aikoina ottanut yhä uusia edistysaskeleita. Japanin sota toi käytäntöön käsikranaatin. Asetehtaajat ovat laskeneet markkinoille automaattisen kiväärin. Toista samoin kuin toistakin on jo alettu menestyksellisesti käyttää Venäjän vallankumouksessa, muttei läheskään riittävässä määrin. Me voimme ja meidän tulee käyttää hyväksemme tekniikan uusimpia saavutuksia, opettaa työväen taisteluosastoja valmistamaan joukoille pommeja, auttaa niitä sekä meidän taisteluryhmiämme räjähdysaineiden, sytykkeiden ja automaattisten kiväärien hankinnassa. Kun työväenjoukot ottavat osaa kaupunkikapinaan, kun joukkoliikkeenä hyökätään vihollista vastaan, kun käydään päättävään, taitavaan taisteluun sotaväestä, joka vielä enemmän kuin ennen horjui Duuman, Viaporin ja Kronstadtin tapahtumain jälkeen, kun hankitaan vakuus maaseudun osanotosta yleiseen taisteluun — niin silloin on voitto oleva meidän seuraavassa yleisvenäläisessä aseellisessa kapinassa.

Ruvetkaamme kehittämään laajemmaksi työtämme ja rohkeammin asettamaan itsellemme tehtäviä, Venäjän vallankumouksen suurista päivistä oppia ottaen. Meidän työmme pohjana on oikeiden laskelmien teko luokkien pyrkimyksistä ja kansan yleisen kehityksen vaatimuksesta kysymyksessä olevana hetkenä. Tunnuslauseen: tsaarivalta on kukistettava ja vallankumouksellisen hallituksen toimesta kutsuttava koolle perustava kansalliskokous, ympärille me ryhmitämme nyt ja tulemme vastedeskin ryhmittämään yhä suuremman osan prole-

tariaattia, talonpoikaistoa ja sotaväkeä. Joukkojen tietoisuuden kehittäminen säilyy, kuten aina, kaiken työmme pohjana ja pääsisältönä. Mutta älkäämme unohtako, että tähän meidän yleiseen alinomaiseen ja perustehtäväämme lisäävät sellaiset hetket kuin Venäjän nyt elämä erikoisia tehtäviä. Älkäämme muuttuko pedanteiksi ja filistereiksi, älkäämme pyrkikö syrjään näistä hetken erikoistehtävistä, näistä taistelun kulloinkin vaatimien muotojen aiheuttamista erikoistehtävistä, tekemällä sisällyksettömiä verukkeita alinomaisiin, kaikissa olosuhteissa ja kaikkina aikoina muuttumattomiin velvollisuuksiimme viittaamalla.

Muistakaamme, että suuri joukkotaistelu lähenee. Se on oleva aseellinen nousu. Sen pitää tapahtua mikäli mahdollista yhtäaikaisesti. Joukkojen pitää tietää, että he menevät aseelliseen veriseen taisteluun. Kuoleman halveksimisen pitää levitä työväenjoukkojen keskuuteen ja taata voitto. Vihollista vastaan rynnistämisen täytyy olla mahdollisimman voimakas, joukkojen tunnuslauseena pitää olla hyökkääminen eikä puolustus, niiden tehtävä on oleva säälimätön vihollisen hävittäminen; taistelujärjestelmä muodostuu nopealiikkeiseksi ja joustavaksi; sotaväen horjuvat ainekset vedetään mukaan aktiiviseen taisteluun. Tietoisen proletariaatin puolueen tulee täyttää velvollisuutensa tässä suuressa taistelussa.

Vallankumousarmeijan joukkueiden tehtävistä.

(Lokakuu 1905).

Kirjeen tahi artikkelin suunnitelma ja luonnos.

a.

Kapinan valmistaminen ja järjestäminen.

„Kansa ei ole armeija, vallankumoukselliset eivät ole johtajia“.

Totta. Mutta me luomme omalla tavallamme vallankumouksellisen kansanarmeijan.

- 1) Työhön ryhdytään jo kaikkialla Venäjällä.
- 2) Puolassa, Kaukasiassa ja Riigassa saavutetut kokemukset. 1)
- 3) Vertaa „Iskra“ № 14. 2)

Omat vallankumoukselliset patrullit.

4) Joukkueet 3-5 miehisiä. Asestautuvat itse kuten voivat (revolverein, puukoin, pommein, paloöljyyn kastetuin rievuin ym.)

5) Sotatoimien alku: poliisien surmaaminen?

	Hyökkäykset vankiloihin	
Kasakkain hevosten	”	pankkeihin.
tuhoaminen,	”	poliisiasemille.
	”	santarmien kimp-
kasarmien polttaminen		puun.
jne.	”	sensuuri- ym.
		virastoihin.

6) Keskustoimistot suotavia ja välttämättömiä, mutta ne eivät saa liioitella merkitystään yleisessä kansankapinassa. Joukkueiden suhde puolueisiin.

7) Hyökkäys mustasotnialaisten kimppuun.

8) Toiminta mielenosoitusten ja lakkojen aikana. On ennakkolta oltava valmiit.

9) Aikaisimmin järjestettävä: selostuksia ryhmissä sotilaallisista kysymyksistä:

- 1) Barrikaaditaisteluja käsittävien artikkelien lukeminen ja pohtiminen.
- 2) Tutustuminen kaupungin ja sen eri osien asemakaavaan.
- 3) Vanhiloitten ym. asemakaavan hankkiminen.
- 4) Selonotto vaarallisista henkilöistä ja päällystön osotteista.
- 5) Viollisen vakoileminen.
- 6) Pommitin valmistaminen.
- 7) Taktillisten suunnitelmien laatiminen eri operatioita varten.

Huoneustojen etsiminen ja valtaaminen sotatoimien tukikohdiksi.

Samanlaatuisia sotilailisia ryhmiä.

Aloitekykyinen ryhmä, joukkue löytää tuhansia tehtäviä.

3)

Kluseret'n neuvot talojen valtaamisesta.

b.

Vallankumousarmeijan joukkueiden tehtävät.

1) Itsenäiset sotatoimet.

2) Kansanjoukkojen johto.

Joukkueet voivat olla kaiken suuruisia 2-3 henkisistä alkaen.

Joukkueiden on itse asestauduttava millä kukin voi (aseiksi kelpaa kiväärit, revolverit, pommit, puukot, pampit, seipäät, paloöljyyn kastetut rievut tulipalojen sytyt-

tämistä varten, nuorat tai nuoratikkaat, lapiot barrikadien tekoa varten, pyroksiliiniputket, piikkilankakappalet, naulat (ratsuväkihyökkäysten torjumiseksi, jne). Missään tapauksessa ei tule odottaa apua muualta ei ylempää eikä sivultapäin, vaan kaikki on hankittava itse.

Joukkueiden tulee olla kokoonpantuja mikäli mahdollista lähekkäin asuvista henkilöistä tai sellaisista, jotka usein, säännöllisesti määrättyinä tunteina tapaavat toisensa (parasta on, jos joukkueen jäseniin sopivat molemmat ehdot, sillä säännöllisistä kohtaamisista kapina voi tehdä lopun). Joukkueen on kriittisimpinäkin hetkinä, odottamattomimpienkin tapausten sattuessa kyettävä toimimaan. Tämänvuoksi on jokaisen joukkueen edeltäpäin sovittava kokoontumis- ja toimintamerkeistä (akku-noihin tai muualle asetetut merkit, määrättyt huudot tai vihellykset toverien kutsumiseksi kansanjoukossa, erityiset merkit tapaamista varten öisin jne. jne.) Jokainen tarmokas henkilö voi parin kolmen toverin kanssa keksiä tällaiset yhteiset merkit. Ne on sitten opittava, harjoiteltava ja totuttauduttava niitä käyttämään. On pidettävä mielessä, että 99% kaikista äkkiarvaamattomista yllätyksistä tapahtuu vaikeiden olosuhteiden valitessa.

Asestamattominakin joukkueet voivat näytellä huomattavaa osaa 1) johtamalla kansanjoukkoja, 2) käymällä sopivan tilaisuuden sattuessa poliisiin tai yksinäisen kasan ym. kimppuun ja riisumalla ne aseista, 3) pelastamalla vangiksi joutuneet tai haavoittuneet, jos poliiseja on vähän, 4) kokoontumalla talojen katoille ja ylimpiin kerroksiin ym. sekä pommittamalla sotaväkeä kivillä, valamalla sen päälle kiehuvaa vettä jne. Tarmokas, järjestetty, yhtenäinen joukkue on todellinen voimakijä. Missään tapauksessa ei pidä olla muodostamatta joukkuetta tai lykätä sen luomista toistaiseksi sillä verukkeella, ettei ole aseita.

Joukkueiden tulee mikäli mahdollista ennakolta määrätä jäsenilleen tehtävät, toisinaan valita johtaja, joukkueen päällikkö. On tietysti järjetöntä ruveta leikki-

mään eri päällikköarvoilla mutta ei ole unohdettava yhtenäisen johdon sekä nopean ja päättävän toiminnan tavatonta tärkeyttä. Päättävä hyökkäys — $\frac{3}{4}$ menestystä.

Kun joukkue on muodostettu tulee sen heti paikalla ryhtyä kaikinpuoliseen ei ainoastaan teoreettiseen, vaan ehdottomasti myös käytännölliseen työskentelyyn. Teoreettiseen kuuluu sotatieteiden opiskelu, tutustuminen sotilaallisiin kysymyksiin lukemalla niistä referaatteja, kutsumalla neuvottelutilaisuuksiinsotilashenkilöitä (upseereja, aliupseereja jne, vieläpä sotilaina olleita työläisiäkin), lisäksi kiellettyjen kirjasien ja katutaistelua käsittelevien sanomalehtikirjoitusten ym. lukeminen, tutkiminen ja omaksuminen.

Toistan, että viipymättä on ryhdyttävä käytännöllisiin töihin. Ne jakaantuvat valmistaviin tehtäviin ja sotatoimiin. Valmistaviin tehtäviin kuuluu kaikenlaisten aseiden ja ammusten hankkiminen sekä asemansa puolesta katutaistelutarkoituksiin soveltuvien huoneustojen etsintä (pommi-, kivi- ja syövytysainevarastojen sijoittamista sekä ylhäältäpäin käytäviä taisteluja varten, samoin esikunnan ja haavoittuneitten sijoittamista sekä takaaajettujen piilottamista ym. ym. varten.)

Valmistaviin töihin kuuluvat lisäksi kaikki ennakolta toimitettavat tiedustelu- ja vakoilutehtävät, kuten vankiloiden, poliisiasemien, ministeriöiden ym. asemakaavojen hankkiminen, selonotto valtion laitosten, pankkien ym. työskentelystä ja vartioinnista, hyödyllisten tuttavuuksien solmiaminen (poliisiasemien, pankkien, vankiloiden, oikeusistuimien, postin, lennätinlaitoksen ym. henkilökunnan kanssa), selonotto kaupungissa löytyvistä asevarastoista jne. Työtä on viljalti ja lisäksi sellaista, jossa katutaisteluun kykenemättömät henkilöt, vieläpä vaimot, lapset ja vanhuksetkin voivat tuottaa suunnatonta hyötyä. Tätänykyä on ehdottomasti ja välttämättä pyrittävä liittämään joukkueisiin kaikki ne, jotka *tahtovat* ottaa osaa kapinaan. Sillä, henkilö, joka haluaa ottaa osaa, voi aseettomana, vieläpä henkilökohtaisesti taisteluun kykenemättömänäkin olla suureksi hyödyksi.

Vallankumousarmeijan joukkueiden ei ole missään tapauksessa rajoitettava toimintaansa yksinomaan valmistavien tehtävien suorittamiseen, vaan niiden on mahdollisimman pian ryhdyttävä sotatoimiin joukkueiden taistelukunnon nostamiseksi, vihollisen heikkojen kohtien selville saamiseksi, osittaisten tappioiden tuottamiseksi viholliselle, vangiksi joutuneiden vapauttamiseksi, aseiden hankkimiseksi ja varojen pakkoluovuttamiseksi kapinatarkoituksiin jne. jne. Joukkueiden on viivyttämättä jokaisen sopivan tilaisuuden sattuessa ryhdyttävä vilkkaaseen toimintaan odottamatta yleistä kapinaannousua, sillä vasta *tulessa* karaistumalla kypsytään kapinaan.

Tietysti ei missään ole mentävä äärimmäisyyksiin. Kaikki hyvä ja hyödyllinen voi äärimmäisyyteen vietyinä muuttua ja määrätyn rajan ylitettyä muuttuakin pahaksi ja vahingolliseksi. Jos sekasortoisen, järjestämättömän pikkuterrorin harjoittamisessa mennään äärimmäisyyksiin, hajaantuvat siinä omat voimat. Tämä on totta eikä sitä ole unohdettava. Mutta toiselta puolen ei myöskään ole unohdettava, että kapinan tunnus on *jo annettu*, että kapina on *jo alkanut*. Jokaisen vallankumouksellisen suoranaisena velvollisuutena, eikä ainoastaan oikeutena, on sopivan tilaisuuden tullen ryhtyä hyökkäävään toimintaan. Puolassa, Kaukasiassa, kaikkialla, missä vallankumous on puhjennut, on ryhdytty surmaamaan urkki-joita, poliiseja, santarmeja, räjäyttämään ilmaan poliisi-aseimia, vapauttamaan vangittuja vallankumouksellisia pakkoluovuttamaan valtion varoja kapinatarkoituksiin. Kaikkien vallankumousarmeijan osastojen on viipymättä valmistauduttava tällaisiin operatsioneihin. On ehdottomasti muistettava, että jokainen joukkue, joka tänään päästää käsistään sopivan tilaisuuden ryhtyä sotatoimiin, on syyppä *anteeksi antamattomaan toimettomuuteen* ja passiivisuuteen. Tämä on kapina-aikana raskas rikos vallankumoukselliselle ja häpeällistä jokaiselle, joka pyrkii vapauteen itse teoissa, eikä vain sanoissa.

Joukkueiden kokoonpanosta voidaan sanoa seuraavaa. Jäsenten lukumäärän ja tehtävät määrää kokemus. Joukkueiden on itsensä hankittava tämä kokemus

odottamatta ohjausta sivultapäin. On tietysti pyydetävä paikalliselta vallankumoukselliselta järjestöltä sotataitoista luennoitsijaa ja ohjaajaa, mutta ellei sitä saada, on itse viipymättä järjestettävä kaikki.

Mitä joukkueiden puoluekantaan tulee, on luonnollista, että samaan puolueeseen kuuluvat muodostavat omia joukkueita. Mutta silti ei ole ehdottomasti estettävä toisten puolueiden jäsenten liittymistä joukkueisiin. Nimenomaan tällä alalla on meidän saatava aikaan kaikkien vallankumouksellisten demokraattien yhtyminen (puolueiden yhtymisestä ei luonnollisesti ole kysymys). Joka tahtoo tapella vapauden puolesta ja osoittaa valmiutensa itse teossa, hän on vallankumouksellinen demokraatti ja hänen kanssaan on pyrittävä yhteistyöskentelyyn kapinaa valmistettaessa, edellyttäen tietysti että häneen täysin luotetaan (sama koskee kokonaisia ryhmiä). Kaikki muut „demokraatit“ ovat valedemokraatteja, liberaalisia suunsoittajia, joista on pysyttävä jyrkästi erossa. Heille ei saa antaa luottamustaan: vallankumoukselliselle on suorastaan rikollista luottaa sellaisiin.

On tietysti suotavaa, että joukkueet ovat yhteistoinnassa keskenään. Yhteistoiminnan muotojen ja ehtojen laatiminen on suureksi hyödyksi. Mutta missään tapuksessa ei ole vajottava äärimmäisyyteen, ryhtymällä luomaan monimutkaisia suunnitelmia, yleisiä kaavoja, eikä luovuttava elävästä toiminnasta pedanttisten tuumailujen ym. vuoksi. Kapinan tapahtuessa ovat järjestymättömät joukot aina tuhansia kertoja suuremmat kuin järjestyneet ja ehdottomasti sattuu tapauksia, jolloin on toimittava heti paikalla, kahdenkesken, yksinään. On suorastaan valmistauduttava toimimaan omalla uhalla ja vastuulla. Epäröiminen, vitkastelut, ovat kapina-asian surma. Vallankumouksellisen on toimittava päättävästi ja tarmokkaasti, viipymättä käytettävä hyväkseen jokaista sopivaa tilaisuutta, arkailematta lietsottava joukkojen vallankumouksellisia vaistoja sekä suunnattava joukkojen toiminta yhä ratkaisevampien tekojen suorittamiseen.

Mustasotnialaisten ahdistaminen on erinomaista sota-toimintaa, jossa vallankumousarmeijan sotilas saa taistelutottumusta, tulikasteensa, ja samalla kertaa tuottaa vallankumoukselle suunnatonta hyötyä. Vallankumousarmeijan joukkueiden on viipymättä otettava selkoa mustasotnialaisjärjestöjen kokoonpanosta ja jäsenistä, eikä tyydyttävä yksinomaan tähän, vaan käytävä aseellisesti niiden järjestöjen kimppuun, tuhottava ne, räjäytettävä ilmaan niiden esikuntahuoneustot jne. jne.

1) Vallankumouksellisten taistelutoimintaa Kaukaasiassa käsittelee Vorovskin artikkeli „Vallankumous ja vastavallankumous“ „Proletaari“ № 19, 3 p. lokak. (20 p. syysk.) 1905.

Riigan tapahtumia (hyökkäystä vankilaan) kuvaa Leninin artikkeli „Puolustuksesta hyökkäykseen“ (kootujen teosten XX nide, I osa siv. 213-215) sekä „Proletaarin“ № 21 17 p. (4) lokak. 1905 julkaistu Nasimovitshin kirjeenvaihto.

Puolassa Radomin läänissä tunkeutui asestettu joukkue Zugmuntin kaivosalueen varastohuoneisiin, valtasi 181 nau-laa dynamiittia, 262 rullaa sytytyslankaa ja 5,197 patruunaa. Hyökkääjät pääsivät pakoon.

2) Tarkoittaa Plehanovin artikkelia „Mielenosoituksista“ („Iskra“ N. 14, 14 (1) p. tammik. 1902).

3) „Katutaistelusta (Kommuunin kenraalin ohjeet“) Leninin huomautuksilla varustettuina. — „Vperjot“ N 11, 23 (10) p. maalisk. 1905.

III OSA

Historiallisia esimerkkejä
kapinasta

III. O. 34

Historische Geschiedenis

van

Lokakuun vallankumous ja kapinan taito.

Huomattava piirre suuressa Lokakuun kapinassa 1917 on se, että voitto siinä saavutettiin verrattain helposti, että ratkaisevat taistelut vallan ottamiseksi työväen käsiin vaativat verrattain vähän ihmisuhreja. Pietariissa ja monessa muussa suuressa keskuksessa siirtyi valta työläisten käsiin melkein *ilman verenvuodatusta*. Yhtenä selityksenä tähän lokakuun kapinan suhteelliseen verettömyyteen on se, että se oli *todellinen kansannousu*, että se nojautui Venäjän kansan suuren enemmistön valta-vaan vallankumoukselliseen liikehtimiseen. Mutta samoin kuin sodassa voiton saavuttaminen vähällä verellä edellyttää *taitoa*, sotataitoa, samoin edellyttää menestyksellinen, mahdollisimman vähän uhreja vaativa kapina *taitoa*, erikoista kapinan taitoa. Tätä kapinan taitoa edusti Lokakuun kapinassa bolshevikkien puolue, joka siihen mennessä oli saavuttanut työväenluokan enemmistön kannatuksen ja objektiivisten tosiasiain osottaman kansan enemmistön myötätunnon ja joka niin ollen oli kapinoitsevan kansan valtuuttama johtaja.

Kapinan taito ilmeni ennen kaikkea *oikean hetken valinnassa* kapinan alkua varten. Kapinan taidon kannalta oli tärkeää, että puolue ei lähtenyt ratkaisevan taistelun tielle *liian aikaisin*, jolloin ei vielä ollut olemassa kaikkia voiton edellytyksiä, mutta yhtä tärkeää oli, että siihen ei ryhdytty liian myöhään, että ei päästetty ohi otollisinta hetkeä, kumouksellisen tilanteen huippukohtaa, jolloin voiton edellytykset olivat riittävästi kypsyneet.

Syksyyn saakka bolshevikit tietoisesti pidättäytyivät ja pidättivät työläisten taistelunhalusta palavia etujouk-

koja aseellisen taistelun tielle ryhtymisestä. Mutta lokakuussa, jolloin kaikissa tärkeimmissä työläiskeskuksissa bolshevikit olivat päässeet ehdottomaksi enemmistöksi työväen valtataistelun elimissä, neuvostoissa, jolloin useissa työläiskeskuksissa valta tosiasiallisesti oli siirtynyt työläisten käsiin, jolloin talonpoikaisliike joka puolella maata oli kehittynyt ilmikapinaksi, jolloin porvaristo oli neuvoton ja horjui, vaati bolshevikkien päättäväisin aines Leninin johdolla viipymätöntä kapinan tielle lähtemistä, tajuten, että viivyttelyminen merkitsee voimasuhteitten muuttumista epäedulliseksi, vastustajan rohkaistumista, alotteen jättämistä vastustajalle. „Historia ei anna meille anteeksi, jos emme ota valtaa juuri nyt“, kirjoitti silloin Lenin.

Aseellisen kapinan tielle lähteminen oikealla hetkellä edellytti, että puolueen keskuudessa jo sitä ennen oli vallalla selvä, johdonmukainen *pyrkimys* aseelliseen kapinaan. Tällainen selvä määrätty pyrkimys ei vain vallanottoon neuvostojen, s. t. s. työväen käsiin yleensä, vaan vallanottoon nimenomaan aseellisen kapinan kautta, esiintyy horjumattoman selvänä Leninin Lokakuun vallankumouksen edellä kirjoittamissa monilukuisissa kapinan taitoa koskettelevissa kirjoituksissa ja kirjeissä, jotka luovat kirkasta valoa Lokakuun suureen kapinaan ja aseellisen kapinan peruskysymyksiin yleensä. Tietoinen pyrkimys aseelliseen kapinaan esiintyy myöskin puolueen keskuskomitean päätöksissä lokakuun 10 ja 16 pnä.

Olisi tarpeetonta historiallisten tosiasiain kaunistelusta uskotella, että puolue ja sen johto olivat aivan yksimielisiä aseellisen kapinan kysymykseen nähden, että puolueen riveissä ei olisi ollut tässä suhteessa horjumista ja epäröintiä. Epäröivää kantaa kapinakysymykseen nähden edustivat m.m. Sinowjew ja Kamenjew, joiden mielestä kapinan menestys oli toivoton, puolue ei ollut riittävän voimakas, joukkojen keskuudessa ei ollut tarpeeksi palavaa taisteluhaltua, joten siis tilanne ei „vielä“ ollut tarpeeksi edullinen eikä niinollen ollut suotta riskeerattava. Kirjeessään 8 pltä lokakuuta Lenin arveli, että „tuskin on kaikille tovereille selvä se, että

vallan siirtyminen neuvostoille merkitsee käytännössä aseellista kapinaa“. Ja Keskuskomitean istunnossa loka-kuun 10 pnä hän totesi, että puolueen keskuudessa oli havaittavissa välinpitämättömyyttä kapinakysymykseen nähden ja että oltiin „taipuvaisia pitämään kapinan järjestelmällistä valmistelua jonkinlaisena poliittisena syntinä“.

Samassa istunnossa Lenin tarmokkaasti ajoi sitä ajatusta, että puolueen oli kaikki voimansa ja huomionsa keskitettävä *aseellisen kapinan teknillisen puolen valmistamiseen*. „On puhuttava teknillisestä puolesta. Siinä on koko juttu“, sanoi hän. Tämä selvä pyrkimys ei ainoastaan aseelliseen kapinaan, vaan myös kaikkien voimien keskittämiseen ratkaisevalla hetkellä kapinan teknilliseen suoritukseen tuli myöskin tämän historiallisen Keskuskomitean istunnon päätökseksi. Sen päätöslauselmassa sanotaan m.m.:

„Tunnustaen siis, että aseellinen kapina on välttämätön ja täysin kypsynyt, Keskuskomitea kehottaa kaikkia järjestöjä ottamaan tämän seikan ohjeekseen ja *tältä näkökulmalta harkitsemaan ja ratkaisemaan kaikki käytännölliset kysymykset*“.

Keskuskomitea ja sen jälkeen Pietarin ja Moskovan komiteat lähettivät edustajiaan kiertämään maaseudun paikallisjärjestöjä, selittämään aseellisen kapinan välttämättömyyttä ja kehottamaan niitä yhdenmukaistuttamaan aseellisen esiintymisensä keskustan esiintymisen kanssa.

Kapinan taito tuli edelleen näkyviin *joukkokapinan järjestämisessä*. Ei minkäänlainen puolue voi „panna toimeen“, joukkokapinaa, sillä se edellyttää vastaavaa mielialaa, erikoista aktiivisuutta, itsetoimintaa joukkojen keskuudessa. Mutta puolue voi johtaa ja järjestää tätä itsetoimintaa, se voi antaa sille määrättyjä järjestömuotoja, kehittää ja yleistää joukkojen keskuudessa syntyneitä järjestömuotoja. Lokakuun kapinan teknillinen valmistelu- ja järjestelytyö ei rajottunut puolueen sisälle, vaan siihen pystyttiin vetämään laajat työväen joukot, ja nimenomaan *laajat joukkojärjestöt, tehdaskomiteat, ammattiliitot*,

neuvostot. Punakaartien perustaminen tehtailla tapahtui tehdaskomiteain välittömän johdon alaisena. Tehdaskomiteain järjestämässä yleisissä työläisten kokouksissa pohdittiin punakaartien järjestämistä ja tehtäviä koskevia kysymyksiä, pantiin toimeen vapaaehtoisia ja *pakollisiakin* rahankeräyksiä aseitten hankkimiseksi punakaarteille. Tehdaskomiteat tilasivat puolueen sotilaselimiltä ohjaajia, jotka tehtailla opettivat työläisille aseittenkäyttöä. Työläisten yleisissä kokouksissa *velvoitettiin* kaikkia työläisiä olemaan valmiit ase kädessä suojelemaan työväenluokan yhteistä asiaa.

Neuvostot, nämä poliittisen taistelun laajat joukkojärjestöt, näyttelivät huomattavaa osaa kapinan poliittisessa valmistelussa. Mutta kapinan suoranaiseen teknilliseenkin valmisteluun ne ottivat tehokkaasti osaa. *Punakaartit olivat neuvostojen taistelujoukkoja*, neuvostojen alaisia, niiden johtavat esikunnat olivat kokoonpannut neuvostojen ja muiden puolueettomien joukkojärjestöjen, ammattiliittojen, tehdaskomiteain y. m. edustajista.

Pietarin neuvoston istunnossa 16 p:nä lokakuuta valittiin bolshevikkien aloitteesta Vallankumouksellinen Sotilaskomitea, jonka lähimpänä tehtävänä oli valvoa Väliaikaisen hallituksen alaisen sotilaspiirin esikunnan toimintaa, mutta joka tosiasiallisesti muuttui kapinan teknillistä puolta johtavaksi elimeksi, Pietarin neuvoston sotilasesikunnaksi. Samantapainen vallankumouksellinen sotilaskomitea perustettiin myöhemmin Moskovan neuvoston yhteyteen. Näiden sotilaskomiteain enemmistö oli bolshevikkejä, jotka johtavalla tavalla ottivat niiden työhön osaa.

Joukkokapinan järjestämisen taitoon kuului myöskin *armeijan vetäminen vallankumouksen puolelle*. Jo vuoden 1905 vallankumouksesta saakka oli bolshevikkien puolue kiinnittänyt vakavaa huomiota propagandatyöhön armeijan keskuudessa, hyvin käsittäen tämän työn merkityksen vallankumouksellisessa taistelussa. Kirjoituksessaan „Moskovan kapinan opetukset“ v:ltä 1906 Lenin sanoi, että „jos vallankumous ei saa joukkoluonnetta ja jos ei se ulotu sotajoukkoihin, ei voi olla puhettakaan vakavasta

taistelusta". Sen jälkeen puolue voimiensa mukaan jatkuvasti harjoitti propagandaa sotaväen keskuudessa varsinkin sotavuosina ja vuoden 1917 helmikuun vallankumouksen jälkeen, jolloin tälle työlle voitiin antaa laaja joukkoluonne. Joukko-osastojen keskuuteen perustettujen sotilaskomiteain ja sotamiesneuvostojen työhön bolshevikit ottivat osaa erittäin aktiivisesti, jonka kautta puolueen vaikutus sotilasjoukkojen keskuudessa jatkuvasti kasvoi, niin, että lokakuuhun mennessä voitiin luottaa siihen, että sotaväen suuret joukot eivät tule esiintymään proletaarista vallankumousta vastaan. Tämä koski varsinkin niitä sotaväenosastoja, jotka olivat proletaarisissa keskuksissa, alituisessa kosketuksessa työläisten kanssa, ennenkaikkea Pietarin ja Moskovan varusväkeä.

Kapinan taito vaatii *alotteen ottamista kapinallisten käsiin*, hyökkäävää toimintatapaa alusta alkaen. Väliaikainen hallitus valmisteli hyökkäystä, Pietarin kumouksellisen varusväen rintamalle lähettämistä, upseerikoululaisten, kasakoiden y. m. „luotettavien“ keskittämistä niiden tilalle, se kielsi kumouksellisten sotilaslehtien ilmestymisen. Mutta ennenkuin Väliaikainen hallitus ehti panna aikeitaan täytäntöön, kävi bolshevikkien johtama Pietarin neuvosto jo hyvin järjestettyyn, päättävään hyökkäykseen. Vallankumouksellinen Sotilaskomitea kääntyi välittömästi sotilasjoukkojen puoleen, järjesti joukkoosastojen edustajain kokouksia, joissa Vallankumoukselliselle Sotilaskomitealle luvattiin täysi kannatus, kielsi Pietarin varusväkeä tottelemasta mitään Väliaikaisen hallituksen sotilaspäällystön määräystä ilman Vallankumouksellisen Sotilaskomitean vahvistusta, lähetti Pietarin sotilaspiirin esikuntaan omat komissaarinsa. Lokakuun 24 p:n iltana antoi Vallankumouksellinen Sotilaskomitea käskyn kaikille Pietarin varusväen sotajoukko-osastoille olla taisteluvälmiinä. Kiellettyjen sanomalehtien painoihin lähetettiin punakaartin osastoja ja sanomalehdet ilmestyivät kiellosta huolimatta. Lokakuun 25 p:n iltaan mennessä miehittivät punakaartilaiset ja *punakaartilaiden johtamat sotaväen osastot* puhelinkeskusaseman, Nevajoen sillat, rautatienasemat, sähkölennätinaseman, postilaitoksen, valtio-

pankin, ryhtyi piirittämään Talvipalatsia, jossa istui Väliaikainen hallitus.

Tämä kaikki tapahtui edeltäpäin laaditun suunnitelman mukaan, nopeasti, melkein ilman taistelua ja verenvuodatusta ja tuli yllätyksenä Väliaikaiselle hallitukselle.

Moskovassa, jossa tilanne poliittisesti ei ollut vähemmän edullinen kuin Pietarissa, kestivät taistelut useita päiviä ja olivat suhteellisesti verisiä. Se johtuu hyvin oleellisesti siitä, että siellä kapinan teknillinen valmistus oli suhteellisesti heikko. Niinpä ei Moskovassa kyllin tehokkaasti jo ajoissa järjestetty ja aseistettu varsinaisia työläisten taistelujärjestöjä, punakaarteja, vaan liian paljon luotettiin *sotaväkeen*, jonka suuret joukot tosin olivat vallankumouksen puolella, mutta *passiivisia*.

Silloinkun kapina alkoi Pietarissa, oli Moskovassa aseistettuja punakaartilaisia vain puolisentoista tuhatta, vaikka aseistamiseen olisi ollut suuret mahdollisuudet. Ensimmäisille taistelupäiville oli Moskovassa ominaista epäröinti kummaltakin puolelta. Punaiset eivät katsoneet voivansa käydä hyökkäykseen, sillä eivät katsoneet suurten joukkojen olevan tarpeeksi aktiivisia. Valkoiset taas pitivät itseään liian heikkoina ryhtyäkseen hyökkäykseen, odottaen apuvoimia rintamalta. Vihdoin rohkaisivat vastavallankumoukselliset mielensä, ottivat toiminnan alottehen käsiinsä ja riisuiivat aseista erään Kremlissä sijainneen vallankumouksen puolella olleen rykmentin.

Vasta tämän jälkeen alkoi kuumeentapainen valmistuminen aseelliseen taisteluun. Moskovan Neuvosto keskitti nyt kaiken huomionsa aseellisen taistelun teknillisen puolen järjestämiseen, työläisten aseistamiseen, vallankumoukselle myötämielisen, mutta hajaannustilassa olevan ja passiivisen sotaväen „soluttamiseen“ työläisillä, jne. Pian voivatkin työläiset jo vuorostaan käydä hyökkäykseen. Kaikkialta kaupungin laidoilta sijaitsevista työläiskortteleista suuntautuivat ne kaupungin keskustaa kohti, jonne vastavallankumoukselliset olivat pesiytyneet ja josta käsin he kehittivät hyökkäystään. Pian oli valkoisten hyökkäys pysäytetty ja muutaman päivän kestäneen taistelun jälkeen — 10 päivää Pietarin voiton jäl-

keen — oli vastavallankumouksellisten vastarinta lopullisesti murrettu.

On hyvin todennäköistä, että jos Moskovan työväestö olisi heti voiton sanoman saavuttua Pietarista voinut ryhtyä päättäväiseen hyökkäykseen, olisi voitto ollut saavutettavissa paljon pienemmillä taisteluilla ja vähemmällä ihmisuhreilla.

Sekä Pietarin että Moskovan taistelujen yhteydessä esiintyi pari ilmiötä, jotka oleellisesti vaikuttivat taistelun kulkuun. Sekä Pietariin että Moskovaan riensi ympäristöllä sijaitsevista pienistä kaupungeista aseistettuja työläisiä pääkaupunkien taistelevien työläisten avuksi. Samalla vastavallankumouksellisten avuksi rintamalta lähetetyt joukot koetettiin tuhota ja tehdä taistelukyvyttömiksi *jo matkalla*, mitä erilaisimmilla keinoilla, agitatsioonilla ja suoranaisella taistelulla, tahi ainakin yritettiin mahdollisimman paljon hidastuttaa niiden liikettä kaikenlaisella kiusanteolla, johon varsinkin rautatieläisillä, joiden tätä sotaväkeä piti kulettaa, oli paljon tilaisuutta.

Nämä ilmiöt, omien voimien keskittäminen ratkaisevalle paikalle, eri paikkakuntain kapinallisten voimien keskinäinen avunanto ja vastustajan voimien keskittämisen estäminen kuuluvatkin kapinan taidon perussääntöihin.

T.

Hiukan Suomen „punakapinasta“.

«Puolustus on jokaisen
aseellisen nousun surma».
Marx.

Jos Suomessa ennen vuotta 1917 olisi kuka tahansa väittänyt, että Suomen työväki aivan lyhyen ajan kuluessa joutuu ase kädessä taistelemaan omaa porvaristoan vastaan poliittisesta vallasta niin ei tällaista „profeettaa“ monikaan olisi ottanut vakavalta kannalta luokkatietoisien työväen valistuneimpienkaan ainesten keskuudessa. Vallanotto työväen käsiin vallankumouksellisen aseellisen taistelun kautta, joka v. 1917 tuli Suomen työväelle valittömän käytännön kysymykseksi, oli vielä maailmansodan aikanakin ollut Suomen työväenliikkeessä parhaassa tapauksessa vain teorian, aatteen kysymys.

Maailmansota joudutti kapitalistisen järjestelmän romahtamista, imperialismin kuolinkamppailun lähestymistä niin rajua vauhtia, että sitä eivät osaneet odottaa kaukonäköisimmäkään kansainvälisen työväenliikkeen miehet. Kun monessa Euroopan maassa maailmansodan välittömänä seurauksena syntyi vallankumouksellinen tilanne, joka asetti näiden maiden työväelle poliittisen vallan valtaamisen välittömäksi tehtäväksi, ei työväenliike näissä maissa ollut tällaiseen tehtävään valmistunut.

Se seikka, että *Venäjän* proletariaatti osottautui olevan tämän tehtävän tasalla, että siellä jo ajoissa kehittyi selväpiirteinen vallankumouksellinen sosialismi, joka pani pääpainon vallankumouksellisen taistelun probleemien selvittämiseen, johtui ennenkaikkea siitä, että tsa-

ristinen järjestelmä ja sen suojassa harjoitettu häikäilemätön työläisten riisto jo aikoja sitten oli luonut vastakohtansa, vallankumouksellisen työväenliikkeen, ja ajamalla ajoi käytännöllisesti pohtimaan vallankumouksellisen taistelun suorittamisen kysymyksiä.

Vaikka Suomi vielä maailmansodan aikana olikin yhdistettynä taantumukselliseen Venäjään, niin oli Suomen asema monessa suhteessa samanlainen kuin puolueettomien maiden, esim. Skandinavian. Suomalaiset eivät ottaneet osaa sotaan välittömästi, fyysillisesti, eikä Suomi myöskään joutunut varsinaisten maailmansodan sotatoimien jalkoihin. Eräissä suhteissa oli Suomi maailman demokraattisimpia maita. Kun sen lisäksi ottaa huomioon, että tilanteen kärjistyminen Suomessa aseelliseen luokkasotaan saakka ei ollut yksinomaan oman maan luokkavastakohtien ja kehittymisen tulos, vaan että siinä näyttelivät huomattavaa osaa ulkoapäin tulleet tekijät, ennenkaikkea Venäjän vallankumous ja sen seurauksena vallankumouksellinen kuohunta Suomessa majailleen monikymmentuhantisen venäläisen sotaväen keskuudessa, niin käsittää helposti, miksi Suomessa ei ennen v. 1917 syntynyt sellaista vallankumouksellista työväenliikettä, joka olisi käytännölliseksi päämääräkseen asettanut vallan valtaamisen työväen käsiin ja olisi siihen johdonmukaisesti valmistunut.

Venäjän helmikuun vallankumouksen aiheuttama vallankumouksellinen tilanne taas tuli siksi odottamatta ja se vei siksi rajua vauhtia ratkaisevaa yhteentörmäystä kohti, että parhaalla tahdollakin oli mahdotonta niin lyhyen ajan kuluessa oppia vallankumouksellisen toiminnan läksyä.

Vallankumoukselliseen toimintaan kuuluu määrättyinä ajankohtina myöskin aseellinen taistelu, *kapina*. Ilman sitä on vallan otto sorretun luokan käsiin mahdoton. Mutta aseellisessa kapinassa, samoin kuin luokkataistelussa yleensä, ei riitä pelkkä hyvä tahto, eikä vielä pelkkä tappelusisukaan. Senlisäksi vaaditaan vielä *taitoa*.

On itsestään selvää, että Suomen työväenliike ja sen johto eivät voineet ratkaisevan taistelun hetken tul-

len hallita kapinan taitoa, kun ei sitä oltu edeltäkäs in harrastettu, ja että niin ollen jouduttiin auttamattomasti tekemään monia virheitä. Näistä virheistä, jotka nyt näin jälestäpäin ovat verrattain helpot huomata, ei ole mitään syytä vaieta, mutta olisi typerää niistä ketään syytellä, enempää joukkoja kuin yksityisiä henkilöitäkään, kun ottaa huomioon ne olosuhteet, joissa Suomen työväenliike kehittyi.

Ensimmäinen sellainen virhe oli se, että, *taisteluun ei valmistauduttu ajoissa*, kaikkiin käytettävissä olevin keinoin. Jo kesällä 1917 alkoi syntyä punakaarteja kaikkialla maassa, mutta niiltä puuttui kaikkein tärkein, nim. aseet ja sotilaskouluutuksen saaneet ohjaajat, joita ilman niiden merkitys taisteluvoimana oli vähäinen. Kun ottaa huomioon Suomeen sijoitetun venäläisen sotaväen, joka helmikuun vallankumouksen jälkeen joutui täydelliseen hajoamistilaan ja melkoiselta osaltaan oli myötätuntoinen Suomen työväen taistelulle, olisivat olosuhteet aseitten hankkimiselle olleet verrattain suotuisat. Ei olisi myöskään ollut mahdotonta järjestää jonkinlaista, vaikkakin alkeellista sotilasopetusta punakaartien johtaja-ainekselle.

Toinen virhe oli se, että *taisteluun käytiin liian myöhään*, jolloin kaikkein otollisimmat edellytykset voiton saavuttamiselle olivat jo menneet ohi. Nyt ei enäänukaan kiellä, että voimasuhde tammikuun lopulla 1918, jolloin taistelu alkoi, oli paljoo epäedullisempi punaisille kuin se oli marraskuun suurlakon aikana 1917, että vallanotto marraskuussa 1917 olisi ollut verrattain helppo asia.

Marraskuussa 1917 eivät porvariston sotavalmistelut olleet vielä edistyneet niin pitkälle, että se olisi kyennyt vakavaan vastarintaan. Parhaana osotuksena siitä on se, että porvaristo marraskuun suurlakon aikana vielä *pelkäsi ja vältti avointa taistelua*, että se „vaatimattomasti“ pysytteli puolustuskannalla, antoi vastarintaa tekemättä riisua aseista suojeluskuntiaan eri puolilla maata, alistui kotitarkastuksiin, vangitsemisiin jne. työläisten suurlakkoelimien taholta.

Tammikuussa 1918 oli porvaristolla jo valkoinen armeija, hyvin aseistettu Saksasta tuoduilla kivääreillä ja kuularuiskuilla, satojen suomalaisten ja muukalaisten upseerien johtama. Silloin se myöskin tunsu oman voimansa, esitti röyhkeät uhkavaatimuksensa työväelle, otti toiminnan aloitteen käsiinsä ja *pakkotti punaiset ottamaan vastaan taistelun* olosuhteissa, jotka olivat kokonaan muuttuneet epäedullisiksi niille.

Edelleen oli virhe se että heti aseellisten taistelujen alettua *ei viippymätä käyty hyökkäykseen*, vaan että ensimmäisten voittojen jälkeen *asetuttiin puolustavalle kannalle* ja ruvettiin muodostamaan kansalaissodan punaista rintamaa.

Ei riittävästi arvioitu sitä seikkaa, että senjälkeen kun kapina kerran on alettu, ei kapinallisilla enää ole mitään odotettavaa, että silloin voi voimasuhde muuttua edullisemmaksi kapinallisille ainoastaan sillä ehdolla, että pysähtymättä hyökätään, levitetään kapinan paloa mahdollisimman laajalle, saadaan siihen liittymään yhä uusia joukkoja ja alueita. Väliaikainen puolustautuminen siinä mielessä, että ensin muodostetaan oikea kunnollinen armeija ja sitten vasta käydään hyökkäykseen on suuri virhe, sillä *on aivan väärä käsitys se, että sorrettu luokka kykenisi sotilaallisen järjestämistyön alalla kilpailemaan kapinaan noustuaan vastavallankumouksen voimien kanssa*, joiden vahva puoli on juuri se, että niillä on käytettävänä satoja ja tuhansia sotilasammattimiehiä, joiden avulla voidaan verrattain nopeasti panna pystyyn taistelukuntoinen armeija vastahakoisemmistakin, pakolla moailisoiduista joukoista, mutta joita ilman armeijan luominen parhaimmistakin, taisteluhaluimmistakin aineista edistyy hitaasti.

Tammikuun 28 päivänä 1918 julistettiin Helsingissä vallankumouksellisten työläisten valta. Helsingissä siirtyi valta työläisten käsiin ilman veronvuodatusta. Verrattain helppo oli voitto koko Etelä-Suomessa aina Porja ja Tamperetta myöten. Oli vain muutamia pikkukahakoita Helsingin, Porvoon ja Turun lähistöillä. Mutta niistäkin suoriuduttiin pian voitajina ja muutaman päi-

vän kuluessa oli koko Etelä-Suomessa valkoisten valta murrettu.

Vallankumouksen helppo voitto Etelä-Suomessa osoittaa kuinka kypsä ja otollinen oli maaperä proletaariselle vallankumoukselle. Mutta toiselta puolen oli tämä helppo alkumenestys omiaan synnyttämään sitä vaarallista käysitystä, että voitto oli yleensä helppo asia, että vastustaja oli heikko.

Itse asiassa olivat Etelä-Suomen kahakat vasta taistelun alkua. Vihollisen päävoimat keskittyivät Etelä-Pohjanmaalle, jossa jo kuukausien kuluessa oli varustettu valkoisten tukialuetta, koottu aseita, elintarpeita ja rautatien liikkuvaa kalustoa jne. Kaikesta tästä oli punaisten puolella vain hämärä aavistus.

Tammikuun lopulla katsoi kenraali Mannerheim, joka sitä ennen oli nimittetty Suomen valkoisen armeijan ylipäälliköksi, armeijansa kyllin voimakkaaksi alkamaan pyövelintehtävänsä, karkaamaan Suomen työväen kimppeun.

Ensi työksi oli lopullisesti lujitettava valkoinen valta omalla tukialueella, Etelä-Pohjanmaalla. Mannerheim antoi määräyksen, jonka mukaan Vaasassa, Lapualla, Seinäjoella, Ilmajoella ja Ylistarolla olevat venäläiset sotaväenosastot oli yöllä tammikuun 28 päivää vasten, yllätettävä ja riisuttava aseista. Yhteensä näillä pakkakunnilla lienee ollut tuhatkunta venäläistä sotamiestä. Riisumalla venäläinen sotaväki aseista tahdottiin saada takeet sen puolueettomuudesta, kuten sille selitettiin. Sitä paitsi saatiin sillä tavoin joku määrä lisää aseita ja ennen kaikkea tykistöä, jota valkoisilla ei vielä ollut. Edelleen saatiin tilaisuus näyttää sellaiselle ainekselle, jonka isänmaallista mielialaa tahdottiin käyttää hyväkseen, että muka tosiaankin oli kysymys taistelusta vierasheimolaista, maansortajaa, „ryssää“ vastaan.

Tämä suunnitelma pantiin täytäntöön täsmällisesti. Yön kuluessa koottiin suuria suojeluskuntajoukkoja maanittujen paikkakuntain lähistöille ja aamuyöstä, miltei samalla kellon lyömällä joka paikassa, rynnättiin venä-

läisen sotaväen majoituspaikkoihin ja riisuttiinne aseista.

Valkoisen armeijan ensimmäinen, julkinen esiintyminen oli menestynyt täydellisesti. Mikään erikoinen urotyö se ei kylläkään ollut, sillä kysymyksessä olleet venäläiset joukko-osastot eivät olleet mitään Punaista Armeijaa, vaan täydellisessä hajoamistilassa olevan tsaarinarmeijan jätteitä, joilla ei ollut minkäänlaista taisteluhaluja, ja jotka eivät missään tehneet vakavaa vastarintaa valkoisille. Sitäpaitsi olivat valkoiset kaikkialla kiinteässä yhteydessä venäläisten upseerien kanssa, joista sangen monet, jos ei suurin osa, tekivät — maksua vastaan ja ilmaiseksikin — arvokkaita palveluksia suomalaisille luokkaveljilleen, auttaen näitä sotamiestensä aseistariisumisessa. Mutta se seikka, että monituhantiset suojelekuntajoukot kykenivät helponkin tehtävän suorittamaan niin täsmällisesti, samanaikaisesti eri paikkakunnilla, toimimaan yhtenäisesti, ylhäältä saatujen ohjeitten mukaan, keskittämään voimiaan määrätyllä hetkellä määrättyyn paikkaan, osotti, että *Suomen porvaristo oli jo luonut itselleen armeijan*, jota sillä vielä marraskuussa ei ollut.

Vaasan punakaarti, jolla ei ollut aseita, ei tietenkään voinut tehdä tehokasta vastarintaa näille valkoisen armeijan päävoimille. Niin ollen ei Etelä-Pohjanmaalla enää mikään häirinnyt valkoisten valtaa. Mutta lahtareille ei tietenkään riittänyt sellainen valkoinen valtakunta, johon ei paljon muuta kuulunut kuin Vaasan kaupunki, Härmä ja Lapua. Mutta jos mieli laajentaa valkoisen valtakunnan aluetta, oli toimittava nopeasti, muuten voivat punaiset ehtiä ennen, panna joka puolelta telheet valkoisen vallan lavenemiselle, vetää sen ympärille punaista rengasta, kuristaa...

Heti Etelä-Pohjanmaan „hytinän“ jälkeen lähetettiin voimakas lahtariretkikunta Perä-Pohjanmaalle, jossa vankat työläiskeskukset Oulu, Kemi, Tornio ym. reippaine, vaikkakin miltei aseettomine punakaarteineen olivat vakavana uhkana valkoiselle vallalle. Helmikuun 3 pnä joutui Oulu valkoisten käsiin, senjälkeen kun Oulun työläiset, joilla oli hiukan aseita, olivat koko vuorokauden

pitäneet puoliaan moninkerroin ylivoimaista aseellista lahtarilaumaa vastaan. Helmikuun 6 pnä antautuivat Kemi ja Tornio.

Siten oli koko Pohjanmaa joutunut valkoisten käsiin. Valkoiset voivat tästä lähtien suunnata kaikki voimansa ja kaiken huomionsa etelään, punaisten päävoimia vastaan. Valkoisen armeijan selkäpuoli oli rauhoitettu.

Samaan aikaan kun valkoisten päävoimat rauhoittivat Perä-Pohjolaa, järjestivät he osalla voimistaan „kilpajuoksun etelään“. Etelä-Pohjanmaalta, samoin Savossa ja Karjalassa, lähetettiin pitkin eteläänpäin kulkevia rauta- ja valtamaanteitä, pieniä lahtariporukoita, joiden oli määrä miehittää tukikohtia muodostettavaa valkoista rintamaa varten, viedä aseita näiden paikkakuntien lahtareille. Valkoisille oli hyvin tärkeää saada rintama muodostumaan Haapamäen-Pieksmäen-Elisenvaaran rautatien eteläpuolelle, saada käsiinsä tämä rautatie, sillä sen pohjoispuolella ei silloin ollut lännestä itään kulkevaa yhdysrataa, joten siellä joukkojen siirto ja sotatarpeitten kuljetus olisi pitänyt suorittaa jalkapatikassa ja rekepillä. Tällainen sodankäynti olisi ollut sitäkin hankalampaa, kun noilla harvaan asutuilla seuduilla olisi ollut vaikea löytää riittävää määrää hevosia, rekiä, elintarpeita sekä tykinruokaa valkoiseen armeijaan.

Jo 31 pnä eteni tällainen lahtariporukka Vilppulaan, jossa se asettui lujiin puolustusasemiin. Samoihin aikoihin tunkeutui samallaisia porukoita Jyväskylän seuduille, Mikkeliin, Savonlinnaan, Vuoksen etelärannalle. Näiden porukkain ympärille muodostui valkoinen rintama Pohjanlahdesta Laatokkaan asti, kulkien Porin, Tampereen, Heinolan ja Lappeenrannan pohjoispuolitse ja edelleen Vuoksea pitkin.

Näin olivat valkoiset saaneet haltuunsa tavattoman laajoja alueita, mikä antoi heille mahdollisuuden haalia kokoon suurilukuisen armeijan, koota sodankäyntiin tarvittavat varat. Haapamäen-Elisenvaaran rata teki mahdolliseksi hyvän yhteyden valkoisen rintaman eri osien kesken, voimien siirtämisen ja keskittämisen kulloinkin

tarvittavalle suunnalle. Viisi kuudetta koko Suomen pinta-alasta oli joutunut valkoisten haltuun.

Tämä suunnaton menestys, jonka valkoinen armeija saavutti heti ensi päivien kuluessa, oli mahdollinen vain sen kautta, että *se sai muutaman päivän harjoittaa kilpajuoksua yksinään*, ilman kilpailijaa ja ehti niinollen saamaan hyvän etumatkan, ennenkuin Etelä-Suomen punakaartit alkoivat liikehtiä pohjoista kohti. Kun punaiset sitten muutaman päivän kuluttua yrittivät edetä pohjoiseen päin, kohtasivat he kaikkialla lujan vastarinnan puolustusasemiin asettuneen vastustajan taholta. Tämän valkoisen puolustuslinjan eteen oli punaisen rintaman pysähdyttävä.

Punaisille jäi tosin väkirikkain, teollisuuden ja kulkuyhteyksien puolesta kehittynein osa Suomea, mutta sittenkin *muodostunut rintama oli hyvin epäedullinen punaisille*, joille jäi vain kaita maakaistale. Itä-Suomessa kulki valkoinen rintama monin paikoin vain parin kolmenkymmenen kilometrin päässä Pietarin-Riihimäen radasta, punaisen Suomen valtasuonesta.

Tällaisen epäedullisen rintaman muodostuminen olisi ollut vältettävissä vain siten, että mahdollisimman kaukana pohjoisessa olisi ajoissa saatu järjestetyksi työläisten aseellinen vastarinta, että taistelun ensi hetkestä alkaen olisi pantu toimeen vinha kilpajuoksu lahtarien pääpesiä, Vaasan ja Härmän seutuja kohti lännessä, Vuoksen pohjoispuolelle idässä, mahdollisimman kaukana pohjoisessa pantu tie pystyyn etelään juokseville lahtarioporukoille. Jos samanaikaisesti olisi voitu järjestää samanlainen kilpajuoksu Perä-Pohjolan työläiskeskuksista eteläänpäin, sensijaan että jouduttiin odottamaan siksi kunnes lahtarit itse tulivat näihin työläiskeskuksiin, olisi Suomen luokkasodan kartta muodostunut aivan toiseksi kuin se muodostui.

Näin olisi voinut toimia, jos olisi ajoissa tietoisesti ja johdonmukaisesti taisteluun valmistauduttu, aseistettu ajoissa työläisiä ei vaan Etelä-Suomessa, vaan myöskin pohjoisempana, Jyväskylän ja Kuopion seutujen työläiskeskuksissa, Perä-Pohjolassa ja mikäli mahdollista *kaik-*

kialla, jos olisi ajoissa opittu kapinan taitoa ja selvästi käsitetty, että aseellisen kapinan onnistumisen välttämätön ehto on se, että heti ensi hetkestä alkaen käydään hyökkäykseen, maksoi mitä maksoi, ja että „puolustus on aseellisen nousun surma“.

Saatuaan muodostetuksi itselleen edullisen rintaman *valkoiset siirtyivät puolustukseen*. Kun heidän armeijansa alussa oli verrattain vähälukuinen, eivät he voineet toivoa heti Etelä-Suomen takaisin vallottamista, vaan oli heidän voitettava aikaa suurentaakseen, järjestääkseen ja lujittaakseen armeijaansa. *Heille oli puolustus taistelun tässä vaiheessa edullista*, sillä heidän oli mahdollista lyhyen ajan kuluessa saada voimansa moninkertaisesti kasvamaan. Ensinnäkin heillä oli suuret määrät Venäjällä palvelleita sekä Saksassa kouluutettuja upseereja, siis ammattitaitoista työvoimaa, joiden avulla armeijan järjestäminen edistyi nopeasti, heidän hallussaan olevat laajat alueet antoivat mahdollisuuden saada tarpeeksi tykinruokaa. Sitäpaitsi oli Ruotsista tulossa vapaaehtoinen lahtari-retkue, „musta prikaati“, Saksasta oli tulossa lisää aseita.

Myöskin punaiset panivat rintaman muodostumisen jälkeen pääpainon voimiensa järjestämiseen, punaisen armeijan luomiseen. Mutta osottautui, että tämä armeijan luominen tapahtui hyvin hitaasti, sillä asiaa ymmärtäviä ammattimiehiä ei ollut juuri nimeksikään. Aseita kyllä saatiin, mutta joukoille ei voitu antaa alkeellistaakaan sotilasopetusta, eikä niitä myöskään kyetty järjestämään rintamasodan vaatimuksia vastaaviksi joukkoyhtymiksi, pataljooniksi, rykmenteiksi jne. Useimmissa tapauksissa oli komppania ainoa tunnettu joukkoyhtymä. Kymmenet komppaniat olivat välittömästi eri rintaman esikuntien alaisina. Itseasiassa merkitsi tämä sitä, että nämä komppaniat useimmissa tapauksissa joutuivat toimimaan omin päin. Tapahtuipa niinkin, että joukko keskusteli siitä, onko annettu taistelumääräys pantava täytäntöön, vai eikö; joku joukko läksi omin päin lomalle jne. Ei onnistuttu luomaan sotakuria.

Toisin ei voinut ollakaan. Säännöllisen armeijan luominen ja säännöllisen rintamasodan käynti on *ammatti-*

työtä, joka vaatii siihen perehtyneitä ammattimiehiä. Venäjän Punaisen Armeijan luomiseen tarvittiin suuressa määrässä entisten tsaarin armeijan upseerien apua. Suomen työväen oli tällaisia ammattimiehiä vaikea saada, sillä Suomessa olleista venäläisistä upseereista ei vielä siihen aikaan monikaan ollut halukas lähtemään kapiinaan nousseitten työläisten kelkkaan. On huomattava, että Venäjällä muodostui säännöllinen kansalaissodan rintama ja tuli välttämättömäksi säännöllisen Punaisen Armeijan luominen paljoa myöhemmin kuin Suomessa.

Maaliskuun puolivälissä yrittivät punaiset siirtyä yleiseen hyökkäykseen koko 400 kilometrin pituisella rintamalla. Päähyökkäys piti tehtämän Tampereen suunnalla. Hyvin käsitettiin, että sitä varten olisi Tampereen suunnalle pitänyt keskittää suuret voimat, siirtää sinne runsaasti apuväkeä, mutta tätä hyvää ajatusta ei voitu panna täytäntöön ja hyökkäys meni myttyyn. Sellainen voimien keskittäminen olisi edellyttänyt jossakin määrin järjestettyä armeijaa.

Huhtikuun alkupuolella kävivät valkoiset hyökkäykseen. He kykenivät johdonmukaisesti siirtelemään ja keskittämään voimiaan. Puolet koko valkoisesta armeijasta, 20,000 oli keskitetty Tamperetta vastaan, jonne he ensin suuntasivat pääiskunsa. Kun Tampere oli vallattu, jättivät he sen puolustamiseksi verrattain pieniä voimia ja päävoimansa heittivät Viipurin suunnalle, jonne suunnattiin seuraava pääisku, punaisen Suomen eristämiseksi vallankumouksellisen Venäjän yhteydestä, mikä myöskin täydellisesti onnistui.

Jotkut arvelevat, että Suomen valkoiset olisivat kansalaissodassa kärsineet tappion ilman saksalaisten apua. Tämä epäilemättä pitää paikkansa sikäli, mikäli on kysymyksessä Saksan apu aseitten ja valkoisen armeijan upseerien kouluuttamisen muodossa, joita ilman Suomen porvariston olisi ollut hyvin vaikea saada aikaan riittävän suurilukuista valkoista armeijaa. Mutta eri kysymys on, olisivatko valkoiset päässeet voitolle ilman saksalaisen sotaväen välitöntä sekaantumista kansalaissootaan.

Siitä miten olisi käynyt, voitaisiin kiistellä loppumattomiin. Mutta joka tapauksessa osottavat ylläesitetyt tosiasiat jääväämättömästi, että muodostunut kansalaisodan rintama oli punaisille hyvin epäedullinen, että sen muodostumisen jälkeen voimasuhde muuttui punaisille yhä epäedullisemmaksi, että tämä kaikki olisi voitu välttää vain sillä ehdolla, että olisi alunpitäen toimittu päättäväisesti ja nopeasti, että heti taistelun alettua olisi joka suunnalta käyty hyökkäykseen lahtarien tukialuetta, Etelä-Pohjanmaata kohti, eikä olisi annettu niille aikaa muodostaa ja lujittaa rintamaansa.

Suomen luokkasodan kokemus osottaa, miten suuri, ratkaiseva merkitys on kansalaissodan ensi päivillä ja hetkillä, sillä, mitä silloin tehdään tai tekemättä jätetään.

T. L.

Hampurin kapina.

Vaikka Hampurin kapina on ollut ja mennyt, vaikka siitä on jo kulunut enemmän kuin puolitoista vuotta, ei se silti ole mikään „vanha uutinen“, josta ei enää kannattaisi puhua eikä kirjoittaa. Hampurin kapina on palanen, ja hyvin tärkeä palanen, kansainvälisen köyhälistön luokkataistelun historiaa. Jokaisen, jota työväen luokkataistelu liikuttaa, täytyy tuntea Hampurin proletariaatin taistelun historiaa, ammentaakseen siitä oppia edessä olevien ratkaisevien taistelujen varalle.

Kaikki muistavat, kuinka suurella jännityksellä syksyllä 1923 seurattiin vallankumouksellisen tilanteen kehittymistä Saksassa. Tuntui siltä, että „nyt se Saksakin viimeinkin alkaa“. Kun sitten lokakuun loppupuolella Hampurista saapui viestejä, että siellä työväestö oli noussut kapinaan, näytti siltä, että se oli alkua yleiseen rynnistykseen, viimeiseen kamppailuun elämästä ja kuolemasta Saksan kymmenmiljoonaisten työläisjoukkojen ja heidän riistäjäinsä välillä.

Tiedämme, että niin ei käynyt, Hampurin työläisten esimerkkiä ei muualla Saksassa seurattu. „Saksan lokakuu“ jäi tapahtumatta toistaiseksi. Tiedämme myöskin, että yhtenä tärkeimmistä syistä tähän „tapahtumattomuuteen“, oli se, että Saksan kommunistinen puolue ei ollut niiden suurten tehtävien tasalla, jotka sille historian kulku asetti. Se ei ollut tarpeeksi johdonmukaisesti ja tarmokkaasti valmistanut itseään ja Saksan työväenluokkaa tämän ensimmäiseen päätehtävään, nimittäin aseelliseen kumoukseen, ei aatteellisesti, eikä teknillisesti; eikä se myöskään kyennyt ratkaisevalla hetkellä

päätävästi ja horjumattomasti viemään työläisarmeijoita taisteluun.

Lokakuun 21 päivänä kokoontui Chemnitzissä Keski-Saksassa työväen konferenssi, jonka piti ratkaista kysymys aseellisesta taistelusta. Tässä konferenssissa sai puolueen brandlerilainen johto ajetuksi läpi päätöksen avoimen taistelun „lykkäämisestä“, mikä itse asiassa merkitsi taistelusta luopumista.

Mutta Hampurissa, samoin kuin monessa muussakin osassa Saksaa, odottivat työläiset Chemnitzin konferensista toisellaista päätöstä. Odotettiin nimenomaan, että Chemnitzin konferenssin piti julistaa koko Saksaa käsitävä suurlakko, jota piti seurata yleisen kapinaannousun. Hampurin työläiset alottivat taistelunsa, ennenkuin saivat tiedon Chemnitzin konferenssin odottamattomasta päätöksestä. Että tämä päätös ei ajoissa tullut Hampurin työläisten tietoon, osottaa osaltaan, kuinka heikko oli vallankumouksen taistelukoneisto.

Tähän aikaan oli Hampurissa tilanne äärimmilleen kärjistynyt. Useimmilla työpaikoilla vallitsi lakko. Valtavat työläisten ja työttömien mielenosoitukset, yhteentörmäykset työläisjoukkojen ja poliisin välillä, elintarvemellakat, joihin varsinkin nälkiintyneet työläisnaiset tehokkaasti ottivat osaa, olivat päiväjärjestyksessä. Hampurissa, joka ennen oli ollut osialidemokratian vahvimpia linnoituksia, oli vaikutusvalta työläisjoukkoihin nähden melkein täydellisesti siirtynyt kommunisteille.

Kommunistien johdolla perustettiin työläisten taistelujärjestöihin kuului Hampurissa noin 1,200 työläistä. Useimmat näistä olivat vanhoja sotilaita, joilla oli taistelukokemusta. Puuttui laajemman sotilaskouluutuksen omaavia johtajia, varsinkin sellaisia, jotka olisivat saaneet kouluutusta kapinan taidossa. Hyvin tuntuva oli aseitten puute. Taistelujärjestöillä oli yhteensä ainoastaan 80 kivääriä ja revolveria.

Vastustajilla oli noin 4,000 miestä käsittävä suojeluspoliisikunta, kaikki aseistettuja. Sitäpaitsi oli sillä suuri määrä kuulariukuja ja 6 panssariautoa, joku määrä aseistettuja fascistijoukkoja. Kun ottaa huomioon

aseistettujen työläisten lukumäärän, niin voi hyvin helposti laskea, että vastustajalla oli puolellaan 50-kertainen ylivoima.

Pintapuolisesti katsoen näyttäisi, että tällaisten voimasuhteitten vallitessa oli Hampurin työläisten turha yrittää, että he olivat jo edeltäkäsikin tuomitut iskemään päänsä seinään, noustessaan tällaiseen järjettömään yritykseen. Onneksi ei kuitenkaan tällainen mekaaninen voimasuhteitten laskeminen pidä paikkaansa vallankumoustaisteluissa. Tulemme näkemään, että Hampurin kapina ei ensinkään kukistunut siitä syystä, että vastustajalla oli suuri lukumäärällinen ylivoima, vaan valan muista syistä.

Kapinan taitoon kuuluu myöskin taito osata ottaa aseita sieltä, missä niitä on, ennen kaikkea vastustajalta. Toiseksi, kapinallisten työläisten päättävä esiintyminen maala vastustajan silmien eteen proletaarisen vallankumouksen pelottavan haamun, joka karskimmaltakin lahatarilta vie helposti „sisun kaulalle“. Sitäpaitsi oli suojeluspoliisi, vastustajan päävoima, suurelta osaltaan kokoonpantu työläisaineksista, joten voitiin odottaa, että se taistelujen kestäessä työläisiä vastaan tulee pahasti horjumaan, ehkäpä osittain siirtymään aseineen työläisten puolelle, vaikkakaan ei kommunistinen puolue ollut kyllin tarmokkaasti harjoittanut agitatsionia sen keskuudessa.

Nämä seikat käsittäen ei Hampurin työläisiä pelottanut nousta aivoimeen taisteluun, vihollisen suuresta ylivoimasta huolimatta. Ennakolta laaditun suunnitelman mukaan piti kapinan tapahtua seuraavasti. Kaupungin laidoilla olevissa työläiskaupunginosissa piti joka taholla samanaikaisesti karata yllättäen pienten poliisivoimien, vahtien ja asevarastojen kimppuun, ja sitten joka taholta hyökätä keskikaupungille, jossa poliisijoukkojen päävoimat olivat sijoitetut.

Tällaisessa tilanteessa, kun kapinallisten täytyi ensiksi hankkia itselleen lisää aseita, ennenkuin he voivat käydä vihollisen päävoimiin käsiksi, oli mainittu suunnitelma ehdottomasti oikea. Valitettavasti oli suunni-

telma muuten hyvin puutteellinen. Niinpä esimerkiksi ei oltu ryhdytty toimenpiteisiin kaupungin eristämiseksi ulkomaailmasta kapinan ajaksi, kuten puhelin- ja lennätinyhteyden katkaisemiseksi, rautatieliikenteen ehkäisemiseksi, joten viholliselle jäi mahdollisuus nopeasti hälyyttää ja tuoda itselleen apuväkeä.

Toinen seikka, joka oli omiaan heikentämään kapinallisten voimia ja voiton mahdollisuuksia, oli se että kapinan valmistelut tapahtuivat joka suhteessa täydellisesti salassa. Niistä ei tiennyt kukaan muu kuin hyvin pieni joukko taistelujärjestön johtajia. Tahdottiin yllättää vastustaja äkkiarvaamatta. Puhtaasti sotataktilliselta kannalta katsoen on yllätys mainio asia, koska se on omiaan saamaan aikaan hämmennystä ja sekasortoa vastustajan riveissä, mikä tietysti on aina toivottavaa. Ja tältä kannalta katsoen oli hampurilaisen toveriemme suunnitelma täysin tarkoituksenmukainen. Mutta paha oli se, että kapina tuli täydellisenä yllätyksenä vallankumouksellisille työläisille itselleen, että sen keskuudessa ei oltu tarpeeksi tarmokkaasti harjoitettu kansalaisodan propagandaa ja agitatsionia, että sitä ei oltu aatteellisesti mobilisoitu kansalaissotaan, että ei oltu ajoissa valmisteltu toimenpiteitä, joilla laajat vallankumouksellisessa kuohumistilassa olevat työläisjoukot olisi ratkaisevalla hetkellä voitu vetää aktiivisesti ottamaan osaa kapinaan. Sotilastaktillinen yllätys, joka olisi ollut saavutettavissa sillä, että kapinan alkamisen määräaika olisi ankarasti pidetty salassa, olisi voitu toteuttaa siitä huolimatta, että tällaisiin toimenpiteisiin olisi ryhdytty.

Kapinan piti alkaa lokakuun 23 pnä, kello 5 aamulla. Yön kestäessä olivat taistelujärjestöjen jäsenet kokoontuneet pienissä ryhmissä toverien asuntoihin niiden paikkojen lähistölle, jossa heidän piti esiintyä. Määrähetkellä karkasivat nämä ryhmät eri puolilla kaupunkia poliisivahtien kimppuun, ottivat niissä olleet poliisit vangiksi ja riisuivat aseista. Kaikkiaan onnistui kapinallisten saada haltuunsa eri puolilla kaupunkia 13 poliisiosastoa. Täydellisesti onnistui kapinallisten päästä aseman her-

roiksi vain yhdessä sinoassa kaupungin osassa, Barmbeckissa. Useassa muussa kaupunginosassa eivät kapinalliset syystä tai toisesta esiintyneet, kahdessa kaupungin osassa onnistui yritys vain osittain, ja kun ei apua tullut, olivat kapinalliset pakoitettuja vähitellen vetäytymään näistä kaupungin osista pois ja liittymään Barmbeckin työläisiin, jotka jatkoivat taistelua edelleen.

Tässä ensimmäisessä yrityksessä saivat kapinalliset anastetuksi vastustajalta toista sataa asetta, niin että aseellisten lukumäärä nousi kahteen sataan. Kun ei kapina muissa osissa kaupunkia ollut onnistunut, voi vastustaja lähettää suurimman osan voimistaan Barmbeckin kaupungin osaa, kapinallisten pesäpaikkaa piirittämään. Barmbeckin työläisten oli pakko siirtyä puolustukseen.

Kello 9 aamulla, siis neljä tuntia kapinan alkamisen jälkeen, sai Hampurin kapinan johto tiedon Chemnitzin konferenssin päätöksestä, ja antoi Barmbeckin puolustajille määräyksen lopettaa sotatoimet. Nämä kieltäytyivät tottelemasta ja jatkoivat taistelua, rakentaen joka suunnalle, missä poliisit hyökkäsivät, barrikaadeja. Puhtaasti katutaisteluteknillisessä suhteessa on Barmbeckin puolustus esimerkiksi kelpaava. Itse barrikaadit olivat hyvin heikosti miehitettyjä. Barrikaadien puolustajat olivat taitavasti kätkeytyneet barrikaadien viereisiin taloihin, ullakoille, katoille savupiippujen taa, akkunaluukkuihin j. n. e., josta he tarkalla tulella ampuivat barrikaadeja lähestyvää vihollista. Barrikaadien rakentamiseen ottivat innokkaasti osaa aseettomat työläiset, vanhukset, naiset ja lapset. Vieläpä osa pikkuporvaristoakin oli toimekkaasti mukana barrikaadien rakentamisessa.

Suojeluspoliisi, jolla oli monikymmenkertainen ylivoima, kuularuiskut ja panssariautot, hyökkäsi epävarmasti ja veltosti, eikä se koko ensimmäisen kapinapäivän kuluessa päässyt tuumaakaan eteenpäin. Seuraavana päivänä, jolloin vastustaja oli saanut Stettinistä avukseen osaston varsinaista sotaväkeä, Reichswehriä, risteilijän ja kaksi torpeedovenettä Kielistä mukanaan osasto merijalkaväkeä, sekä jonkun määrän Hampurin ympäristöltä

saapuneita fascistijoukkoja, nousi hyökkääjien lukumäärä kuuteen tuhanteen. Koko lokakuun 24 päivän jatkoitämä sotalauma hyökkäykseen pientä vallankumoustaistelijain joukkoja vastaan, yhtä huonolla tuloksella kuin edellisenäkin päivänä, siitä huolimatta, että se haaskasi suunnattoman määrän ampumatarpeita, joilla se sai aikaan hyvin vähän vahinkoa taitavasti ympäristöönsä mukautuneille puolustajille. Sitä vastoin oli rauhallisten asukkaitten keskuudessa uhrien lukumäärä tuntuva.

Yöllä lokakuun 25 päivää vasten saivat Barmbeckin puolustajat uudelleen määräyksen lopettaa taistelu. Tällä kertaa päättivät he nähdessään, että heidän esimerkkiään ei oltu muualla seurattu ja että taistelun jatkaminen niin ollen oli turhaa, totella annettua määräystä. He perääntyivät barrikaadeiltaan, mutta *perääntyvät mallikelpoisessa järjestyksessä*. Aamuun mennessä suurin osa kapinallisista poistui barrikaadeiltaan, *vieden mukanaan aseensa ja kätkien ne visusti* tulevia taisteluja varten. Tätä perääntymistä suojelivat barrikaadeille jääneet toverit, jotka vielä pari päivää pidättivät vihollisen sotalaumain hyökkäystä, antaen tovereilleen mahdollisuuden kadota jääjettömiin ja kätkeä aseensa.

Barmbeckin puolustajat menettivät kaiken kaikkiaan vain 5 miestä kuolleina, jota vastoin hyökkääjät, jotka toimivat suurissa laumoissa ja epäröiden, menettivät 80 miestä kuolleina ja suuren määrän haavoittuneina.

Herää kysymys, miten on mahdollista, että Barmbeckin työläiset joutuivat taistelemaan yksinään, jätettyinä oman onnensa nojaan, huolimatta vallankumouksellisesta mielialasta koko Hampurin ja koko Saksan työväen keskuudessa? Miksei kommunistinen puolue, johon nämä joukot luottivat, voinut viedä niitä taisteluun Barmbeckissa taistelevien tovereittensa avuksi? Mitä tapahtui muissa osissa kaupunkia silloin kuin Barmbeckin työläiset kävivät taisteluun, odottaen apua?

Ensimmäisen kapinapäivän aamuna lakko Hampurissa laajeni, ulottuen melkein kaikkiin kaupungin teollisuus- ja liikennelaitoksiin. Lakossa olevat työläiset tungeskelivät suurin joukoin tehtaittensa edustalla, ymmällään

kuunnellen ja katsellen sinne päin, missä käytiin taistelu, osaamatta ottaa siihen osaa, kun eivät tienneet, mistä oli kysymys. Vasta myöhemmin päivällä saapui näihin joukkoihin kommunistisia puhujia, jotka rupesivat selittämään, mitä oli tekeillä. Kehottivatko nämä puhujat työläisiä viipymättä lähtemään kaduille taistelemaan, ei ole tiedossa. Nähtävästi ei. Tiedämme jo, että muutama tunti kapinan alkamisen jälkeen oli saapunut määräys kapinan peruuttamisesta. Kun toiselta puolen taistelu oli jo alkanut, on hyvin ymmärrettävää, että hampurilaiset toverit joutuivat vaikeaan asemaan, että saapunut määräys oli omiaan herättämään heissä epäröintiä, jonka täytyi viedä puolinaisiin toimenpiteisiin.

Tällainen puolinainen toimenpide oli se, että samalla kun Barmbeckin työläiset taistelivat monikymmenkertaisen ylivoiman kanssa, järjestivät kommunistit keski-kaupungilla suuremmoisen poliittisen mielenosotuksen, sensijaan, että olisivat johtaneet nämä joukot välittömään taiseleluun. Kun mielenosottajien joukot saapuivat ammattiliittojen talon edustalle, jossa mielenosotuskokouksen piti tapahtua, saivat he vastaansa kuulasateen ammattiliittojen talolta, joka sosialidemokraattisten ammattiyhdistysjohtajien toimesta oli poliisin miehittämä. Täten saivat Hampurin työläiset uuden tuntuvan osotuksen siitä, että sosialidemokraattien johtajat olivat pysyneet samoina Noskeina kuten ennenkin, aina valmiina, kun tarvitaan, tarttumaan aseisiin työväkeä vastaan.

Edelläolevasta lyhyestä kuvauksesta jo näkyy, kuinka paljon Hampurin kapina antaa ajattelemisen aihetta vallankumoukselliselle taistelijalle. Barmbeckin työläisten sankarillinen taistelu on kauneimpia lehtiä työväen vallankumoustaistelujen historiassa. Se ei ole ainoastaan omiaan herättämään kaikissa luokkatietoisissa työläisissä ihailua näitä tuntemattomia, todellisia vallankumouksen sankareita kohtaan, vaan antaa se paljon käytännöllistä, esimerkiksi kelpaavaa oppia, mikä on pääasia. Myöskin hampurilaisten toveriemme virheistä voimme

oppia paljon. Hampurilaisten toveriemme virheet osoittavat meille ennen kaikkea, kuinka oikeassa olivat kansainvälisen köyhälistön suuret johtajat, Marx ja Lenin, terottaessaan työläisten mieliin, että kapina on taitoa, jota täytyy oppia.

TYÖVÄENLIIKKEEN KIRJASTO

VARASTO

1290638435

Hinta 70 kop.

ФИНСКОЕ КООПЕРАТИВНОЕ ИЗД-ВО «КИРЬЯ»
ЛЕНИНГРАД 1928